

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Hvali Sion Rešenika

34. mednarodni evharistični kongres v Budimpešti
(Izvirno poročilo našega kongresnega poročevalca)

Odposlanci v škrlatu: 15 kardinalov

To nedeljo in naslednje dneve so deloma slovesno, deloma tiho prihajali z vseh strani, po zemeljskih, vodnih in zračnih poteh najvišji zastopniki Cerkve v Evropi in po svetu. Za slovesni začetek kongresa v sredo je bilo v Budimpešti zbranih vsega skupaj petnajst kardinalov in najmanj stopetdeset škofov — koliko, menda ne ve nihče natančno, saj je ob vseh prilikah vsepoved zbranih toliko slovesnih cerkvenih obrednih barv, odznakov in noš, da se nestrokovnjaško oko ali moti ali omaga.

Toliko kardinalov, kakor jih je ta teden v Budimpešti, ni združil ob svojih prireditvah še noben evharistični kongres na svetu, niti 1934 kongres v Buenos Airesu, ki je bil do zdaj največja, najmogočnejša in na zunaj po merah, izrazih in enovitosti najprezresljivejša manifestacija katoliške vere na svetu od katakomb dalje — čudovit opis tega kongresa boste kmalu brali v zaključnih poglavjih »Slovenčevog« podlistka...

Šestnajst kardinalov je prišlo v Budimpešto dajat evharističnemu kongresu bleksa, poudarka in poguma. Šestnajst knezov v škrlatu, veličastnejšem in bolj vladarskem od vseh današnjih, nekdanjih in bodočih uniform, ki ob tej preprosti dostojanstvenosti izginjajo in postajajo smešne — znamenje, da služijo enodnevni mogočnikom in ustanovam. Število kardinalov priča o pomembnosti, ki jo temu kongresu pripisuje najvišja Cerkev...

Spoznavašci...

Dva med kardinali sta, ki ju stotisoči na kongresu gledajo vsepoved z molčecim spoštovanjem in ju pozdravljajo s šepetajočimi manifestacijami: sivolasi španski primas, nadškof iz Toleda, kardinal Gómaz Tomás, glasnik krvavih mučeniških dni, ki so zagoreli pred dvema letoma v Španiji. Drobni, neznačajni cerkveni pastir, ki mu je razkošni kardinalski škrlat skoraj vidno težak, prinaša v mir kongresnih občutij neizprosne klice katakombnega boja v sedanjem stoletju. Nepopisne so minute, ko smo pred tremi dnevi poslušali na zborovanju mednarodnega razumnosti njegove preproste, a pretresljive, sunkovite besede o Španiji, o boju, o tem, kako je v svoji grobnici tedne in tedne čakal smrti. In rešil me je samo Bog! In samo Bog bo rešil Evropo in bo rešil svet...

Drugi je antiohijski sivobradi patriarh kardinal Tappouni. Njegov rod izhaja iz rodu apostola Jakoba in je bil vsa stoletja med pastirji sirskega ljudstva. Kardinal Tappouni je v zadnjih tridesetih letih doživel strahotne morije, poboje in zločine, ki jih je bil sirska narod deležen zaradi svoje vere. Patriarh je sam dvakrat, trikrat, kdor koli kot bil tik pred smrtjo, čutil je na svojem tilniku kurdske sablje, revolverje staro in mlado turških ter kemalovih oficirjev: vsa zgodovina »napredujočega« bližnjega vzhoda v zadnjih desetletjih je zapopadana v kratkih zgodbah njegovih smrtnih pričakanj.

Ta dva kneza prinašata skupno z mladimi katoliškim nadpastirjem Kitajsko, škofom Yüpinom iz Nankinga, v kongresno dostojanstvenost in spokojnost vonj po krščanski krvi, prelivani v 20. stoletju čisto blizu nas, prinašata diš neverjetnega, za maloverno večino nemogočnega spoznavanja, krik o boju, prošnjo po tem, naj svet verjame vsaj krvi, ko resnici ne mara verjeti. Njihov pojav je podoben prikazni, ki bi je sodobni človek v tej razkošni, kljub vsemu slavi samo lostranski prestolnici najraje ne priznaval, ker je pač prerazneta in v svojem pričevanju neizprosna.

Poleg španskega primasa in patriarha iz Antiohije so na kongresu še naslednji knezi: apostol rdečega Pariza in »graditelj 100 cerkva«, kardinal Verdier. Nadškof iz velikega evropskega misijonskega pristaniškega izhodišča za ves svet, neapeljski kardinal Accalessi. Lanski papežev odposlanec na kongresu v Manili, višji pastir ameriških Ircev, kardinal O'Dougherty iz Filadelfije. Primas Belgije, pokrovitelj najsoodnejših katoliških gibanj, kardinal Van Roey iz Malinesa; poljski primas, veliki prijatelj Sloven-

cev, nadškof in kardinal Ilond iz Poznanja. Primas Madžarske in vrhovni cerkveni pokrovitelj slovesnosti ob tisočletnici madžarskega pokristjanjenja, čuvar desnice svetega Štefana, kardinal Serédy. Nadškof iz salezijanske metropole Turina, kardinal Fossati. Najvišji cerkveni knez bratske Češkoslovaške, pripravljajoče se pogumno in zbrano na boj za življenje in smrt, praški nadškof kardinal Kašpar, ki je pripeljal s seboj 11.000 vernikov in 11 škofov. Veliki borec za vrnitev anglosakškega rodu v rimsko Cerkev, westminsterski nadškof, kardinal Hinsley. Drugi kardinal »mlajše hčerke svete Cerkve«, Francije, lyonski nadškof Gerlier. Naslednik oglejskih patriarhov v 20. stoletju, beneški nadškof, kardinal Piazza; nadškof iz prestolnice največje slovenske katoliške države, varšavski nadškof kardinal Klakowski, najvišji dušni pastir v industrijskem severu Italije kardinal Schuster iz Milana.

Maše škofov in kardinalov v 92 cerkvah

Jutro srede, 25. maja se je začelo z mašami kardinalov, škofov in prelato v 92 cerkvah in oratorijih vseh katoliških obredov. Razen njih so evharistično daritev opravili tisoči in tisoči duhovnikov, vsi, v du-

hovnem bratstvu z višjimi pastirji enakopravni izvršilci čudežnega poslanstva in Spreminjanju.

Madžarski primas je v stolnici maševal za stalni mednarodni kongresni odbor. Ob desetih je v vseučiliški cerkvi imel mehelnski nadškof kardinal Van Roey spravno daritev za grehe alkoholizma in uživanja v sodobnem svetu.

Dopolodne so se zastopniki katoliškega razumnosti z vsega sveta v slovesni akademiji poklonili Evharistiji in jo priznali za veliko znamenje, v katerem bo rešeno kraljestvo duha in lepote na svetu. Govorili so pri tej pomembni slovesnosti madžarski prosvetni minister Teléky, glavni urednik vatikanskega uradnega glasila grof Dalla Torre, toledski nadškof, primas Španije kardinal Gómaz, apostolski delegat iz Nankinga mgr. Tupin, glavni urednik francoskega katoliškega dnevnika »La Croix« abbé Merklen, francoski filozof de Poncheville ter temperamentni, svojsoj udarni advokat in publicist iz filmske prestolnice Hollywooda, Joseph Scott, ki je svoj razvneti govor zaključil nekako nenavadno, a zato nič manj iskreno: »Ali smo kulturni delavci za Kristusa ali ne? Če nismo, nas bo vzel vrag. Če smo, potem je vse O. K. Treba se bo tudi boriti kakor v Španiji. A če smo mi s Kristusom O. K., bo on z nami enako — in končel!«

Evropa, nenavajena ameriških takih ali drugačnih metod, je začudeno gledala, a potem to preprosto ameriško stvarnost brez filozofije, a z veliko idealizma — razumela.

Začetek na Trgu junakov

V prvih popoldanskih urah je policija ustavila — razen v nekaj rezerviranih ulicah, ves vojni promet v četrti, ki leži ob kongresnih prostorih. Tja so se začeli z vseh koncev Budimpešte valiti množice vseh narodnosti, vseh noš, vseh jezikov. Zvočniki, ki jih je madžarska vojska teden dni nameščala in preskušala po vsem mestu, zlasti v predelu ob Trgu Junakov, ob Donavi in v mestnem gozdu, so začeli usmerjati brezštevilo Kristovo armado proti središču kongresnih svečanosti. Jedro mesta, veliki bulvarji: Erzsébet-Körút, Teréz-Körút, Szent István-Körút so se dušili v križajočih se množicah volil in ljudi. Policija na konjih in peš, vojske skavtov in gasilcev so bile pri vsej dobri volji premalo organizirane, da bi mogle urejati in voditi množice vsaj zdaleč tako, kakor jih znajo naši reditelji brez sleherne uradne avtoritete.

Mrzli dež, ki je dva dni plasil Budimpešto, prireditelje in udeležence, je kakor po čudežni božji dobri volji te ure prenehal; severni vetrovi so prečistili nebo, zasijalo je sonce ob mrazu, ki bi bil razumljiv marca.

Zdavnaj pred začetkom slovesnosti na Trgu Junakov, dolgo pred prihodom dostojanstvenikov, je bil dohod mogoč samo s čarobnimi, vse odpirajočimi vetropci časnika, diplomatov, policije ali s škofovskim višnjevim odličjem.

Prizorišče velikih slovesnosti

Ob pol 17 je rog naznanil prihod državnega namestnika Horthyja na Trg Junakov. Regent je zasedel prostor na častni tribuni pred renesančnim pročeljem muzeja za lepoto in umetnost. Na tribuni častna straža, pred njo nagneteni prostor za vladno, plemstvo v zgodovinskih nošah, odličnike vseh vrst in barv — skratka za vso uradno Madžarsko.

Za slavnostnim oltarjem zadone zvonovi — znamenje, da se je začel z otoka na jezeru v parku pomikati sprevod pet tisoč duhovnikov, redovnikov, prelato, škofov in kardinalov. Oči vse množice na ogromnem trgu se obračajo v osredje, kjer se nad grobom madžarskega Neznane junaka dviga kongresni oltar. Spomenik je povečini pokrit. Dvajset metrov nad trogom je ogromni oder za škofo, kardinale, visoko duhovščino. Na njem je govorilnica, legatov prestol in kongresni oltar. Nad oltarjem se pne v nebo natančen posnetek baldahina iznad Petrovega groba v Rimu. Z zamolklega zlata njegovih zavilnih stebrov se blešči pozno popoldansko sonce, ki se spreha po belozlatih naslonih kardinalskih prestolov, ki jih krije streha iz bele svile z zlatimi našitki. Tristo sedežev okoli njih je združenih pod skupnim napisom »Arhiepiscopi - episcopi«.

Okrog vzvišenega oltarnega odra vira 120 zastav narodov, ki so prišli na kongres. Na levi in na desni sta pod zlatimi križi stola z radijskimi antenami. K mikrofonom stopajo duhovniki vseh narodov in imajo na svoje vernike, zbirajoče se po vseh koncih kratke nagovore. Vrste se: madžarsčina, latinsčina, francosčina, angleščina, holandsčina in slovenščina. Čudno udarja človeku ob taki priliki domača beseda neznanega rojaka za mikrofonom.

Veter udarja z mrzlo silo v zastave, v strehe, v svilo, v ljudi; oltar se narahlo ziblje v njegovi sili.

Sprevod duhovščine gre dostojanstveno in počasi mimo regentove tribune do konca trga, se obrne in zavije po drugi strani pred oltar. Hierarhija katoliške cerkve v vseh oblikah in obredih koraka dostojanstveno med stotisoč verniki, zavzema prostore pred oltarno tribuno, višnjevi val prelato, škofov in nadškofov pa se počasi vzpenja po strmih stopnicah proti oltarju.

Zadnji prihajajo kardinali v uradnem spremstvu diplomatov svojih držav. Ko stopi v slovesni prostor papežev legat, zadone fanfare: državna vojska v novih oblekah, plemiči, gospoda pozdravljajo s sabljami in strumnostjo; stotisočgla duhovna armada brezimnih vernikov pa upogiba kolena in čaka blagoslova miru...

»Veni Creator Spiritus« doni iznad oltarja, ko se skratni knez blagoslavlja pomika med množicami. Zvonovi vseh pešanskih cerkva mečejo svoje bronnaste glasove nad mesto, ozračje drhti v moljavni molitve in tihega pozdravljanja. Dolgo, dolgo traja to napol glasno slavi duš, obrazov, kovine, sonca in vzduhov — vse dotle, dokler se blagoslavljaajo legatove roke ne pokazejo pod zlatim baldahinom.

1000 golobov... Praznik Belega kralja

Zatem bere sinopski škof Mechleny papežovo poslanico za evharistični kongres. Stotisoči jo poslušajo stoji vse do konca in ob zadnjih besedah, s katerimi svetnik iz gradu Gandolfo, šibki knez, ki je znal edini v današnjem svetu reči ne in dvigniti glavo v brk Evrope, kloneči pred križem »ki ni Kristusov«, pošila svojim duhovnikom državljansko blagoslov.

Za poslanico govori primas Hungariae, govori minister Homán, govori predsednik Heylen, govori papežev namestnik...

Ko izvenenajo pod zelenkastim, rdeče ožarjenim nebo zadnje njegove besede, s katerimi roti kralja vseh ljudstev za blagoslov, plane izpod raznožja stebra Zmaga sredi trga bel, utripajoč oblak: tisoč golobov glanikov se vzpne navzgor, nekajkrat obkrožijo zlati, v kadilu šelesteči oltar, nato se razprše na vse strani neba in neso poslanico miru, ki žari iz Hostije, neso blagovest o bratstvu med narodi čez gore, drhtečo Evropo, čez okrvavljeni svet... Praznik Belega kralja, praznik narodov se je pričel...

Vnebohod - praznik mladine

V poznem jutru Vnebohoda je veličastne kongresne arene preplavila madžarska šolska mladina, ki se je stekala na slavnostne prostore od vsepoved s svojimi banderami, zastavami, v uniformah raznih zavodov, v narodnih nošah, v huzarskih čepicah s peresi in brez njih. Trg Junakov in Washingtonov park sta se spremenila v mravljišče te drobne, nedolžne pobožnosti. Našteti desetstisoči detinskih oči so se upirali pod pozlačeno streho velikega oltarja, kjer je »mladinski kardinal« Verdier apreminal stotisoče drobnih kruhov v evharistično svetinjo za najmlajše bratce in sestre v Kristusovi družini. Kleriki v belih oblekah so od oltarja na drugocni nosilnici prinesli tristo ciborijev, pokritih z belimi prtici. Stotisoči so poklekali pred nosilnico Telesa Gospodovega, potem so stali eamo tisti, ki se niso udeležili obhajila. Po

Nadaljevanje na 2. strani

Dunajska vremenska napoved: hladno spreminljivo vreme, ponekod dež.
Zagrebska vremenska napoved: večinoma oblačno.

Papež Pij XI. bo danes ob 10.30 po radiu navoril udeležence Evharističnega kongresa v Budimpešti in jim podelil svoj blagoslov — ob 82. letnici svojega življenja, ki jo obhaja 31. maja.

Budimpešta, 28. maja.

34. svetovni evharistični kongres v Budimpešti, ki je v čudoviti prestolnici madžarskih kraljev zbral zastopnike vseh narodov sveta v tolikem številu kakor dozda malokateri, je po svojih prireditvah, zlasti tistih, ki so izrazito manifestativnega značaja, tako bogat, da bi bilo treba zanje knjige, če bi hotelo pero sleherni od manifestacij posvetiti vsaj toliko prostora, kolikor ga po pomenu ali po lepoti zasluži. Večerna procesija z Najsvetejšim po Donavi — na Vnebohod — je bila po svoji brezprimerni veličastnosti, ki jo vsem človeškim dejanjem in izrazom daje mehke ure majne noči — ta slovesnost je bila do zdaj višek najlepšega, kar je to svojsko evharistično slavlje ob teh praznikih bratstva med narodi moglo dati. Katoliški svet je letos ob mednarodnih evharističnih dneh še iskrenje ko sicer usmerjen z najlepše menitejsimi svojimi čustvi na kongres. Dnevi, ki jih Evropa in svet te čase živita, bližina usodnega osrčja, kjer se bo najbrž v kratkem odigravala bodočnost Evrope, njenih zrelih, nastopajočih in detinskih rodov, udarci, prepovedi in izrazi omejene sile pesi nad duhom, ki jih je katoliško občestvo prav za kongres dobilo od takozvanih branilcev zahoda — vse to veže stotine milijonov src po svetu v en sam drhteč ogenj, okvir iz živega zlata, ki se v tihih, do zadnjega vdanih vigilijah sklepa okrog konca belega Kruha, ki ga namestnik najvišjega Namestnika na zemlji drži v rokah te dni na bregovih Donave.

Pregled dosedanjih kongresnih večjih dogodkov naj da malo slike o mednarodnem slavlju krščanskega bratstva v Budimpešti.

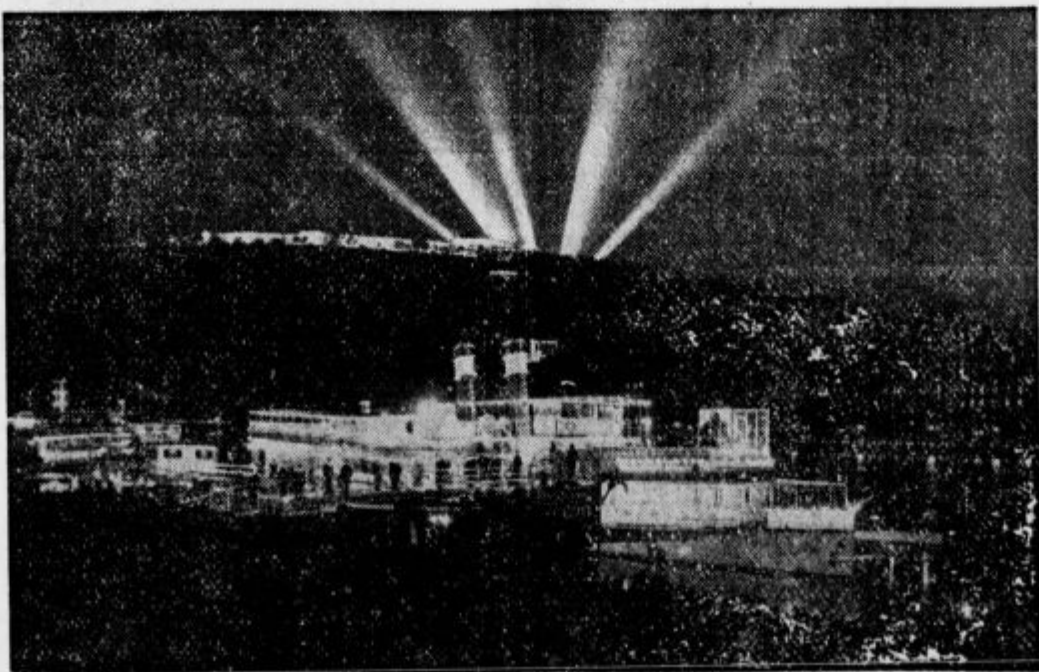
Prva nedelja: prihodi, priprave

Dvaindvajseti maj, začetek kongresnega tedna v Budimpešti je v zgodnjem jutru dal »cesarju, kar je cesarjevega«. Skupno obhajilo in mašo, ki jo je pel primas Madžarske, kardinal Justinian Serédy, so v prelepi stolnici sv. Štefana, Szent István templum, imeli budimpeštanski policisti, tisti, ki bodo v nastopajočem tednu imeli toliko ogromnega posla. Tisoči vzdrževalcev reda so v črnosrebrnih čeladah korakali k obhajilni mizi.

To jutro so začeli prihajati prvi posebni vlaki iz tujine in vrgli v obdonavsko prestolnico prve tisoče radovednih, pričakujočih ljudi, ki so se čudili razkošnemu, a nadvse dostojnemu, mogočnemu okraju, v katero se je zavajalo mesto. Pod večer so tuji in domačini vrel čez okrašeno mečo, pod plapolajočimi papeškimi, svetostofanskimi in madžarskimi zastavami, mimo bahatih pročelij, stebrišč, in spomenikov, prevlečenih s škrlatom in posejanih z bleščečimi kongresnimi simboli. Smer vseh tisočev, ki so hiteli po širokih, starih in novejših cestah, je bila ista: od donavskih mostov proti Varosi ligetu, mestnem gozdu, konec katerega stoji Industrijska palača. Njeno jekleno, sivo rebrovje so spremenili s tisoči in tisoči metrov bele in rumene tkanine v bel tempelj, podoben cerkvi s prosojnim zidovjem. Okrog palače je ogromen prostor, ki sega do Trga Junakov, Washingtonov park do prvih širokih mestnih ulic in dohodov, ograjili z žico, posekali cele parke, namestili grozde zvočnikov, da bi tako okrog Trga Junakov dobili prostora za najmanj milijon ljudi, ki bodo v glavnih kongresnih dneh, če že ne gledali, pa vsaj poslušali evharistični triumf Jezusa iz Nazareta.

V Industrijski dvorani se je ta večer zbralo štirideset do petdeset tisoč ljudi, ki so po besedah primasa Serédyja prvič zapeli kongresno himno in drugo pesem neznanega besedila, a znanega napave: tisto, ki jo tri leta sem, od evharističnih slavij v Ljubljani 1935 zna sleherni slovenski otrok: »Pridi molit, o kristjane! Ta preprosti, čudoviti napav človeka v tujini zagradi bolj od materinega pisma: v njem je domovina in več kakor to...

»Kaj pričakujemo od evharističnega kongresa za duhovno življenje« — v napovedih o tem je izzvenelo prvo veličastno zborovanje 34. mednarodnega evharističnega kongresa. Poleg deset tisoč vernikov so se ga udeležili med nešteti domačini prvi tuji prelati: škofje in kardinali, ki so se začeli zbirati za kongres.

Slavnostna razsvetljava v Budimpešti ob času nočne procesije z Najsvetejšim po Donavi.

(Nadaljevanje s 1. strani)

vseh zbiralščih mladine so se v dopoldanskem soncu zablesketale zlate zvezde: ciboriji so romali od obraza do obraza, zvočniki so izžarevale pritenje od zahvala za udeležbo nedolžnih pri evangelijskem obedu ter nad Judovo mesto ob Donavi nosili ne-

Jezus na Donavi

Nepozabno lepa nočna procesija na ladajah

Na Donavo pada zelenkasti stepni mrak. Bregovi gore v stolisoih drobnih ognjev, voda temni in se spreminja v migetajoč pas tekočega zlata. Gellertov breg je kronan z razsvetljenimi zidovi stare utrdbe; izza nje se pne v nebo pet širokih, od enega obzora do drugega segajočih žarkov. Na donavskih mostovih žare ogromne sinje, prekrizane hostije nad zlatimi kelihi; drugo, posvetno blešanje, ki je v verigah svetlobe dajalo omamo preteklim budimpeštanskim nočem, nocoj ni prižgano.

Sedemstotisoč ljudi vseh narodov in jezikov zaseda že od šeste ure dalje donavske bregove, ploščadi, mostove in čaka procesije, ko se bo Jezus iz Nazareta peljal v bleščavi človeške umetnosti po najbolj krščanski reki sveta. Od Margareteinega otoka, kjer so nocoj zabavili in razvrtali enkrat razsvetljeni v slavo nekoga drugega kakor ljudi, mimo Margitinega, Verižnega, Elizabetinega do Franz Jožefovega mosta, mimo pešanekega brega, kjer so se elegantni hoteli, kopališča, gošči parlament in sprehajališča odela v luč in pobožnost, mimo budimske obale, nad katero stoluje sinje razsvetljeni grad madžarskih kraljev in bela Riška trdnjava — vsepovsod migljajo plamenice, ki jih drže v rokav vojaki in skavti tik nad vodo.

Sedemstotisoč ljudi sedi in stoji v stianjenih vrstah po obeh bregovih ogromne reke na daljavo dveh kilometrov. Iz teme na jugu drse proti evharističnemu donavskemu parniku. Od njihovega trupa ni videti ničesar, razen svetlih električnih vencev in ognjenega križa na kljunu. Z njih doni mrmrajoča molitev menihov, redovnic, duhovnikov. Ustavlja jo se sredi reke, tok jih zanaša nizdol, da se morajo naprej in naprej pomikati nazaj. Avizni policijski čolni švigajo po reki.

Zvočniki sejejo na čakajoče ljudi zdaj zvoke orgel iz stolnice, zdaj »Lauda Sions, zdaj drhteča poročila o začetku slovesnosti, zdaj ljudsko petje z donavskih bregov, koder odmeva v vseh jezikih etari, otroško vdani napjev »Pridi molit, o krstjan«.

Ob pristanisku, nasproti stolnice, je pripet »Szent István«, največji, najrazkošnejši, nocoj najbolj pravilni brod na Donavi. Stroji in ljudje na njem čakajo, da se vkroca nanj najvišji poveljnik zemeljskih in nebeskih sil, nocoj prvi, kar teče Donava po svoji stoletni evropski poti. V katedrali grme zvonovi in orgle in glasovi Scollae Cantorum Sabariensis, med stotisoči na obalah raste nemir, ki si išče izraza v sklepanju rok, v pretrganjih molitvah, v polglasnem petju neštetih glasov.

Slovenci v Budimpešti

na Slovenska skupina, ki šteje okrog 400 članov, se je utaborila na desnem bregu Donave v Budi. Na dveh krajih se vsak dan zbera: v cerkvi sv. Elizabete, kjer jim je prvi dan bral sv. mašo madžarski škof dr. Tomažič, drugi dan pa belgradski nadškof dr. Uješić, in v dvorani Katoliškega društva na Palffy trgu, kjer imajo svoja zborovanja. V veletokih množice, ki se kakor brez cilja venomer nenehno prelivajo iz ulice v ulico, iz Bude v Pešto, se slovenski fantje in dekleta v svojih krogih posebej odražajo. Budimpeštanci in tuje se ozirajo za njimi, pa ne vedo, kako bi po narodnosti opredelili drage goste. Ni ga znaka, ki bi povedal zvedavim očem, da so sinovi in hčere slovenskega naroda. Največje pozornosti pa so deležne rdeče smarelec. Ko stopajo dekleta v avbali in fantje v narodnih nošah, se za njimi udre nepregledna procesija: vse obdružuje našo nošo in spet povprašuje: kdo so in odkod. Sto in stokrat so se pred njimi posvetili fotografski aparati, sto in stokrat je bilo treba pojasniti: Slovenci!

V koliko tisoč odtenkih bodo romale v albume in časopise širom sveta slike slovenskih fantov in deklet v narodnih nošah, ko bodo stopali v nedeljo v zaključni procesiji v nepregledni verigi zastopnikov vseh narodov, ki so prišli semkaj manifestirat za mir.

V petek so se Slovenci zbrali v dvorani Katoliškega društva. Škof dr. Tomažič, generalni vikar g. Ante Kordin kot zastopnik skopljanskega škofa dr. Gnidovec, mariborski stolni dekan dr. Cukala, univ. prof. dr. V. Korošec, dr. Leskovec in Maribor, predsednik KA dr. Zitko, pisatelj Ksaver Meško, številna slovenska duhovščina, moške in žene, fantje in de-

Iz ČSR 12.000 udeležencev

Najmočnejša inozemska skupina na kongresu

Češkoslovaška republika, ki je najbolje razumela večno resnico, katero je znova proglasil Njegov. Em. kardinal legat Pacelli pri slavnosti otvoritvi Evharističnega kongresa v Budimpešti, da namreč samo sožitje med Cerkvijo in državo more narodu koristiti, se je zelo dostojno in množestveno udeležila Evharističnega kongresa. Čeprav je bil njen položaj v poslednjih tednih kritičen in nobeden ni mislil na drugo kot na vojno in mir, so vendar njeni državljani, ki so 75% katoličani, obračali svoje poglede k Budimpešti, kjer se je pripravljala počastitev Njemu, ki je Kralj kraljev. Mnogi so dejstvo, da je republika v svojih najtežjih trenutkih zaprla vse meje, hoteli razlagati v škodo države, češ, da je to storila zato, da bi se češkoslovaški katoličani ne smeli iti pokloniti obenem z drugimi narodi svojemu najvišjemu Gospodu, v resnici pa se je takrat 12.000 Čehoslovakov že pripravljalo na pot v Budimpešto.

Prijatelji Čehoslovakov so tudi v teh težkih časih mislili nanje. Pariški nadškof kardinal Verdier, ki je bil na kongresu češkoslovaških katolikov v Pragi leta 1935 papežev legat, je v soboto pred svojim odhodom v Budimpešto obiskal češkoslovaškega poslanika dr. Osuskaja, kateremu je izjavil, da stalno, posebej pa še v teh časih misli in sočustvuje s Češkoslovaško. Ob povratku iz Budimpešte misli obiskati v Češkoslovaški škofi ni transkega, nadškofa olomuškega, kardinala Kašparja, nadškofa praškega, da bi tako Češkoslovaški pokazal svoje prijateljstvo.

V sredo ob 13. je prišel v Budimpešto Njegov. Em. kardinal dr. Karel Kašpar, ki na Evharističnem kongresu zastopa kot najvišji cerkveni dostojanstvenik češkoslovaško republiko. Pred svojim odhodom iz Prage je maševal v kapeli nadškofijske palače, potem pa je sprejel zastopnike tiska in jim izjavil: »Na mednarodni Evharistični kon-

ubranljivi misterij krščanske duhovne moči. Ure in ure po slovesnem obhajilu so mesto še vedno preplavljali veletoki Kristusove mladine. Sv. obhajilo je ta dan sprejelo 130.000 otrok.

Dopoludne je imela svoje evharistično zborovanje duhovščina, slovesni govor zanjo je imel predsednik stalnega odbora za mednarodne kongrese, namurski škof Deylen.

Nekaj grozotno lepega, brezdanjega je v tej nočni pobožnosti, kjer se človek druži z elementi neba in zemlje v počastitev svojega Gospodarja.

Ko se začne bleščeča vrta cerkvenih knezov vkrcavati na bajno ladjo, ne zadrži nobena sila več ljudstva na obali, da ne bi vstajalo. Eštvosev trg je oslepljivo razsvetljen, filmski operaterji in fotografi posnemajo tokrat ne korakanje diktatorjev in njihovih slepih vojsk, temveč tiho, po večnosti zvonečo pot Jezusa iz Nazareta. Kardinal legat neke v drhtečih rokah monštranco počasi na ladjo, ki se neslišno odmakne od brega.

»Jezus na vodi, Jezus na Donavi, Jezus na prvem elementu evangelija kakor na Genezareškem jezeru, kakor tedaj, ko je prvič rešil človeka iz potapljanja... Jezus na vodi, Jezus rešuje Evropo in svet iz potopa mračnih dni, kakor v viharju pred Kafarnaumom.«

V vseh jezikih sveta doni ta kratka prerokba iz zvočnikov.

Štirinajst ognjenih ladij z velikim križem na čelu doli po zgodovinski reki Evrope, okoli Margareteinega otoka, eklanja dimnike pod mostovi, se obrača.

Sedemstotisoč ljudi kleči, donavski bregovi so se spremenili v vesoljstveni oratorij. Nebo je prerezano od sinjih žarkov, kakor da se razcveta v neulutenih skrivnostih, zvezde so zginitile; sedem stotisoč ljudi upogiba kolena, ko plove mimo Jezus v prozorni kristalni hišici na kljunu »Szent István«. Okrog nje kleče kardinali, nadškofje in škofje. Odkrili so se na zunanji svoji udeči nalogi in se pridružili procesi Cerkvi.

Jezus plove po Donavi. Tisoči plamenic se sklanjajo nad njegovo potjo. Na zlati mizi žari Hostija in predira s svojimi črnimi žarki noč na reki, megle na obzorjih, mrak v ljudeh. Hostija, večni reflektor, pošilja svojo neubranljivo luč čez Evropo, čez svet, kaže naprej skozi stoletja. Tiho plovejo za njo upanja stotisočev ob Donavi in milijonov po svetu to človeško noč, ko so padle z obzorij vse zvezde.

Jezus kaže pot skozi noč in stieko časov, njegova svetloba osvaja klečeče stotisoče, ki doživljajo svojo veliko noč.

Ko se Zakrament vrne do pristana, zasirijo sirene vzdolž reke in bededege mesta zmagviti, kljubovalni apel miru: mesto, obale in gore zagorjajo v zmagovitih ognjih.

M. Javornik.

sky in dr. Kmetko, škof iz Nitre; prišel je tudi poseben vlak madžarskih katoličanov. Na kongres so prišli tudi vsi predstojniki cerkvenih redov iz ČSR. Na Vnebohod so se zbrali češki in moravski romarji ob 7. jutraj v cerkvi sv. Terezije, kjer jim je pridigal rektor praškega semenišča univ. prof. dr. Beran, maševal pa je opat samostana na Strahovi dr. Zavoral ob ljudskem petju vseh vernikov. Potem so odšli češki romarji v sprevedu na »Viteški trg« k slavnosti. Ob istem času je bila v cerkvi sv. Jožefa pobožnost slovaških udeležencev, ki jih je več kot 7000. Tu je pridigoval univ. prof. dr. Spéza, sv. mašo pa je imel škof Čarski. Potem so se zbrali Slovaki pred cerkvijo in šli z lastno godbo v velikem sprevedu z napisom »Slovakie kongresni svetostim. Udeleženci so bili po večini v narodnih nošah in njih ogromni spreved je bil navdušeno sprejet.

Češkoslovaška skupina je največje inozemsko odposlanstvo. Deset posebnih vlakov iz ČSR je pripeljalo 12.000 udeležencev vseh narodnosti iz ČSR. Gotovo je, da tvorijo Čehoslovaki četrtino, če že ne tretjino vseh inozemskih romarjev, ki so prišli počastiti Evharističnega Kralja.

Pri polnočnici je nad 100.000 mož pristopilo k sv. obhajilu

Budimpešta, 28. maja. b. Snoči so bile na Trgu junakov slovesne pobožnosti katoliških mož. Okrog 100.000 vernikov se je zbralo na stadijnih ter sprejelo sv. obhajilo. Pobožnosti so bile pod vodstvom oo. jezuitov. O polnoči je kardinal izdoru Goma v Toma, primas Španije in nadškof toledski, daroval pontifikalno sv. mašo. Pobožnosti so se končale šele ob 2. jutraj. Trije veliki stadijoni so bili polni katoliških mož, ki so pripadali narodom vsega sveta. Lahko se reče, da je v cellem nad pol milijona mož prisostvovalo pontifikalni polnočnici. Vse slovesnosti so prenašali po radiu in zvočnikih. V brvaščini je imel kratko pridigo oče jezuit Grim.

Tretje mednarodno zborovanje

Budimpešta, 28. maja. b. Danes ob 4 popoldne se je pričelo tretje mednarodno zborovanje, na katerem je imel predavanje bivši minister Kallay. Za njim je govoril ameriški predstavnik katoliškega tiska Mr. Joseph Scott. Nato so govorili predstavniki Litve, Mehike, Italije, italijanske Vzhodne Afrike, Rusije, Portugalske, Ro-

munije, Španije, Švice in Turčije. Vsa predavanja so prenašale radijske postaje in zvočniki, tako da so jih lahko slišali vsi udeleženci evharističnega kongresa.

Pri današnji maši bo pelo 1700 pevcev

Budimpešta, 28. maja. b. Uvod v jutrišnjo glavne svečanosti bo velika pontifikalna maša, ki jo bo daroval papeški legat kardinal Pacelli. Po sveti maši bo sveto obhajilo, ki ga bo pri tej priliki prejel nad milijon vernikov. Pri pontifikalni sveti maši bo pel pevski zbor 1700 pevcev. Po sveti maši bo poslal sveti oče papež Pij XI. po radiu svoj blagoslov vsem udeležencem kongresa. Govor in blagoslov sv. očeta bodo prenašale vse večje radijske postaje po svetu. Druga glavna točka jutrišnje proslave bo velika procesija, ki se prične ob 4 popoldne. V procesiji bodo sodelovale posamezne narodnostne skupine. Zaključne svečanosti pa bodo na Trgu junakov. Pri tej priliki bosta govorila knez primas Szeredi in papeški legat kardinal Pacelli.

S poslanico kneza namestnika se je v Belgradu pričela

mednarodna letalska razstava

ob navzočnosti kraljevega zastopnika

Belgrad, 28. maja. AA. Danes se je začela na belgrajskem sejmišču prva medn. letalska razstava. Na razstavi je 9 držav razstavilo svoja letala, balone in razno letalsko gradivo. Te države so: Anglija, Francija, Nemčija, Italija, ČSR, Poljska, Holandska, Amerika in Madžarska. V glavnem je na razstavi zastopanih 146 tovarn. Nemci so razstavili 9 letal ter posebne motorje za letalstvo in drugi letalski material. Italijani so razstavili 3 letala in en balon, Holandi, Francozi, Madžari in Američani so pa v prvi vrsti razstavili specialno gradivo in motorje za letala. Naša domača industrija je zastopana na razstavi s 6 letali in 1 ja-dralnim letalom.

Nekoliko pred 11 je prišel na razstavo predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović, za njim pa ministri Letica, Vrbanić, Miletić, Stošević, Kujundžić, Novaković, Cvričić in Djordjević. Prišel je tudi skoraj ves diplomatski zbor, predvsem zastopniki držav, zastopniki na razstavi.

Tik pred otvoritvijo razstave, kmalu po 11 je prišel odposlanec Nj. Vel. kralja Petra II. letalski polkovnik Söndermajer. Takoj po njegovem prihodu se je začela svečanost z defilejem letal nad letališčem. V paviljonu Nikole Spasića je pred zbranimi gosti, odposlanci in drugimi odličniki imel govor ravnatelj Aeroputa Tadija Söndermajer. V svojem govoru se je zahvalil Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki je v prvi vrsti in največje pripomočilo s svojo naklonenostjo in pokroviteljstvom, da bo ta prva mednarodna razstava pri nas popolnoma uspešna. Zahvalil se je tudi predsedniku kr. vlade dr. Stojadinoviću.

Nato je govoril poveljnik vsega jugoslovanskega vojaškega letalstva, general Dušan Simović. Za njim pa belgradski župan Vlada Ilić. Nato je spet povzel besedo podpredsednik Aerokluba in ravnatelj Aeroputa Tadija Söndermajer in prebral poslanico Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, ker je Nj. Vis. knez namestnik Pavle odsoten iz Belgrada in je zato blagovoli izdati nalog, da se s to poslanico odpre prva mednarodna letalska razstava v Belgradu. Poslanica pravi:

Knez Pavle uvaja vrsto radijskih predavanj o letalstvu

Letalstvo daje stoletju, v katerem živimo, posebno obeležje. Vsi kulturni narodi tekmujejo med seboj pri izgradnji svojega letalstva. V tem stremljenju pomeni ustvarjanje letalskega duha v širokih slojih prebivalstva veljavno nalogo. Kraljevski jugoslovanski Aeroklub »Naša krilca« začenja danes letalsko propagando širokega obsega, v kateri se posebno odlikujeta mednarodna letal-

ska razstava in cikel radijskih predavanj naših priznanih letalskih strokovnjakov. Tudi jaz apeliram na ves jugoslovanski narod, da posveti svojo pozornost tej propagandi, in da vdano in s požrtvovalnostjo, za katero je v svoji preteklosti postal nenadkriljivo dokaz, smerom in vsak čas podpre vsako akcijo, ki ji je namen okrepitev jugoslovanskih kril. Moja iskrena želja je, da bi krepka krila služila ideji mira in kulturnega razvoja kraljevine Jugoslavije in da ji zagotovo potrebni mir. Z zadovoljstvom ugotavljam, da so letalski razstavi v Belgradu posvetile domače in tuje letalske ustanove svojo pozornost, tako da bo razstava na dostojni višini. S to zavestjo želim Aeroklubu popoln uspeh pri njegovem delu, od katerega bo jugoslovansko letalstvo imelo veliko korist. Z otvoritvijo letalske razstave uvajam letalsko radijsko propagando in izjavljam obenem, da je prva letalska mednarodna razstava v Belgradu otvorjena. — Pavle.

Po tej otvoritvi razstave so se gosti ogledali paviljone, ki so na vse napravili globok vtis.

Rdečega žiga na nedeljskih izvodih »Slovenca« ni, zato pa je v nedeljski prilogi tiskan poseben znak za nagradno žrebanje, ki ga naj kupovalci, ki se mislijo udeležiti nagradnega žrebanja, izrežejo! Ne pozabite! 152 bogatih daril Vas čaka!

Lahkoatletski tromatch Belgrad - Praga - Bukarešta

Belgrad, 29. maja. m. Danes dopoldne se je pričel na igrišču BSK lahkoatletski tromatch Belgrad-Praga-Bukarešta. Tekmovanju je prisostvoval romunski poslanik v Belgradu Kadere, odpravnik poslov češkoslovaškega poslanstva Saček, našega ministra za ljudsko telesno vzgojo pa je zastopal načelnik Aradić, ki je športnike v imenu odsotnega ministra iskreno pozdravil. Pred tekmo vanjem so športniki defilirali pred tribuno, pred začetkom pa je vodja praške reprezentance izjavil in se opravičil, da Praga ne more nastopiti s kompletnim moštvom, ker so bili nekateri tekmovalci v zadnjem trenutku zaradi kritičnega položaja na Češkoslovaškem pozvani, da se stavijo na razpoloženje domovini.

Takoj potem se je ob vetrovnem vremenu pred približno 400 gledalci pričelo tekmo vanje. Kot prva točka je prišel na vrsto tek na 100 m. Izid tekmo vanja je bil naslednji: 1. Kling (Belgrad) 11.5, 2. Cristea (Bukarešta) 11.6, 3. Stepanović (Belgrad) 11.7, 4. Praga, 5. Bukarešta, 6. Praga. Tek na 400 metrov: 1. Stepanović (Belgrad) 51.1, 2. Svoboda (Praga) 51.6, 3. Kling (Belgrad) 51.8, 4. in 5. Bukarešta, 6. Praga.

V metu kroglice: 1. Vučević (Belgrad) 14.44, 2. Urau (Bukarešta) 14.08, 3. Schuleri (Bukarešta) 13.83, 4. Belgrad, 5. in 6. Praga.

Tek na 1500 m: 1. Goršek (gost iz Ljubljane) 4.09 dve petini, 2. Pledi 4.09 tri petine, 3. Flaga (Belgrad) 4.5 1 petina, 4. in 5. Bukarešta, 6. Praga. V skokih v višino so bili doseženi naslednji rezultati: prvo in drugo mesto Praga s 185 in 182 cm, tretje in četrto mesto Belgrad, Romuni pa so odstopili.

Stafeta 4x100 m: prvo mesto Bukarešta s 44 sek., drugo Belgrad s 44.1 sek., tretje Praga s 44. 8 sek.

Skok s palico bo jutri dopoldne.

Končni placement po današnjem tekmo vanju je: Belgrad 52 točk, Bukarešta 38, Praga 37 točk.

Belgrad, 28. maja. m. Pred komisijo za državne strokovne izpite v ministrstvu za gozdove in rudnike je položil strokovni izpit v Zenici inž. Cvetko A n žič iz državnega rudnika v Ravni reki. Inž. Anžič je doma iz Trebnjega.

XVIII. Ljubljanski velesejem
43. razstavna prireditev

4. do 13. junija 1938.

Polovična vozna na železnici. Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško izkaznico za Din 2.—.

Sejmišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavilavcev 14 držav.

Posebne razstave: »Cesta« — Francija — Pohištvo — Avtomobili — Tekstil — Ženska domača obrt. — Lepo zabavišče.

10. do 12. junija: III. državni trgovski kongres.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Pretekli teden stoji pod vtisom svetovnega evharističnega kongresa v Budimpešti, kjer so se zbrali iz vseh krajev sveta najodličnejši predstavniki Cerkve in katoliškega razumnosti, med njimi vodilni državniki, da pred vsem svetom prikažejo za ideale miru, ki ga more dati edinole krščanstvo.

V trpkem naspotju s to mednarodno mirovno prireditvijo pa so dogodki na drugih svetovnih pozoriščih. Tako je bil pretekli teden posebno krvav na španskih bojiščih, kjer so skoraj neprestano divjali najhujši boji. Tudi na Daljnem vzhodu vojna ni počivala in so se pretekli teden odigravale srdite borbe okrog lunghajske železnice. Japonska je dobila vlado generalov, kar znači, da bo vojna na Kitajskem z vso srditostjo nadaljevala. Na evharističnem kongresu v Budimpešti sta zastopnik Španije kardinal Goma y Tomas in zastopnik Kitaja nadškof Juan-Pin govorila o bolečinah svojih narodov in prosila za molitve zanje.

Češkoslovaško-nemška napetost je pretekli teden znatno popustila. V nedeljo je bila še na višku. Trikratnemu odločnemu posredovanju angleške vlade v Berlinu, nadalje složenemu nastopu Anglije in Francije za obrambo Češkoslovaške gre v glavnem hvale, da smo prebredli nevarnost, ki je ogrožala mir v srednji Evropi. A tudi češkoslovaški narod je v težkih urah pokazal toliko čudovite hladnokrvnosti, preudarnosti, discipline in rodoljublja, da je brez dvoma njegovo vzgledno obnašanje največ pripomoglo do delne pomiritve, ki je zadnje dni nastopila. Češkoslovaški narod je izpovedal železno voljo, da bo šel do zadnjega v borbo za svojo neodvisnost. Evropa je takšno rodoljubno odločnost s spoštovanjem vzela na znanje in se tudi po tem ravnala. Sedaj pripravljata češkoslovaška vlada zakon, s katerim bo zadovoljila svoje Nemce, ako je res, da želijo res

samo to, da v mejah češkoslovaške države dobijo svojo samoupravo. Na njih bo sedaj, da položijo svoje karte jasno na mizo. Pretekli teden je bil za Evropo velik, lahko rečemo razveseljivo razodetje, ker se je v ostrih oblikah pod vodstvom Anglije prikazala močna mirovna fronta, ki bo stala na braniku za svobodo neodvisnih narodov.

Notranji pregled

Skraini severni del naše domovine je v tem tednu doletela velika nesreča. Mura je močno prestopila bregove in poplavlja najrodovitnejša polja od Radgone do Ljutomera. Zlasti močno je prizadeta Radgona. Vzrok tako strašnih poplav ob Muri je v tem, ker je reka v zgornjem toku v nekdanji Avstriji regulirana in vodo hitro oddaja naprej, ki pa se potem v nereguliranem spodnjem toku razlije čez bregove.

Akademski pevski zbor je preteklo nedeljo ponesel slovensko pesem v Kočevje, kjer je priredil koncert, ki je bil za slovenstvo na Kočevskem naravnost doživetje.

V Mariboru so v nedeljo ob navzočnosti gosp. bana slovesno vzdali temeljni kamen za novo bogoslovje, ki je duhovskemu naraščanju lavantinske škofije že bridko potrebno.

Ob mednarodnem evharističnem kongresu so preko Slovenije potovali v Budimpešto odlični zastopniki Cerkve, tako papežev legat in državni tajnik (zunanji minister države Vatikan) kardinal Pacelli in priljubljeni pariški kardinal Verdier. Obema so šli zastopniki našega javnega življenja naproti do Rakeka. Kardinalu Pacelliju je po banu dr. Natlačenu ob prihodu na naša tla sporočil poverljivo predsednik vlade dr. Stojadinović, kardinal Verdier pa je ves čas do madžarske meje potoval v slovenski družini, od Rakeka do Ljubljane ga je spremljal urednik »Slovenec« dr. Kuhar, naprej pa dr. Fajdiga. Ob tej priliki je visoki knez v nevezanem razgovoru povedal marsikatero dragoceno misel o položaju Cerkve v Franciji, zlasti z ozirom na socialna vprašanja.

Policijska v Belgradu je prišla na sled precej močni komunistični organizaciji, ki je izrabljala akademsko svobodo in avtonomijo univerze in se skrivala v prostorih tehnične fakultete v Belgradu. Policijska je zaplenila veliko propagandnega gradiva in 22 osumljenecv izročila nadaljnji preiskavi.

Kraljeva garda je praznovala stoletnico ustanovitve konjeniške brigade in s tem ustanovitve prave garde, ki se je tekom let razvijala in iz katere je v Jugoslaviji nastala močna vrsta vojske, ki nam je tudi pred inozemstvom v čast in ponos. Ob slovesni proslavi je imel knez namestnik pomemben govor, v katerem je poudarjal nerazdruženo vez med vojsko, državo in dinastijo.

Naša ožja domovina pa je vsa v pripravi za mladinske tabore, ki so vsi nekaka skupna vaja za veliki mednarodni tabor v Ljubljani. Zlasti mladina je v teh dneh vsa zaposlena s tem delom, ki ga preveva ena sama želja, da bi se nam ti pokrajinski tabori, zlasti pa mednarodni v Ljubljani, vsi tako posrečili, da bi res veliko pripomogli k rasti slovenske in državne skupnosti.

Rešite
svoje zobe!

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen! uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont“ .. to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

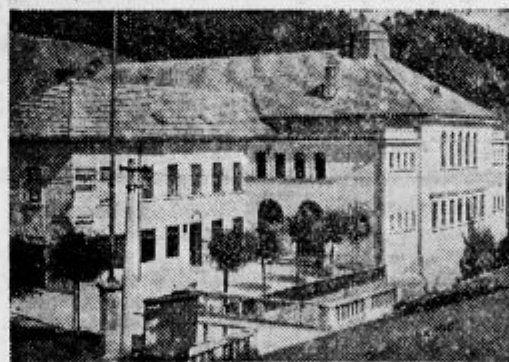
KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Črna dolina pod Sv. Planino

Trbovlje vabijo na prosvetni tabor na binkoštno nedeljo

Na binkoštno nedeljo, dne 5. junija, se bodo v Trbovlje zgrinjale velike množice slovenskega ljudstva, predvsem naši fantje in dekleta. Ta dan bo namreč velik prosvetni tabor, kjer bo nastopila naša mladina in za katerega se že mesece sem pridno pripravljajo. Ta dan hočemo skupno manifestirati za naša katoliška načela in to tako glasno, da mora za vedno utihniti vsak drug nasprotni glas. Mogoče bo zadel naša himna iz grl navdušene mladine, ki hoče pokazati svetu, da tudi Trbovlje ne smejo zaostajati za drugimi kraji, ki so na podoben način že izrazila svoja katoliška načela.

Društveni dom — središče prosvetnega dela v Trbovljah.

Trbovlje so izrazit rudarski in industrijski kraj. Prebivalci zastopajo gotovo vse občine in župnije Slovenije in še izven nje. Zato so pa tudi znane daleč naokoli in ne bo odveč, če na kratko popišemo početek tega rudarskega kraja, kar bo udeležencem tabora pri ogledu kraja prav prišlo.

Premog, od katerega ima toliko tisočev za službo, so našli leta 1805, torej pred 133 leti. Prav za prav so ga našli že poprej pastirji, ki so pasli živino v Lakonci, pod cerkvijo Retlje, ali sedanjem dnevnem kopu. V mrzlih jesenskih dnevih so si pastirji »s kamenjem« kurili in si pekli krompir na paši. Seveda ni nikdo vedel, kakšno bogastvo leži v zemlji. Omenjenega leta 1805 sta pa potovala skozi Trbovlje dva rudarska učenca v šolo na Bavarsko. Prenočevala sta pri nekem kmetu v Lakonci. Zvečer sta skozi okno videla, kako močno gori ogenj na travniku. Vprašala sta kmeta, kaj gori. Kmet jima odgovori, »da kurijo pastirji ne d kam ac. Dr gi dar e a sta rudarska učenca ta kamen gledat in sta v njem spoznala prvovrsten rjavi premog. Prišedša na Bavarsko sta o tej najdbi pripovedovala svojim profesorjem, ki so se ob priliki odpravili v naše kraje, kjer so dobro kakovost premoga le potrdili.

Spočetka seveda ni bilo odjemalcev za premog, niso vedeli kam z njim. Železnica za prevoz še ni bila, zgradili so zato cesto v St. Pavel, v Savinjsko dolino in v Zagorje, kamor so z vozovi prevažali premog. Prva leta so ga letno izkopali okoli 5 ton. Pozneje se je zgradila v Trbovljah »glazura« ali tovarna stekla. Obratovala ni mnogo let, stavba pa še danes stoji in imajo rudarji v njej okoli 50 stanovanj. Šele z zgradbo železnice proti Trstu in na druge kraje je dobil rudnik, pravi pomen in tako se je pričelo v Trbovljah drugo življenje.

Trboveljski rudniki, bilo je namreč več lastnikov, so bili last raznih podjetnikov. Najbolj znani so bili: baron Passetti, Polaj in Maurer. Po prvih dveh se še danes imenujejo delavske kolonije. Ti so menda okoli leta 1856 prodali rudnike »cesarskim« ali bolje rečeno državi. Ta je kasneje prodala rudnik sedanjemu lastniku »Trboveljski premogokopni družbi«. Ta družba je povzdignila rudnik na stopnjo, ki se sme meriti z vsakim drugim najmodernejšim. V tehničnem oziru stoji na višku.

Z napredkom rudnika se je tudi naseljevanje večalo. Plačilne razmere pri rudniku niso bile za delavstvo vedno zadovoljive. Rudarju so se delale razne krivice, nastopili so štrajki in ko je l. 1890 pri nas nastopila marksistična socialna demokracija, so imeli njihovi voditelji hvala tla za hujkanje, ki pa ni bilo vedno le za interese delavstva, nego jim je bila glavno gonja proti verskim načelom in duhovništvu. Njihovi shodi so bili le ena psovka proti vsemu, kar se je še čutilo verno. In to sistematično vsrkavanje mrznje in srda proti cerkvi ni ostalo brez posledic. Delavstvo, poprej prišedši večinoma iz kmečkih krajev, se je, premalo utrjeno v verskem življenju, odtegnilo od cerkve in postalo brezbržno do cerkvenih obredov, če ni samo pri tem ostalo.

To mržnjo in brezbržnost do cerkve hočemo odpraviti. Sicer se je v povojnih letih v tem oziru že mnogo storilo, za kar se moramo zahvaliti velikemu prosvetnemu delu, a storiti se mora še več. To hočemo polagoma doseči. Ta prosvetni tabor mora v naše katoliške vrste pritegniti te one, ki danes stoje še ob strani. — V to nam pomagaj Bog!

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dolžnost interesentov

Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnoseštvo
Sv. Križ - Ljubljana Tel. 49-0

ČSR ne bo preklicala varnostnih ukrepov

Praga, 28. maja. AA. ČTK: V zvezi s sestankom med predsednikom vlade dr. Hodžo in Henleinom so se razširili glasovi, da se češkoslovaška vlada bavi z mislijo, da preklicuje varnostne ukrepe, izdane 20. maja. Ti glasovi so prodrli tudi na Češkoslovaško. V uradnih krogih te glasove zavračajo.

Včeraj je urednik socialno demokratskega lista »Pravo lidcu« vprašal podpredsednika vlade Behina, kaj misli o teh glasovih. Minister Behine je odgovoril:

Vlada ni in ne bo v nobenem primeru tako ravnala. Vlada je po kar najvestnejši proučevši dogodkov zadnjih dni izdala svoj sklep, ko je pozorno pretehtala evropski in notranji položaj. Da se je vlada odločila v petek 20. maja za znane varnostne ukrepe, je bilo absolutno potrebno, te ukrepe je narekoval kritični položaj. Dokler se ta položaj ne spremeni, vlada ne misli preklicati teh ukrepov, ne glede na to, kdo to zahteva.

Berlinu že bolj zmerni

Berlin, 28. maja. AA. Havas: Nemško vprašanje na Češkoslovaškem prihaja, kakor kaže, v novo dobo. Včeraj se je moglo v Berlinu izvedeti, da kaže Henlein voljo, da predloži morda še pred koncem prihodnjega tedna program o obsegu in načinu izvedbe zahtev njegove stranke glede upravne avtonomije sudetskih Nemcev. Ni neutemeljeno upanje, da je Berlin svetoval Henleinu zmernost, čeprav bi se po še zmerom srditem tonu tiska moglo misliti tudi nasprotno. Sodeč iz raznih znamenj, bi se smelo reči, da stremi to vprašanje k dogovoru, podobnemu dogovoru z dne 11. julija 1936, sklenjenemu z Avstrijo. Kljub obmejnemu incidentom in ostremu tonu nemških listov, je rajh voljan preprečiti spor s Češkoslovaško, ker vé, sprito nedavnih dogodkov, da bi ta spor ne ostal omejen. Prvi cilj Nemčije je nedvomno v tem, da prisili ČSR s trajnim pritiskom nemške manjšine, da preuredi svojo politiko nemškemu političnemu in gospodarskemu naziranju. Češkoslovaška naj se odtrga od Moskve in pridruži Berlinu. Za to formulo se zavzema Berlin in to je tudi prvi odmev nemške politike.

Potovanja angleškega opazovalca

Praga, 28. maja. AA. Havas: Šef oddelka za vzhodno Evropo v zun. uradu, William Strong, je danes zapustil Prago in se odpeljal v Berlin. Na britanskem poslanstvu izjavljajo, da se ni Strong ves čas svojega obiska sestel z nobenim češkoslovaškim politikom.

Važni posveti v Pragi

Praga 28. maja. TG: V Pragi je diplomacija zelo delavna. Semkaj sta prišla čl. poslanika v Parizu in Londonu ter sta bila takoj sprejeta od dr. Beneša, dr. Hodže in dr. Krotke. Prinesla sta izbrana poročila o stališčih francoske in angleške vlade glede napetosti med Nemčijo in Češkoslovaško ter tudi nekaj nasvetov za bodoče zadržanje. Tudi tako imenovani politični odbor ministrov, ki ga sestavljajo ministri predstavniki šestih vladnih strank, se je zbral, da vzame na znanje poročila obeh poslaničkov ter nasvete obeh zapadnih vesil. Med temi nasveti odušeno predlogi je tudi ta, naj bi nevtralni opazovalci pri-

šli v sudetsko-nemško pokrajino. Iz teh opazovalcev bi morda polagoma nastal kakšen nevtralni odbor, ki bi dalje časa prebival v deželi. Pravno podlaga bi ne bilo težko najti, če praška vlada na to pristane. V Pragi pa so menda tudi zamislili naklonjeni, ker bi na ta način zapadne volesile neposredno zainteresirali za obstoj Češkoslovaške in odstranili neposredno nevarnost za napad od onstran meje. Vojni minister Machnik je odpotoval na daljše inspekcijsko potovanje po obmejnem ozemlju. Vojaške oblasti so izdale zelo stroge odredbe glede letalskega prometa in so nekateri predeli države za letalski promet prepovedani. Ponekod v obmejnem ozemlju so vpeljali tako imenovane »letalske hodnike«.

Rojstni dan dr. Beneša

Praga, 28. maja. ČTK: Vsi praški listi, češki in nemški, pišejo o rojstnem dnevu predsednika republike dr. Edvarda Beneša, ki ga danes praznuje Praga in z njo vsa država kar največaneje. Poleg običajnih čestitk predsedstva poslanske zbornice in senata, ministrov, zastopnikov vojske in diplomatskega zbora, pripravljajo tudi veliko manifestacijo člani bivših češkoslovaških legij v svetovni vojni. Uradne »Praške Novine« so izdale slavnostno številko na 60 straneh s prispevki zunanjega ministra Krotke, guvernerja Podkarpatske Rusije Hrabarja, praškega primatorja Petra Zenkla in rektorja strasbourskega vseučilišča, čigar častni doktor je predsednik dr. Beneš. »Narodni Osvobodenci«, glasilo češkoslovaških legionarjev, prinaša uvodnik izpod peresa Lea Sihrave, enega izmed najintimnejših sodelavcev dr. Beneša v svetovni vojni. Praški listi prinašajo tudi izvlečke iz jugoslovanskih listov o rojstnem dnevu dr. Beneša.

Beneševa proslava v Ljubljani

Ljubljana, 28. maja.

Danes je bila v dvorani frančiškanskega konvikta proslava 54. rojstnega dne češkoslovaškega predsednika republike dr. Beneša. Proslave so se udeležili med drugimi češkoslovaški konzul dr. Minovski, predsednik Jugoslovansko-češkoslovaške lige dr. Stare, ravnatelj II. realne gimnazije, profesor Osana, predsednik Češke Obcei Ryška, direktor Dolencec ter drugi odličniki. Dvorana je bila polna mladine in njenih staršev, ker proslava velja tudi obenem za zaključek češkoslovaških tedajev, katerih je bilo nad 20 v letošnjem šolskem letu v Ljubljani in ki so se sijajno obnesli. Uvodni govor je imel predsednik dr. Egon Stare. Sledili so nastopi ljubljanske slovenske mladine, ki je pokazala svoje znanje češčine. Sledili sta državni himni, na kar je Živka Švajgerjeva recitirala pesem »Avgust 1914« od Frana Krama. Tečajniki trgovske akademije so sijajno nastopili z enodejanskim veselim prizorom »Moj — tvoj«. Gospa Vida Vozel je lepo zapela Smetanovo uspravanko, gdč. Milica Lovec pa je zaigrala Dvorakov valček. Sledilo je še nekaj lepih pesmi, ki jih je zapel ženski zbor II. realne gimnazije deloma v češčini, deloma v slovaščini. Ob koncu uspele akademije se je zahvalil konzul Minovski udeležencem tečajev za njihovo priidnost in vnmemo za češki jezik, nato pa so bile tečajnikom razdeljene knjige, ki vsebujejo znani Benešev govor o T. G. Masaryku.

Rudarska kolonija — v osadju dnevnih kop.

Kaj pravite?

Naš kupčijski svet je zelo občutljiv. Kadar se dvigne cena klavni živini, se cene mesa na trgu v trenutku dvignejo. Zadnje tase pa smo doživeli isto s pšenico. Cena se je pšenici in pšenični moki dvignila in na mah je crstila tudi cena kruha in moki v nadrobni prodaji. Zato ni bilo treba nobenih dolgih sej, nobenega zborovanja, kruh se je podražil — pa bosta, nič ne da za to, da so imeli posamezni prekupčevalci že dosti pšenice in moke, ki so jo kupili po stari ceni. No, vmes je posegla vlada in je malo zagrozila, da bo odprla meje in bo pustila inozemsko pšenico v našo državo. Takoj so bile cene navzdol, toda samo na debelo. Naš mali človek, ki kupuje kruh in moko vsak dan sproti, pa čaka še, kdaj bodo šle cene tudi v prodaji na drobno navzdol. — Kakšnih pet dni je že tega, kar so cene pšenice padle, mi pa še vedno jemo kruh po starih visokih cenah! Kako dolgo še, vprašamo vas, ki s pšenico in moko ravirate po svoji mili volji?

Opereta - revija in veseliga

ČAROBNA IGRA

Danes ob 10.30 uri isti film po globoko znižanih cenah

Koledar

Nedelja, 29. maja: 6. povelikonočna nedelja. Marija Magdalena Pazzi, devica. — Mlaj ob 15. — Herschel napoveduje spremenljivo vreme. Ponedeljek, 30. maja: Ivana Orleanska, dev.; Ferdinand, kralj. Turek, 31. maja: Angela, devica; Kanceljan (Kocijan), mučenec.

Osebnosti

— Premeščen je bil na lastno prošnjo za poveljnika orožniške čete v Bitolju orožniški stotnik I. razr. g. Maksim Radič, ki je služboval osem let v Sloveniji. Z njim je izgubilo poveljstvo orožniškega polka v Ljubljani zelo vestnega in marljivega častnika, podrejeni dobrohotnega in skrbnega predstojnika, tovariša za iskrenega prijatelja. G. Radiču želimo vse dobro in najlepših uspehov na novem službenem mestu.

— Poročila se bosta danes v marijanski kapeli v Ljubljani gdnca. Nives Pegan iz ugledne rodbine odvetnika dr. Vladimira Pegana, in bivši gojenec Marijanišča g. inž. Janez Hodnik, uslužbenec v tovarni Zebret & Co. v Britofu pri Kranju. Poročil bo g. dr. Jože Pogacnik. Za priči bosta nevestin oče dr. Vladimir Pegan in mg. pharm. Sipko Trnkoczy. — Obilo sreče!

— V Skočjani ob Klopinskiem jezeru na Koroskem se bosta poročila v turek, 31. t. m. g. Ivan Urnkar, gozdni upravitelj na Hmeljniku, in gdn. Irena Otič iz odlične slovenske družine na Koroskem. Poročil ju bo ženinov brat p. Konstantin Urnkar O. F. M., priči pa bosta g. baron Wambolt von Umstadt iz Frysava na Moravskem, ter nevestin stric g. dr. Jože Picej, zobozdravnik in župan slovenigraški. Iskreno čestitamo.

— Promocije. V ponedeljek 30. maja bodo na univerzi v Ljubljani promovirani za doktorje prava gg. Škerlak Vladimir iz Budimpešte, Ziga Vodusek iz Trsta, Joško Perdize iz Ljubljane in Butina Mihael iz Avberja. Iskreno čestitamo!

— Iz sodnopisarniške službe. Prvi sodnopisarniški izpit sta opravila s prav dobrim uspehom Ivan Šount, zvančnik, in Anica Babškova, uradniška pripravnica, oba pri okrajnem sodišču v Ljubljani.

— Naročevalce malih oglasov, ki pošljejo oglasno pristojbino v pisemskih znamkah ali kolkih, opozarjamo na ceno, ki je vsako nedeljo razvidna na glavi vrhu malih oglasov. Najmanjša pristojbina za oglase do 10 besed je 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din; pri ženskih oglasih velja vsaka beseda 2 din. K številu besed je treba vedno še prišteti 3 din za davek in debelo tiskane naslovne besede šteti dvojno.

— Obisk v domovini. Konec maja ali v začetku junija obišče po 14 letih poštvovalnega misijonskega dela svoj materin samostan v Škofji Loki uršulinka M. Rafaela Vurnik, doma iz Radovljice. 4. avgusta 1924 je skupaj z M. Keaverijo Pirc odpotovala v Belgijo, od tam pa oktobra istega leta v Siam v Zadnji Indiji. V Bangkoku, prestolnici kraljevstva Belega slona, je prenašala vse težave ustanovitve nove misijonske postaje. Pod njenim spretnim vodstvom je že čez nekaj let nastala nova uršulinska hiša v Xieng-Mayu, kjer je M. Rafaela sedaj prednica. Ker je hkrati tudi misijonska odposlanka, je pred kratkim službeno prispela v Francijo in obišče tudi svojo ožjo domovino. Vrlo slovensko iskreno pozdravljamo v svoji sredi. — Znanec in prijatelj obeh misijonark kakor tudi vse prijatelj misijonov, ki bi hoteli kar prispevati za siamske uršulinske misijone, lepo prosimo, da blagovolijo poslati darove na naslov: Mar. Rafaela Vurnik, uršulinske samostan v Škofji Loki.

— Razpis zdravniškega mesta. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje mesto zdravniška-uradnika v ambulatoriju na Celju. Prošnje je vložiti do 24. junija 1938. (Službeni list z dne 25. maja 1938.)

— Vreme. Jugoslavija: Prevladuje vedro po vsej krajini v malo večjo oblačnostjo na severni polovici. Temperatura je narasla. Minimalna temperatura Plevlje 4, maksimalna Hercegovci 27 stopinj. Napoved za danes: Oblačnost se bo povečala v vsej državi, posebno na severni polovici, kjer bo temperatura nekoliko padla.

— Zahvala. Ob moji 70 letnici sem prejel toliko čestitk, da se mi ni moglo vsakemu posebej zahvaliti. Prosim torej vse prijatelje in znanke, kateri ste me ob tem času spomnili, da sprejmete moje najpriščneje zahvalo. — Jože Hafner, Skofja Loka.

— Ko bo Ljubljano obiskalo 6000 trgovcev iz vse države, da se udeležijo vsedržavnega trgovskega kongresa, bo vse naše gospodarsko življenje začelo utripati bolj intenzivno. Trgovstvo iz vse države je mogoča sila, ki se bo poslužila učinkovitega gospodarskega instrumenta: Ljubljanskega velesejma. Trgovski kongres bo med velesejskimi dnevi. Že to dokazuje, kako pomembna gospodarska prireditev bo letošnji pomladni velesejem od 4. do 18. junija.

— Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani — Pred Skofjo — ima bogato zalogo slovenskih knjig — romanov, povesti, mladinskih spisov, znanstvenih del, gospodarsko poučnih spisov, cerkvenih muzikalij itd. Inozemske knjige, v kolikor niso na zalogi — preiskrbi točno in solidno.

— Jugoslovanska akademsko podporno društvo na univerzi v Ljubljani je v zadnjem času prejelo sledeča darila: Od stalnega omizja gostilne »Pri Lojzku«

— Na uršulinski realni gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje v I. gimnazijski razred 20. in 21. junija od 8—12 v direktorjevi pisarni. Sprejemajo se učenke, ki so bile rojene v letih 1925, 1926, 1927 in 1928. Vsaka naj k izpitu prinese prošnjo, kolkovano z 10-dinarskim kolkom, krstni list in posebno izpričevalo o dovršeni ljudski šoli. Izven Ljubljane stanujoče deklice lahko pošljejo prošnjo z navedenimi prilogi tudi po pošti najkasneje do 22. junija. Sprejemni izpit bo 23. in 24. junija. V uršulinsko gimnazijo se sprejemajo gojenke, ki stanujejo v tukajšnjem zavodu in učenke, stanujoče v mestu. Navodila glede sprejema v internat in prospekt dobe starši v uršulinskem samostanu.

V Rim

Z novim modernim avtobusom preko Udin, Padove, Bologne, Firenze v Rim ter nazaj preko Pize, Genova, Milana, Brescije, Gardskega jezera, Verone, Padove, Benetk, Trsta, Postojne. Vožnja traja 11 dni. Odhod 17. junija. Cena z vso oskrbo v zelo dobrih hotelih 2600 din za osebo. — Podrobne informacije daje Alp-avto d. z. o. z., Bled.

— Pred veliko obrtniško razstavo v Zagrebu. Iz Zagreba je odpotovala v Berlin skupina 80 zagrebških obrtnikov, ki jih vodi predsednik Zveze hrvatskih obrtnikov in zagrebške Obrtniške zbornice g. Milan Ramušček. Skupina se bo vrnila dne 4. junija v Zagreb, kjer bo prisostvovala otvoritvi velike obrtniške razstave, za katero se Zagrebčani že marljivo pripravljajo. Razstava bo imela prav ogromen obseg ter bo odprta od 4. do 12. junija. To obrtniško razstavo bodo obiskali tudi zastopniki slovenskih obrtnikov.

— Blago za kroje fantovskih odsekov, kakor tudi erajce, klobuke in pasove v predpisanih barvah, po konkurenčnih cenah, vedno na zalogi. Stermecki — Celje.

Kajak-čolni, šatori

novi modeli. - Dežni plašči, oblačila za moto-sport.

Novi katalog pošljemo zastoj!

B. KOLB & PREDALIČ, Ljubljana
Kongresni trg 4.

— Društvo bančnih zavodov objavlja, da je pri bančnih zavodih v Dravski banovini od 1. junija do 15. septembra uvedeno poslovanje za stranke le od 8 do 12.30. Popoldne so blagajne zaprte.

— Knjiga »Oporeka nadškofa Jegliča izide ob obletnici smrti nadškofa Jegliča v pričetku julija. Besedilo je sestavil pisatelj Nartie Velikonja, ilustracije je izvršil akad. slikar B. Jakac.

— Zveza mladih katoliških delavcev v Ljubljani vsi delavci in obrtnice na duhovne vaje, ki bodo o Binkoštih v Lihtenturnovem zavodu v Ljubljani. Pričetek 4. junija t. l. ob 7 zvečer, sklep 7. junija t. l. zjutraj. Oskrbnina za ves čas znaša 80 din. — Prijavite se čimprej na predstojništvo Lihtenturnovega zavoda v Ljubljani.

— Novost v knjigovodstvu. Anton Žnideršič je opisal v knjigi »Reforme v knjigovodstvu in pisarniški opremi« svojo več let preizkušeno saldo kontrolo, ki je tako zanesljiva, da knjizi

oglejte si in zabavali se boste, kako je Gary Cooper ukrotila

Osma žena modrobradca

dražestna CLAUDETTE COLBERT v veseli filmski komediji nešteti zakonskih kapric

KINO MATICA 21-24

NAJNOVEJŠI DODATNI PROGRAM

Isti spored kot matinejska predstava ob 11. uri dop. po znižanih cenah!

— V Službenem listu kr. banke uprave dravske banovine od 28. t. m. je objavljena »Naredba ministra za socialno politiko in ljudsko zdravje z dne 8. aprila 1938. št. št. 30.451 o določitvi nevarnostne tabele, dalje »Aventično kolmačenje posameznih določb uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov.« Uporaba členov 10. in 11. mednarodne konvencije za upravitelj carinskih formalnosti in »Popravek o ukazu o spojitvah, razdužitvah in pregrupacijah občin in spremembah imena in sedeža občin v območju dravske banovine.«

— Znižane cene na železnici se bodo mogli poslužiti vsi, ki bodo potovali na letošnji pomladanski velesejem v Ljubljani. Na postajni blagajni kupijo poleg vozovnice še rumeno železniško izkaznico za 2 din. Ko bodo dobili potrdilo o obisku velesejma, bodo imeli s to izkaznico in staro vozovnico brezplačen povratek. V Ljubljano lahko odpotujejo že 30. maja pa do 13. junija, za povratek pa imajo čas od 4. do 13. junija.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri
J. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

— Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg št. 19) posebej priporoča iz svoje zaloge tale dela: Stanko Camkar, Potopljivi svet, drama, ki se z velikim pogumom in pristranskostjo dotika sodobnih duhovnih in družinskih vprašanj (vez. 34, broš. 22 din); Fr. Jaklič, Povesti, izbor najboljših spisov nedavno umrlega ljudskega pripovednika (posebno primerno za ljudske knjižnice), Jož. Debevec, Vztrni in boji, vzgojna dijaška povest iz polpreteklega časa (obe deli po zelo nizki ceni). Knjižnara »Nova založba« vam lahko postreže z vsako knjigo.

— Kdo bi rad postal misijonar? Dečki, ki se žele poevetiti temu poklicu, se sprejemajo v misijonarske Knobleharjev zavod, Ljubljana-Dravje. Oskrbovalnina majhna. Misijonski gojenec obiskuje škof. klas. gimnazijo v Št. Vidu. Sprejemni izpit se lahko napravi na katerikoli gimnaziji, klasični ali realni. Pojasnila daje Knobleharjev zavod, Dravje, p. št. Vid nad Ljubljano.

Graino in vodno ondulacijo

barvanje las, obrvi in trepalnic izvršuje dobro in po zmerni ceni frizer za dame in gospode

Ernest Pintar, Ljubljana

Kralja Petra trg 2, pri sodnji

— Izleti za binkoštno praznike Zveze za tujski promet: 1. v Trst in Benetke; 2. v Gorico, Udine in Trst; 3. v Trst, Opatijo in Reko; 4. na Plitviška jezera in Crikvenico; 5. na Jezersko; 6. v Škofjo Loko, Ziri in Logatec; 7. v Postojno. — Zahtevajte prospekte v vseh biljetarnicah Putnika.

V gostilni in restavraciji

zahtevajte vedno izrečno Rogaško mineralno vodo! Ona vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in vaš organizem vam bo za to hvaležen

— Samomor. V Dravogradu je skočila neka Kumpuš Eliza pod vlak pri novem banovinskem mostu in bila na mestu mrtva.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ni vedno

krivo perilo, če se prekmalu raztrga, Uporabljajte za pranje odlično

HUBERTUS

milo in Vaše perilo bo delj časa ostalo celo!

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

— Prof. Piccard leti v stratosfero! To je bila senzacija prvega reda in znano nam je, s kakšnim zanimanjem smo zasledovali vse faze senzacionalnega poleta. Istotako ogromno senzacijo je vzbudila luknjičasta čokolada »Strato«, proizvod tovarne Mirim čokolade. Vsak, kdor jo je že okusil, jo označuje za »senzacionalno dobro«, je krhka in lahko topljiva. Pokusite tudi Vi luknjičasto čokolado »Strato«.

Za pet tihih minut

Z globoko notranjo resnobo in velikanskim znanjem sijajem se ta dni v Budapešti slavi skrivnost Gospodove ljubezni, presveto Rešnje Telo. Ko svet s vrtoglavo hitrostjo drvi — kam? o kam? — je mednarodni shod za čeljenje Gospodove skrivnosti mogočen klic: Siste, viator — Postoj, potnik, postoj, pomisli, kam, kako, s kom! Nikoli še ni bil svet tako pomezan med seboj z vezmi civilizacije in gospodarstva kot danes, nikoli pa še tudi ni bil tako — ne rečem razdvojen, marveč — na sto in sto kosov razbit kot danes. Ni duhovne vesti, ki bi vezala posameznike, spajala stanove, družila narode. Kjer pa duhovne vezni ni, tam tudi edinosti in slege ni, ni razumevanja in sporazumevanja, ni medsebojnega spoštovanja in skupnega dela, ni miru. Mir, ki stoji nad utrdami pod zemljo, pod brzimi letali z bombami, polnimi razstreliv in strupenih plinov, sredi pušk, strojne, topov in tankov, tak »mir« ni mir, kakršnega so milijoni lačni, žejni in željni. Vse te priprave so le izraz notranjega nemira, so dokaz, da v duhovih ni miru.

V časih, kakršni so danes, se še posebno odpira globina Gospodovih besed ob slovesu: »Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kakor ga daje svet, ga vam jaz dam« (Jan 14, 27). Kristusov mir! Mir duhov, ki se obračajo v eno smer, k nemu in skupnemu namenu, duhov, ki se razvedajo ob eni in večni resnici, duhov, ki merijo minljivost ob neminljivosti, mir duhov, ki pijejo moč in pogum iz neusahljivih Gospodovih vrelcev, duhov, ki se očistujejo v Gospodovi rešni krvi, duhov, ki se združujejo v eni Gospodovi daritvi.

Siste, viator — Postoj, nemirni potnik, postoj in pomisli! Potem pa pojdi dalje, nosi v sebi Kristusov mir, delaj za Kristusov mir! »Blagor miroljubnim — natančneje: mirotvorcem (sireno-poiot) — zakaj ti bodo otroci božje« (Mt 5, 9).

Sprejem v škof. zavod sv. Stanislava v Št Vidu

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in pravno nepokvarjeni sinovi dobrih krščanskih družin, o katerih je upati, da se bodo po končanih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu stanu. Prvi in poglavitni namen zavoda je namreč vzgoja duhovskega naraščaja. Zato je vsa vzgoja usmerjena k temu namenu.

Kdor hoče biti sprejet v I. gimn. razred, mora napraviti prej sprejemni izpit ali na zavodski ali na katerikoli drugi drž. gimnaziji. Na zavodski gimnaziji bodo sprejemni izpiti dne 23. in 24. junija. Pripuste se samo oni, ki so se rodili v letih 1925 do 1928, in ki nameravajo potem prositi za sprejem v zavod.

Za sprejemni izpit je treba do 20. junija poslati prijavo, kolkovano z 10 din, na ravnanstvo škofijske klasične gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano. Prijavi se priloži: 1. izpričevalo o dovršeni ljudski šoli, 2. rojstni in krstni list, 3. dopisnica z natančnim naslovom prosilca, da bo moglo ravnanstvo pravočasno sporočiti, kateri dan pride dotični k izpitu.

Oni, ki bodo izpit naredili, s tem še niso sprejeti v zavod, ampak se morajo po izpitu predstaviti vodstvu zavoda in mu oddati še posebno pismo (nekolkovano) prošnjo za sprejem v zavod.

Oni učenci, ki bodo prebili sprejemni izpit na kaki drž. gimnaziji, lahko prosijo za sprejem v zavod v mesecu juliju. Prošnji za sprejem priloži spričevalo s potrdilom o opravljenem sprejemnem izpitu ter rojstni in krstni list. Najbolje je, da prinese to listino osebno v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov k vodstvu zavoda.

Istotako lahko prosijo v mesecu juliju za sprejem v II., III. in IV. razred dijakov z drugih klasičnih gimnazij. Prinešiti morajo osebno vodstvu zavoda pismo prošnjo s prilogi: zadnje šolsko izpričevalo in rojstni list. V te razrede pa se sprejemajo samo dobri, nepokvarjeni dijaki z odličnimi in prav dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem pa ne ponavljalci.

Letno plačilo se določi po dogovoru z ozirom na gnotne razmere dotične družine in dečkovo izpričevalo.

Vsa druga pojasnila glede obleke, knjig, šolskih potrebščin itd., se dobe ob priliki zglasitve v zavodu. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano.

Ali ste že mislili...

na pomladno obleko ali plašč?

Tvrda DRAGO SCHWAB - Ljubljana

Vam je pripravila krasne pomladne vzorce. Radevolje vam poslužimo samo z blagom, na željo pa izgotovimo oblačila po meri. Prečizna izdelava — moderen kroj!

Dne 31. maja letos poteče 60 let, odkar se je na robu prostranega ljubljanskega Barja v prijaznih Preserjeh rodil p. Kazimir Zakrajšek. Pri krstu so ga krstili za Ignacija, gotovo niti od daleč sluteči, kako primerno in upravičeno ime so mu izbrali. Danes — po 60 letih — pa vemo, kako je gorel od ognja in vneমে za blagor in srečo

joča spočetka v Clevelandu, O. Da tudi na otroke ni pozabil, je pri tako skrbnem možu umljivo samo ob sebi, in zanje je poskrbel z idanjem lista »Mala Avo Maria«.

Ko se je v začetku leta 1919 preselil na župnijo Sv. Stefana v Chicago, so mu po nekaj mesecih sledili tudi lieti in tiskarna. Iz nadaljnjega razvoja katoliškega političnega tiska ameriških Slovencev se je 1920 izcimila »Edinost«, ki je izhajala prvotno dvakrat na mesec, dokler se ni iz nje razvil sedanji katoliški dnevnik »Amerikanski Slovenec«. So isto leto je začel izhajati drugi nabožni mesečnik »Glasnik presv. Sreča Jezusovega«, leta 1924 pa še angleški mesečnik »St. Francis Magazine«, dočim je za Slovence poskrbel »Liety sv. Frantýšek«. Poleg neumnornega sodelovanja pri vseh naštetih časopisih si je naš jubilar našel še časa za pisanje raznih nabožnih knjiž, versko obrambnih brošur in celo na lepovednem področju ga srečamo v izdajanju poljudnih ljudskih iger.

Po vsem tem delu predstavlja oče Zakrajšek v življenju ameriških Slovencev pojav, s katerim se začneja pri njih nova doba kulturnega življenja.

Niž manj kot v tiskani besedi je bil p. Kazimir goreč in velik tudi v živi, govorjeni besedi. Ob svojem srebrnem jubileju je že mogel pokazati na lepo število 249 slovenskih in slovaških misijonov.

Tudi na svoje rojake v domovini ni pozabil, ko se je med svetovno vojno, doma še v slutnjah,daleč preko morja pa že v živi istini kovala in ustvarjala usoda in bodočnost slovenskega naroda v svobodni jugoslovanski državi, slovenskim rojakom v Ameriki pa je v Lemontu postavil ameriško Brezje, kamor je na ta način simbolično prestaval najljepši in najdražji biser domače zemlje.

Ko se je za narod tako zaslužni mož vrnil v domovino, bi kdo menil, da se bo zaprl za samostanske zidove, da se tam odpočije od svojih obilnih življenjskih naporov. Toda božja Previdnost mu še ni odmerila pokoja, marveč ga je poklicala k izvedbi še velikega dela, k ustanovitvi in organizaciji nove župnije sv. Cirila in Metoda za Bežigradom. Žal, da se tu ne moremo spuštati v potankosti njegovega neprestanega snovanja in ustvarjanja, pa saj ga imamo kakor na dlani in delavca v vinogradu Gospodovem vsega dobrotno ee nasmihaajočega, živahnega ter od teže in skrbí življenja neutrudljivega vsak dan pred seboj, celega o. Kazimirja. Kaj bi mu peli hvalo? Izkažimo se mu rajši hvaležne in se spomnimo, da moremo dati njegovim zaslugam in delom največje priznanje s tem, če mu pomagamo k ureditvi njegove poslednje želje: po skrbni ureditvi božjega brama in vsestransko izvedeni verski organizaciji župnije postaviti še varno in dostojno ognjišče in zariše katoliške in slovenske ljudske prosvete pod streho Bežigradu krvavo potrebnega Prosветnega doma. Lopata je, hvala Bogu, krepko zastavljena v pret, zavijamo samo rokave, udarimo v dlan, oju načimo svoja erca in nadaljujmo. Slavlencu našemu pa za njegov častiljivi in plodoviti jubilej iskreno želimo, da bi mu Vesnogočni naklonil dočakati tudi ta dan, s katerim želi kronati dela svojih rok in svojega duha; za ta dan in še in še ga Bog živi in ohrani!

Popolnoma nov **avto „OPEL KADET“** dobite za **Din 4-**
na **TOMBOLI** v Slovenj Gradcu, 19. junija 1938. 700 dobitkov.

A black and white portrait of a man with light-colored hair, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a dark bow tie. He is looking slightly to the left of the camera. The background is a mottled, textured grey.

Dr. Vladislav Pegan,
podvetnik v Ljubljani,
dne dni tiho in brez
rupnih slovesnosti
praznuje lep življenjski
jubilej — 60 let-
nico! Kdor gleda nje-
govoro lahko hogo, kdor
prisluhne njegovim du-
hovitim domislicam in
more uživati njegovo
divihno družabnost —
mu teh let ne bi pri-
dodil. Učakal jih je v
polnem zdravju in iz-
redni duševni čistoti v
strogu svoje družine.

kjer je krščanski duh osnova vsega sožitja. — Jubilant je svoja leta izpolnil s neumornim, vedno vedrim delom in morda ga je prav ta življenja vesela pridnost ohranila tako čilega in zdravega. Delo mu je glavni princip, po drugem ne vpraša. Anali nekdanjega deželnega zbora bi veliko vedeli povedati o njem, saj je bila cela doba, ko je bilo vse naše politično in gospodarsko življenje ozko povezano z njegovim imenom. Bil je tudi med ustanovitelji Slovenske ljudske stranke, kot deželni odbornik pa je tesno sodeloval v vseh akcijah, ki so našli ožji domovini pripomogle k napredku. O tej njegovi delavnosti pričajo številne diplome, s katerimi so posamezni kraji hoteli pokazati hvaležnost za njegovo prizadevanje. Svojska poteza njegovega značaja pa je, da nikdar ni iskal sebe, nikdar ni segal po zunanjih slavi in je to lastnost ohranil tudi za svojo šesdesetletnico, le iz hvaležnosti za vse, kar je našemu ljudstvu dobrega storil, ne smemo molče mimo tega levega jubileja. Po vojni se je s politične arene umaknil, deluje pa še vedno v mnogih dobrodelnih organizacijah, je tudi podpredsednik Rafaelove družbe in njegove skušnje so mnogim ustanovam dragocene smernice. Veliko slovenskih izobražencev od Premurja do Vipave pa se hvaležno spominja njegove gostoljubne hiše, ki jim je z nežnim razumevanjem lajšala študentske težave.

Dr. Peganu, človeku vedrega humorja in ple-
menitega srca, tej krepki vipavski grši k njegovi
žestdesletnici iskreno čestitamo in mu želimo še
mnogo let!

Ker je ob zadnji povodnji Savinja močno poškodovala cesto, ki vodi po Savinjski dolini v Logarjevo dolino, je okrajni cestni odbor po navodilih tehničnega oddelka banske uprave z vso naglico začel popravljati cesto. Za silo je cesta sedaj toliko urejena, da je zopet mogoč promet do Solčave, v nadaljevanju proti Logarjevi dolini pa cesto še popravljajo. Glede na to, da je Logarjeva dolina za tujski promet izredno važna, je ban g. dr. Marko Natlačen odločil, naj se cesta v Logarjevo dolino uredi in popravi tako temeljito, da bo za vedno zavarovana pred takimi neizgodbami. V ta namen je določil tudi potrebna in precejšna denarna sredstva, hkrati pa je naročil tehničnemu oddelku banske uprave, naj pripravi vse potrebno, da bo cesto mogoče končnoveljavno popraviti in urediti.

Na binkoštni ponedeljek, 6. junija, se bodo zbrala dekleta Marijinih družb kamniške dekanije v starodavnem Kamniku, da se ob 100-letnici rojstva ljubljanskega škofa Missije navedušjo za poglobljeno delo v okviru te svoje najmočnejše in najagilnejše organizacije. Ob 3 popoldne (po prihodu vlaka) se zbere v dekanjski cerkvi, odkoder gredo v marijanski procesiji s prapori in med petjem lavretanskih litanij na Mali grad. V senci pravilničnih razvalin, kjer sedaj kraljuje pred letom podrti evharistični križ, pred tridelno, prastaro, božji Materi posvečeno kapelico, v varstvu košatih dreves bo potem zborovanje: Pozdrav dekanjskega voditelja, govor voditelja KA iz Ljubljane, petje, deklamacije in igrski nastopi članic itd. — Naj bi ta velika verska prireditev pokazala, da kljub pripravam in delu, ki služijo predvsem prosveti in telesni vzgoji in manifestaciji, slovensko dekle ne pozablja, da je vir in cilj njenega udejstvovanja Bog in Njegova sveta Mati.

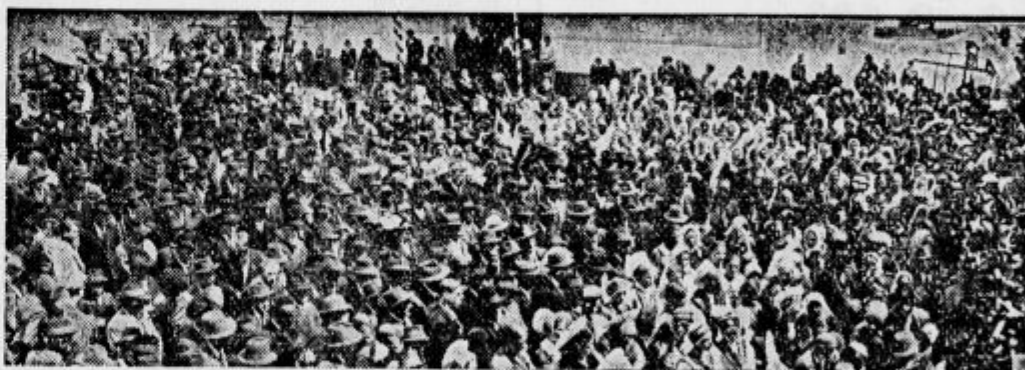
V soboto 11. in v nedeljo 12. junija se bodo zbrali v središču Slovenskih goric tretjedredniki iz treh okrožij: iz mariborskega, ptujskega in svetotrojiskega okrožja. K zadnjemu spadajo tudi tretjedredniki iz Premurja. Sv. Trojica je to središče. Tri dni pred taborom se bodo tretjedredniki z duhovnimi vajami pripravljali na velike dni. V soboto zvečer bo veličastna procesija z baklami. Nato verski igra »Teophilus« na prostem. Pozno slovesno službo boja v nedeljo opravi odpodnec lavantinskega škofa stolni prošt dr. M. Vraber. Po cerkveni slovesnosti zborovanje na prostem. Govorniki pridejo iz Ljubljane.

Propagandni večer za mladinski tabor v Ljubljani
priredi Kat. prosvetno društvo na Ježici s sodelovan-
jem Kat. otroškega ods. in dekleškega krožka 31. maja,
po smernicah. Spored bo obsegal vaje članov v kro-
jih in vaje na bradli. Poleg tega bodo nastopile tudi
članice. Predvajan bo tudi film »Slovenske smučarske
tekmice v Planici«.

Jezerško. Dne 5. junija 1938 prične voziti iz Kranja na Jezerško nedeljski izletniški avtobus. Odhod iz Kranja ob 8.25, odhod z Jezerskega ob 19. Povratna vozovnica 35 din.

Maribor, 28. maja.

Vloma v Cvetkovcih sta bila osumljena dva mlada fanta, ki so ju opazili na cesti proti Ptuj, pa so domnevali, da sta šla naprej v Maribor. Danes dopoldne so mariborski detektivi v spremstvu orožnikov s Ptuskega polja preiskali trg, kjer

Množice ljudstva na kmečkem taboru v Vojniku pri Celju na Vnebohod dne 26. maja 1938.

Sv. Peter v Sav. dolini, 29. maja.

Odličen mož savinjske šempetrske župnije **Žgank Anton**, po domače roj-ski Kudar, dopolniz današnjim dnem celih 90 let. Izredni jubilar, čigar sliko vidimo tukaj, je kremenit katoliški Slovenec in kot tak je znan širom Savinjske doline. Še kot devetdesetletnik je mladeniško čil in vesel. V njegovo ugledno hišo na Rojah prihaja skozi desetletja katoliško časopisje. Svojo zrelo politično zavednost je pokazal še pri zadnjih volitvah, ko je z agitacijo od moža do moža snubil volivce za stranko, kateri načeluje naš vodja g. minister dr. Korošec. Slavljenc očka Kudar je v gospodarskih zadevah vsakomur postrežljiv. Veseli ga, če more bližnjemu dobro storiti. Mnoge cerkve in zasebnike je blagodušno obdaroval s finim savinjskim pe-

Prosvetno društvo Ptuj vabi k predavanju o našem narodnoobrambnem delu, ki bo v torek, dne 31. maja, ob 8 zvečer v društveni sobi v minoritskem samostanu. Pridite vsi!

Svoj praznik 30-letnega dela bo proslavilo naše Prosvetno društvo s sledečim sporedom: Na binkoštno nedeljo 5. junija bo ob 8 zvečer na trgu pred župno cerkvijo predstava »Milkove Zale«, govor rojaka g. prof. Fr. Koblarja, petje in godba. Na binkoštni ponedeljek, 6. junija, bo ob 10 v župni cerkvi sv. maša za pokojne člane društva; govor in sv. mašo bo imel predsednik Prosvetne zveze, vseeč. prof. dr. Fr. Ks. Lukman. Po maši bo na pokopališču spominska poklonitev pokojnim in govor. Popoldne istega dne ob 13 bo spoved skozi Zeleznice, ob 14 večerice, ob 15 javni mladinski in telovadni nastop.

Pri napornem hišnem delu poživite kožo s pravilno nego!

ELIDA IDEAL KREMA

... zaradi vsebine nam
melisa posebno učinkovito

Velik olom pri belem dnevu

Tatovi odnesli zlatnine in drugih stvari za 200.000 din

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, 27. maja.

Prebivalce v vasi Cvetkovci je danes močno razburil vlog, ki je bil izvršen pri belem dnevu. Tam imata svojo hišo ter posestvo polbrata Ivan Hergulata Anton Janžekovič. Pred par leti sta se vrnila iz Amerike, kjer sta bivala več let. Ker sta bila skrbna ter varčna, sta si tam prihranila precej denarja. Pred kratkim se je preselila k njima še njuna sestra, ki je bivala do zdaj v Varaždinu. Danes zjutraj so se odpravili vsi trije od hiše na delo, hišo pa so zaklenili. Čez poludrugo uro so se vrnili, ko so presenečeni zapazili, da so zunanja vrata odprta. Takoj jim je bilo jasno, da so bili v hiši tatovi. Po sobah je bilo vse razmetano, omare vse odprte, ravno tako tudi kovčegi, postelje pa so bile razmetane. Neznani tatovi so odnesli 1570 din gotovine, več hranilnih knjižic, ameriške duplikate (vrednostni papirji), zlato možko uro, 2 zlati verižici, zlate prstane ter razne srebrne predmete. Nadalje 16 boljših brisač, 9 rjuh, samokres, orožni list ter prometno knjižico za kolo. Eno zlato uro ter en samokres so pustili. Ure niso našli, samokres pa je ležal na postelji. Skupna vrednost vseh ukradenih predmetov znaša čez 200.000 din. Orožniki, ki so bili takoj obveščeni o tatvini, so pridno na delu, da izsledijo tatove. Čudno je, da so bila vrata odprta s ključem, ki so ga potem našli v kuhinji. Tatovom so bile razmere v hiši dobro znane. Ljudi sviramo pred nakupom teh reči, kar jih bodo tatovi gotovo skušali prodati. K sreči so pustili sobo, v kateri stanuje sestra, pri miru, ker tudi tam bi dobili razne vrednosti.

se po navadi taki sumljivi ptički shajajo, ter so res kmalu naleteli na mladega, kakih 20 let starega fanta, ki je bil oblečen v nekoliko preveliko elegantno obleko. Prijeli so ga, fant je nekaj časa tajil, nazadnje pa ga je prevzel strah ter je priznal, da je skupaj z nekim drugim tovarišem izvršil vlom v Cvetkovcih. Fant je doma iz Zvaba pri Sv. Tomažu v Slov. goricah. Pri njem so našli samo nekaj denarja in zlato uro, vse drugo pa pravi, da je vzel njegov tovariš, katerega policija še išče.

Velika tatvina v Savinjski dolini

V Grajski vasi pri Gomilskem so bile posestniku Ivanu Šlandru že več let zaporedoma ukradene velike množine hmelja, velikanske količine krasnega lesa, na dalje več sto metrskih stotov sena, živina, hmeljski drogovi, sadje, sadjavec, žito itd., z eno besedo, ti nepridipravi so kradli vse, karkoli jim je prišlo pod roko. Pred kratkim časom je pa zapet ta silno dobro organizirana tatinska tolpa ukradla temu posestniku iz njegove shrambe velike množine živinske krme. V to grdo in umazano zadevo je zapleten tudi več uglednih lesnih in hmeljskih trgovcev. Ta vsega pomilovani vredni posestnik, ki ima že več let umobolno ženo, pet malih otročičev in razen tega je še on sam vojni invalid, trpi ogromno škodo. Čudno pa je, da orožništvo krivce ne more izslediti, čeprav so ti že znani in se v javnosti o njih že splošno govori.

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Praznik 40. pešpolka

Ljubljana, 29. maja.

40. pehotni pešpolk, ki nosi naziv »Triglavskega«, je danes praznoval 20. obletnico svoje ustanovitve in obenem slavil junaške boje svojega prednika, slovenskega planinskega polka, v Kotlah ob priliki koroske ofenzive 1. 1919. Na to »slavo« prijubljene polka se je na dvorišču vojašnice zbralo najuglednejše občinstvo, da dá priznanje polku in vojski za stanovne straže. Med uglednimi gosti polka je bil g. ban dr. Natlačen s tajnikom dr. Kovačičem, zastopnik škofa kanonik in mestni župnik dr. Klinar, zastopnik predsednika apelacijskega sodišča sodnik dr. Strasser, višji državni pravdnik dr. Kravina, v imenu finančne direktije višji fin. svetnik Mozetič, univerzo sta zastopala univerzitetna profesorja dr. Kelemina in dr. Sajo, v imenu mestnega župana se je slovesnosti udeležil podžupan dr. Ravnihar; poleg teh pa še mnogi zastopniki organizacij in društev, tako dr. Boris Orel za Aeroklub, dr. Kodre za Gasilsko zajednico, dr. Lukman za Prosvetno zvezo, šempetrski župnik Alojzij Kosmerli, okrajni glavar dr. Mavčič, zastopnik policije uprave Leopold Rijavec in še mnogi drugi reprezentanti našega javnega življenja. Zlasti številno pa so bili zastopani člani Legije koroskih borcev, med njimi tudi Stefan Levičnik, odlikovan s Karadordjevo zvezdo, 40. polk je gostom na dvorišču vojašnice postavil lično uro, ki jih je branila pred rahlim dežjem, ki je kmalu po začetku slovesnosti pričel padati, ki pa vojske seveda ni zmotil. Pred uro so povabljeni goste so stali častniki polka, med njimi pa pomočnik poveljnika divizije general Dodič in poveljnik topništva v diviziji general Živojin Pavlovič. Ob asistenci domačina polkovnika Mašiča so najprej vojaški duhovniki

po pravoslavni, muslimanski in katoliški obredni opravili cerkveni del slovesnosti; nato pa je domačin Mašič nagovoril zbrani polk z izklesanim nagovorom, v katerem je v najzanimivejših potezih označil težko pot srbske vojske in opisal začetke sedanjega 40. polka »Triglavskega«. Ko je s sonornim glasom, s katerim je mojstrsko obvladal sicer veliko dvorišče, pozval zbrani polk, naj vzklizne v pozdrav kralju in kraljevskemu domu, je vse dvorišče zaorilo v enem samem »živjole«, ki je trikrat močno odmeval med objekti. Nato je general Dodič polku čestital slavo in se potem v imenu vojske zahvalil vsem udeležencem, ki so se vabilu domačina odzvali. Medtem se je polk razvrstil v red in strumno ob sviranju godbe izvedel mimohod, ob katerem se navzoči niso mogli načuditi, koliko je vaja napravila iz teh vojakov, ki so korakali v polku, ki so pa pred 40 dnevi nosili še civilno obleko. Dones so že korakali v slavnostnem pohodu! Nato je domačin s častniki polka povabil vse goste v prostorno, lepo okrašeno dvorano, kjer so se bile pripravljene pogrmene mize. Tu so se gostje zadržali dolgo čez opoldansko uro in porabili priliko, da se počivajo in poglobe etiki med vojsko in civilnim prebivalstvom. Bila je to lepa družba, ki so jo ugledne dame, med njimi ga. Dočičeva, ga. Pavlovičeva, ga. Natlačenova, ga. Živancova, ga. Mašičeva in mnoge zastopnice ženskih združenj počivljale in ji dale ton visoke družabnosti. V nepriljeni zabavi in pozorni postrežbi častnikov polka, je hitro potekel čas, in ko so se gostje razhajali, so z vidnim zadovoljstvom domačina čestitali za tako lepi aranžma »slave«, generalu Dodiču kot zastopniku najvišjega poveljnika vse vojske v dravski banovini pa so se zahvalili za prijetne trenutke, ki so jih preživeli z našo vojsko.

Ljubljana

V nedeljo, dne 29. maja 1938

Gledališče

Drama: Nedelja, 29. maja: »Zadrega nad zadrego«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Ponedeljek, 30. maja: »Zenitev«. Red Sreda. — Torek, 31. maja: Zaprt. — Sreda, 1. junija: »Zenitev«. Red A.

Opera: Nedelja, 29. maja: »Trubadur«. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. — Ponedeljek, 30. maja: Zaprt. — Torek, 31. maja: Zaprt. — Sreda, 1. junija: »Manon Lescaut«. Red Sreda.

DOMAČE IN SLAVONSKE PARKETE
VAM DOBAVI IN SOLIDNO POLOZI
BOKAL A. LJUBLJANA
RESLJEVA, 23

Prireditve in zabave

Koncert bolgarskih železničarjev v Ljubljani. V nedeljo 5. junija t. l. priredi bolgarski Rusenski železniški pevski zbor svoj koncert v dvorani Glasbene Matice. Pričetek koncerta ob 10.30 dopoldne. Na koncertu se bodo izvajala dela bolgarskih kompozitov Hristova, Bojadžijeva, Stojanova, Morfova, Manolova, Behterova ter našega domačega skladatelja S. Mokranjca. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice po cenah: sedelci 20, 15, 12, 10, 8 din, ter stojalci po 5 din. Dirigent je Marin Nikolov, ki je prav tako železničar. Pevske zbor ima ime po kraju Ruse ter je na svojih turnejah dosegel lepe uspehe. Bili so že večkrat tudi v inozemstvu. Zbor je bil ustanovljen l. 1930 od železničarjev samih ter je na tekmovanjih dosegel več prvih mest.

Še je čas da si izberete cenen fotografski aparat za birmančka!

20 različnih vrst do Din 200—
Ogromna izbira! Strokovni pouk!
Foto-drogerija »Hermes«, Miklošič. 30

Sestanki

Geografsko društvo obvešča svoje člane, da bo izredni občni zbor v ponedeljek, 30. t. m., ob 17.30 v Geografskem inštitutu univerze, in ne dne 31., kakor je bilo prvotno pomotoma javljeno. — Vljudno vabljeno!

Slomškova družba — podružnica za mesto Ljubljana vabi vse svoje člane na redni sestanek, ki bo v petek 3. junija ob 20 v poslopju I. drž. meš. ljudske šole v Ljubljani. Na programu je poleg drugega zanimivo predavanje direktorja našega učiteljskega g. Dolence o snovi: »Iz šoleke prakse v Mostarju«. Pridite vsi!

Ljubljanski mešani in moški zbori imajo v ponedeljek 30. t. m. ob 20 vajo v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. — Zupna uprava.

Fantovski odsek v Šiški priredi v četrtek, 2. junija farni sestanek. Na sporedu je film, ki nam kaže zlet v brateko Prago.

Vzorčasta svila

z okusom izbrani vzorci, ki Vam bodo ugajali pri

BRATA VLAJ, Wolfova ulica 5

Cerkveni vestnik

Cerkev sv. Jozefa v Ljubljani. Junjska pobožnost. Prihodno sredo, dne 1. junija, se prične celomesečno čiščenje Sreca Jezusovega. Vsako jutro bo ob 6 sv. maša s petjem pred izpostavljenim Najsvetejšim. Vsak večer bo ob 8 kratek govor in Hitanje Sreca Jezusovega. Predmet govorov: Družina, ustanova Sreca Jezusovega.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 2. junija v Uršulinski cerkvi. Zjutraj ob petih bo prva sv. maša, ob pol šestih pridiga in ob šestih sv. maša z blagoslovom za žive in rajne člane bratovščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo, da se v obilnem številu udeležijo v četrtek evharistične pobožnosti v Uršulinski cerkvi.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar. Vič. — V ponedeljek: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočvar, Celovška cesta 62, in mr. Gariš, Moste.

1 Slovesen družbeni shod ima danes popoldne ob šestih križanska moška in mladeniška kongregacija v proslavo prvega glavnega družbenega praznika Marije pomočnice. Po govoru darovanje za namene družbe. — Pred cerkvenim shodom ob petih članski sestanek v dvorani, ki naj se ga udeležijo vsi družbeniki.

1 Društvo »Jeglič« proslavi obletnico rojstva nadškofa dr. Jegliča danes s sveto mašo ob 8 zjutraj, ki jo bo v kapeli Vzajemne zavarovalnice daroval zanj ravnatelj g. dr. Breznik. V ponedeljek ob pol 9 zvečer pa bo v Rokodelskem domu ob ekopiistični sliki in filmu govoril o življenju in delu našega ustanovitelja župnik g. M. Jenko. Tovariši, počastite v obilnem številu Jegličev spomin!

1 Johann Strauss dirigira v Ljubljani. Dne 3. junija bo ob 9 zvečer v Ljubljani v dvorani kina Union zanimiv koncertni večer. Nastopil bo namreč orkester kraljeve garde iz Beograda z 11 točkami. Devet od teh bodo sami valčki, oziroma uverture iz oper in operet, ki jih je zložil Johann Strauss II., sin osnovatelja Straussove umetniške družine in znanega utemeljitelja dunajskega valčka, ki ga je potem Johann Strauss II. izpopolnil in dvignil na umetniško višino. Vnuč Johanna Straussa, Johann Strauss III je sin tretjega sina Johanna Straussa I. Edvarda Straussa, ki je bil tudi slavni kompozist in dirigent valčkov. Johann Strauss III. pa je prav tako postal slaven dirigent, saj je dirigiral že nad 9000 koncertov. Tudi na ljubljanskem koncertu bo dirigiral 9 točk, ki so delo Johanna Straussa II., dve točki, to je Wagnerjev uvod v »Tannhäuser« in pa zadnjo točko, ki obsega dvoje skladb južno-slovanskih skladateljev dr. Milojevića in Gotovca, pa bo dirigiral višji vojaški kapelnik Dragotin Živanovič, ki je ljubljancem dobro znan, saj je bil dolgo časa dirigent vojaške godbe v Ljubljani.

1 Prijave za vpis na vadbno. Starši, ki žele sina ali hčerko vpisati na vadbno drž. učiteljskega v Ljubljani, naj se oglašajo v pisarni ravnateljstva v sredo, 1. junija, med 8 in 12, ter naj izročijo ravnateljstvu krstni list ali družinsko knjižico in potrdilo o cepljenih kozah. Tistim staršem, ki so to že storili, ni treba ponovno prijaviti otroka za vpis. Vsi otroci, ki se bodo ali so se že prijavili za vstop na vadbno, naj pridejo k zdravniškemu pregledu na šolsko polikliniko (Gledališka ulica 7), in sicer dečki v torek, 7. junija, deklice v sredo 8. junija, vsakokrat od 8 do 11 ure. V petek, 10. junija, zjutraj bo na oglasni deski v veži moškega učiteljskega razglašeno, kateri učenci so sprejeti. Tistim učencem, ki ne bodo mogli biti sprejeti, se bodo priloge vrnile. V ta namen naj se zgledajo njih starši v teku petka dne 10. junija dopoldne v tajniški sobi (moško učiteljske, I. nadstropje).

1 Fantovski tabor v Vodcah. Za današnji fantovski tabor v Vodcah je avtobusno podjetje O. Žužek oskrbelo podvojene vožnje. Iz Ljubljane bo pomožni avtobus odpeljal že ob 7. redni pa po nedeljskem voznom redu ob 7.10. Tako bosta tudi iz Kranja odpeljala dva avtobusa v presledku deset minut (8.50 in 9). Opoldne bo pomožni voz odpeljal iz Vodice v Ljubljano in se ob tri četrti na 1 spet vračal. Zvečer bo izredni voz vozil po potrebi, redni po voznom redu. Zveze so torej ugodne, zato danes vsi v Vodice!

KINO KODELJEVO Telefon 41-64

Danes ob 4., pol 6., in pol 9 uri (ob 4. znižane cene)

Borba za dete

Willy Bürgel — Lilian Harvey

Dodatek Shakespeare-jeva komedija:

Kar hočete Elisabeth Berger

1 Treznostni teden. Pri podpisih proglasa »Slovenski javnosti« je izpadla vrtica s podpisom »Slovenska krščanska zveza«. Vljudno prosimo javnost, da vzame to na znanje. Otvoritev treznostnega tedna bo danes dopoldne ob 10 v dvorani akademskega doma na Miklošičevi cesti. K otvoritvi vljudno vabimo. V ponedeljek zvečer ob 20 bo istotam prvo predavanje v treznostnem tednu, in sicer: dr. Ivo Pirc: Vpliv alkohola na zdravstveno strukturo Slovenije in dr. Marinčič: Organizacija in del protialkoholnih dispanzerjev. K predavanju vljudno vabimo.

1 Se do petka zvečer oddane obleke v kemično čiščenje, pliširanje, barvanje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do blakostnih praznikov tovarna Jos. Reich.

1 Obleke kemično čisti, parno lika: Simenc, Kolodvorska ul. 8.

1 Združeni zasebni in trgovski namesčenci Slovenije, podružnica Ljubljana. Vse člane in članice našega društva opozarjamo na izlet, ki ga priredijo skupno vse ljubljanske podružnice dne 19. junija t. l. v Slovenjgradec na tombolo naše tamkajšnje podružnice. Izlet bo celodnevno. Iz Ljubljane se odpeljuje v nedeljo zjutraj z elegantnim, odprtim avtobusom, vrnemo se zvečer. Stroški so malenkostni ter jih bo vsakdo zmogel. Vse podrobne informacije daje tajnik društva tov. Slavko Zupan, Ljubljana, Copova ul. 1, pritličje. Istotam se sprejemajo tudi prijave. — Odbor.

Srajce, kravate, Karničnik, Nebotičnik.

1 Strokovna konferenca socialnih in zdravstvenih referentov v Zvezi mest včlanjenih občin se je pričela včeraj popoldne v veliki dvorani mestnega magistrata in bo trajala tudi še danes, ko si udeleženci ogledajo razne socialne in zdravstvene ustanove. Važni konferenci, ki bo razpravljala o notranjem poslovanju in praksi teh referatov, bo predsedoval podžupan dr. Vladimir Ravnihar. Hkrati z ljubljansko konferenco

je pa v Beogradu konferenca tehničnih referentov ter na njej ljubljano zastopajo ravnatelj tehničnega oddelka inž. Albert Požnel, višji gradbeni svetnik inž. Matko Mačkovšek ter mestni arhitekt inž. Vinko Lenarčič. Beograjska konferenca se bo predvsem pečala z izvajanjem gradbenega zakona in z vprašanji regulacije. Ravnatelj higijenskega zavoda dr. Ivo Pirc bo na ljubljanski konferenci zastopal ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Na povabilo zagrebške občine se udeleženci iz Ljubljane odpeljejo še v Zagreb na ogled socialnih zavodov.

1 Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

1 Cvetličarna Bajt se je preselila v Frančiškansko ulico — »Rožac«.

Jubilej zaslužnega šolnika

Danes obhaja svoj 60. god. g. Kuno Hočvar, ravnatelj III. realne gimnazije v Ljubljani. Včeraj mu je čestital prof. Schweigerja Viktorja pesem »Bog živi Te, voditelj naš!« V imenu vseh študentov mu je izrekel čestitke k jubileju in mu izročil velik krasen šopek nageljnove. G. ravnatelj se je šolski mladini in tov. profesorjem iskreno zahvalil. Dijaški moški zbor pa je še posebno izkazal čast visokemu jublantu, ko mu je snoči ob 8 zapel podoknico. V prihodnjih dneh pa mu še profesorski zbor priredi družabni večer v proslavo šestdesetletnice.

Ravnatelj Hočvar se je rodil v Ormožju 26. maja 1878, kjer je obiskoval tudi ljudsko šolo. Gimnazijo je študiral v Novem mestu, nato pa se je vpisal na dunajsko vseučilišče, kjer je študiral klasično jezikoslovje in slavistiko. Svojo profesorsko službo je nastopil kot suplent na klasični gimnaziji v Ljubljani l. 1903., po dveh letih je odšel na gimnazijo v Kočevje, leta 1909. pa se je zopet vrnil v Ljubljano, kjer je najprej služboval na klasični gimnaziji kot profesor, l. 1926. pa je postal ravnatelj III. realne gimnazije, kjer po 12 letih ravnateljavanja obhaja sedaj šestdesetletnico svojega življenja.

Ravnatelj K. Hočvar v našem javnem življenju ni neznan, saj je odlično sodeloval pri izdajanju Wiesenthalerjevega slovarja, zlasti je pa pomembno in koristno njegovo delovanje v najrazličnejših prosvetnih, humanitarnih in narodnih društvih, tako pri Rdečem križu, Belokranjskem društvu, pri Profesorskem društvu in drugod. V vseh teh društvih ni deloval samo kot aktiven član, marveč tudi kot večkratni odbornik in celo kot predsednik. Tudi v povsem strokovnih društvih in uradnih odborih deluje, tako je član izpitne komisije za strokovne profesorske izpite, član komisije za ocenjevanje profesorjev pri prosvetnem oddelku banke uprave itd.

K jubileju g. ravnatelja tudi mi iskreno čestitamo.

Slovenija Vas vabi!

DOBRNA PRI CELJU

Zdravilišče za srčne, živčne, ženske bolezni ter počitka potrebne. Pred- in posezona: 15. IV. do 30. VI. in 1. IX. do 31. X. 20-dnevno pauzualno zdravljenje: za državne nameštence 1100, 1250 in 1450 dinarjev; v ceni je vse všteto, tudi vožnja z avtobusom iz Celja v Dobruo in nazaj. Ostali plačajo 1350, 1500 in 1650 din. Prospekti direktno ali pri Putniku.

Ze 300 let zdravi

ROGAŠKA SLATINA

a svojo čudodelno močjo vse bolezni želodca, čreves, ledvice, žolčnih kamnov itd. Vsa sredstva za zdravljenje. Najmodernejše urejen nov hotel s 86 sobami. Plavalni bazen popolnoma preurejen. Prvovrstna godba. Razne prireditve za zabavo in razvedrilo. Tenis in drugo. V pred- in posezoni popusti. Posluje celo leto. Znameniti zdravilni vrelci:

TEMPEL STYRIA DONAT

Prospekte in informacije brezplačno.

Zdravilišče Rogaska Slatina.

Tujsko prometna zveza »Putnik«, Maribor.

Pomoč poplavljenecem

Poplavljenecem ljutomerskega, murškoboškega in lendavskega okraja je gospod ban kot prvo pomoč podelil 100.000 dinarjev in 30 nakaznic za brezplačen prevoz ljudske hrane in krme. V vseh teh okrajih nalašč zato postavljene komisije ocenjujejo škodo in ukrepajo o najnujnejših merah, da se obnove kulture in zavarujejo jesenski sadeži.

Železniška nesreča

Slovenj Gradec, 28. maja.

Na progi Mislinje—Slovenj Gradec se je danes ob 13.50 zgodila velika železniška nesreča. Pretrgal se je tovorni vlak, sestavljen iz 9 vagonov, ki so bili naloženi z lesom in so zdrveli z naglico 80 km proti Slovenjmu Gradcu (med Mislinjem in Slovenj Gradcem je 200 m višinske razlike), kjer so se pred postajo v tretjem tiru iztrili in razbili. K sreči ni bilo človeških žrtev, ker so delavci takoj poskakali iz vagonov. Z deretine, ki je vozila za vlakom, so sekijski uradniki v trenutku poskakali, vozilo samo pa se je razbilo. Škoda je ogromna.

Jesenice

Kino Krekov dom predvaja danes ob pol 15 popoldne in ob pol 9 zvečer največji pevski film »Cvetič španski bežec«. V glavni vlogi Jeanette MacDonald in Nelson Eddy.

Tako dragocenih daril

Vam pač še nihče ni nudil!

Na sliki sta dva krasna fotografska aparata, ki si jih poleg drugih štirih lahko ogledate v izlozbi Drogerije »Hermes«, Miklošičeva cesta 30 v Ljubljani. — Najlepši, največji vreden je brez dvoma »Rolleiford« aparat z realno reflektirno kamero, ki daje v iskalu popolnoma verno sliko, kakor jo dobite na filmu. — Objektivi »Triotar« ima veliko svetlobnost 1:3,5. Aparat ima Zeissovo optiko. Krasen je tudi drugi aparat »Vario« Wirgin Gewirrol z objektivom 1:4,5. — Ta dva dragocena aparata in še štiri druge je »Slovenec« namenil zastojni svojimi naročnikom oziroma kupovalcem. — Štiri aparate je dobavila drogerija »Hermes«, ki ima veliko zalogo najmodernejših znanih fotografskih aparatov.

152 nagrad, ki so vredne nad 100.000 dinarjev, čaka

vse nove naročnike »Slovenca«, ki se nanj naroče najmanj za 3 mesece in plačajo do 12. julija t. l. trimesečno naročnino — vse sedanje naročnike, ki so naročeni na dnevnega »Slovenca« že najmanj tri mesece in ki bodo imeli naročnino plačano tudi za mesec, v katerem bo zbiranje — vse, ki nam bodo poslali do 12. julija t. l. 50 izrezkov z rdečim žigom iz »Slovenca«, oziroma tiskanih odrezkov iz nedeljske priloge »Slovenca«.

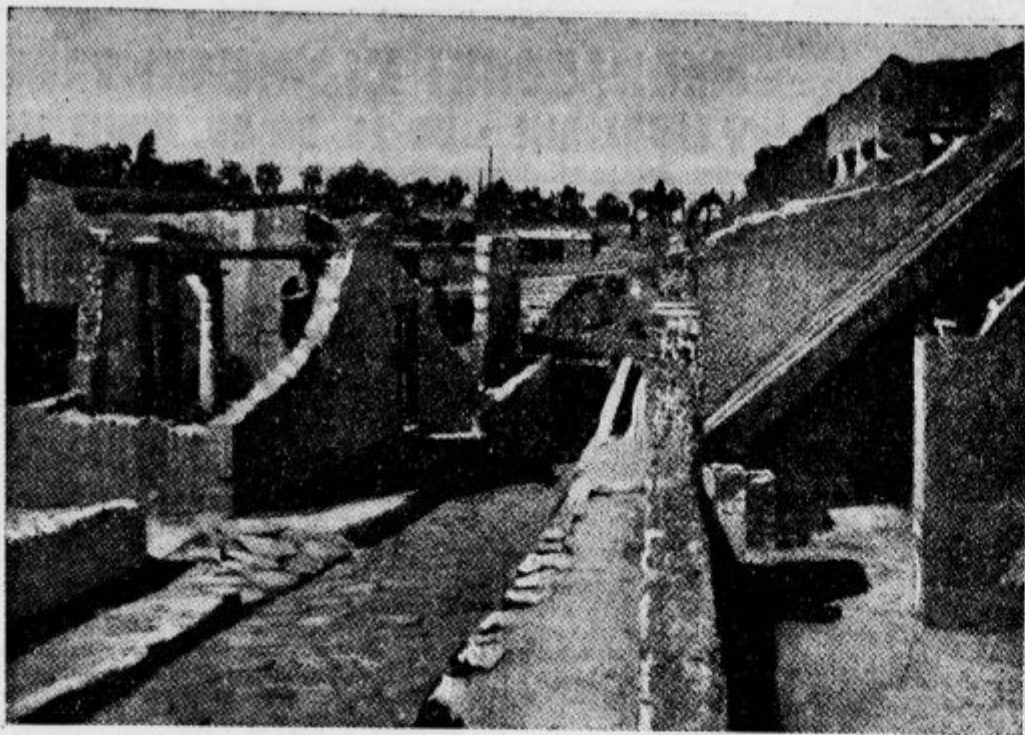
Le oni imajo lahko srečo, ki jo skušajo doseči!

Zato se takoj naročite na najboljši slovenski dnevnik »Slovenec«

Lastništvo »Slovenca«

1900 let zasuto mesto vstaja na dan

Herkulaneum pod Vezuvom so začeli odkopavati pred 200 leti. Pravo izkopavanje pa se je začelo pred 11 leti. Velike umetniške vrednosti prihajajo na dan

Doslej izkopano mesto Herkulaneum

Leta 79 po Kristusu je ognjenik Vezuv zasul tri lepa rimska mesta: Pompeje, Stabium in Herkulaneum. Pompeje svet že do danes pozna in so tamkaj odkrili že vse nekdanje mesto, dasi so začeli odkopavati nekaj let kasneje kakor pa Herkulaneum.

Prvikrat so začeli kopati na tistem kraju, kjer je stalo nesrečno mesto Herkulaneum, leta 1719. Toda takrat se je tisto odkopavanje arheologom in inženirjem zdelo preveč težavno. Ko so pozneje začeli odkopavati Pompeje, je bila stvar bolj enostavna, ker so bili Pompeji pokriti zgolj s pepelom in izmečki ognjenika. Herkulaneum pa je pokril ne le ognjeniški pepel, temveč ga je že takrat in še večkrat pozneje zasula globoka plast vroče lave. Ponekod je plast lave nad nekdanjim mestom debela 12 do 15 metrov. Ta lava se je strdila in je tako nad mestom nastal silen oklep debele trde snovi. Nad lavo pa je v teku stoletij nastala še nova 2 do 3 metre debela plast prsti, na kateri se je razbohotilo razno rastlinje.

Preprosti začetki pred 200 leti

Takrat so v kraljestvu Neapeljskem vladali burbonski kralji španske rodovine. Raziskovalci v burbonski dobi so šli na delo tako, da so za pokupku vrtili v zemljo skozi trde plasti lave jaskše in luknje, skozi katere so se potem spuščali v globčino, da so prišli v zasuto mesto. V mestu so potem dobili hodnike kar na slepo srečo, kje bodo našli na kako starinsko posebnost. Mnogo dragocenosti so tako spravili na beli dan. Našli so dragocene kipe in slikarje, ki so jih potem postavili v narodni muzej v Neaplju. Večina predmetov v neapeljskem muzeju ni iz Pompejev, temveč iz Herkulana. Ob takem izkopavanju pa je razumljivo, da je bilo uničenega premnogo dragocenega gradiva. Kdo bi mogel presoditi, koliko krasnih stvari so razdejali delavci, ko so lomastili po hodnikih s krampi in rovnici. Še več nabrane blaga pa so nepoklicani ljudje pokradli in prodali.

Celo ugledni znanstveniki so dejali, da je nemumno, ko bi se lotili odkrivanja Herkulaneum tako, kakor so odkrivali Pompeje, ker ne gre, da bi razbijali in odvažali debele plasti strjene lave in da tudi ne gre, delati škodo. Pomisliti je namreč treba, da je medtem v tisoč letih nad zasutim mestom zrastle cela vas Resina, ki bi jo bilo treba podreti, če bi hoteli odkriti vse mesto. Tako so se ves čas zadovoljevali le s tem, da so tu in tam vrtili v zemljo globoke jaskše in se po njih spuščali v globčino, kjer so delali vodoravne rove in odkrivali pod zemljo.

Vojaški inženirji mesto strokovnjakov

Neapeljska burbonska vlada, ki je sicer podpirala težnje, da bi se starine nekdanjega rimskega mesta rešile in spravile na dan, ni imela pametnega vpogleda v važnost cele stvari. Izkopavanje je namreč izročila vojaškim inženirjem, ne pa strokovnjakom. In ti vojaški inženirji so začeli kopati za starinami v zemlji, kakor bi bili kopali v kakem rudniku. Z lopatami in krampi so se lotili tega dela, ki ga je nadziral višji častnik neapeljske armade. Ta je bil tudi dolžan pregledati vse gradivo, kolikor so ga zmetali na dan, ter ga oceniti po umetniški vrednosti.

Zato so znanstveniki zaradi tega izkopavanja večkrat hudo ropotali z vojaštvom. Pa tudi častniki sami niso bili kaj prida zadovoljni s tem novim delom. Najhuje se je pač godilo polkovniku inženirskega zbora neapeljske vojske, ki se je pisal Alcubierre. Ta je moral večkrat v tiste podzemne hodnike, kjer si je nazadnje nakopal hudo revmo, zraven pa so ga znanstveniki še vedno pikali.

Tudi vojak je cenil umetniško delo

Stari vojščak in bojovnik polkovnik Alcubierre je bil silno nesrečen čeprav si je na vso moč prizadeval, da bi vendar le dobro opravil svojo dolžnost. V svojih službenih poročilih, ki jih je pisal v španskem jeziku, je tožil, da mora iz gmote, pokrite z vlažno ilovico, presoditi, ali ima v rokah dragocen kip, ali je ta kip gol ali oblečen, ali ima lase na glavi ali je plešast. Poleg te naloge, ki je bila za nestrokovnjaka brez dvoma pretežka, je pa siromak moral še razvozlati najdene napise. To je dobremu možu bilo preveč in se je tega dela le prerad iznebil. Tako pa je seveda trpelo izkopavanje samo.

Vendar moramo priznati, da je bil polkovnik Alcubierre vnet prijatelj umetnosti. Ko so njegovi lopatarji spodaj neke odkrili prekrasno Tezejevo fresko, je napisal o tem navdušeno poročilo, v katerem veli, da je slikar, ki je to slikal, daleč prekosil samega Rafaela.

V Italiji do vojske delo počivalo

Če se je izkopavanje v neapeljskem kraljestvu preprosto in nesmotno izvrševalo, je pa potem, ko je nastopila združena Italija, ekoro docela zastalo. Pompeji so sicer vstajali na beli dan, Herkulaneum pa je obležalo v globočini. Znanstveniki pa niso izgubili smisla za to pokopano mesto, temveč so izposlovali, da je oblast vsaj okolico varovala in zgradila, da nihče ni mogel po mili volji brskati pod zemljo za starimi umetninami. Znanstveniki v tej dobi so razvrščali izkopanine in jih shranjevali v neapeljskem muzeju. Drugega niso mogli početi. Sicer je res, da so silili in priganjali, naj bi se izkopavanja znova začela. Toda za kaj takega tedanja Italija ni imela dovolj denarja.

Malo pred svetovno vojsko je bila sprožena misel, naj bi se v ta namen začela med italijanskim narodom zbirati denarna sredstva. Iz te zbirke bi nastal velik sklad, iz katerega bi se plačevali veliki stroški izkopavanja. Preden pa je ta načrt dozoril, je izbruhnila svetovna vojna in vse je padlo v vodo. Tako je zasuto mesto Herkulaneum zopet več kakor eno desetletje počivalo v svojem grobu. Šele, ko je Mussolini zavladal v Italiji, je država tudi za te stvari imela na razpolago denar. Leta 1927 je bil za izkopavanje Herkulana določen večji denar. Mussolini je to nalogo izročil v roke znaega arheologa Majurija, ki se je odlikoval že pri izkopavanju Pompejev.

Italijanski kralj in častniki v Herkulanu

Kako je bilo takrat v Herkulanu, naj služi v pojasnilo tale zgodba, ki se je dogodila med povabljenimi častniki in kraljem Viktorjem Emanuelom v ulicah zasutega Herkulana. Tisti dan leta 1927, ko so hoteli slavnostno začeti izkopavati Herkulaneum, je bil naznanjen obisk samega kralja. Tudi inozemski častniki so bili povabljeni k tej slavnosti. Vsi zunanji častniki bi bili morali biti kralju predstavljeni zgoraj pri vходу v zasuto mesto. Na slotine ljudi je čakalo okoli rdečega šotora, ki je bil kralju namenjen. Kralja pa, dasi je sicer zelo točen, ni bilo. Častniki so nekaj časa čakali, nazadnje pa so se odločili, da si, dokler ne pride kralj, sami ogledajo zasuto mesto pod zemljo. Šli so torej doli med razvaline. Sredi ozke ulice pa jim pride s svojim spremstvom naproti kralj, ki je neopažen prišel v Herkulaneum in si ga pred slovesnostjo ogledoval. Bilo pa je kaj malo videti. Le nekaj starih zidov in razsutih hiš ob ozkih ulicah. Ko so častniki videli, kaj se je zgodilo brez njihove vednosti, so se postavili v vrsto ter pozdravili kralja. Švicarski častnik, ki je bil določen za glavnega govornika pri pozdravu, je bil sprva v zadregi, nazadnje pa je sklenil, da bo svoj pozdravni govor kar tukaj izustil. In tako se je zgodilo. Kralj je poslušal, nato pa je orokovičeno roko podal Švicarju. Dejal je, da mu je v veliko čast, da se snide z zastopniki svetovnega tiska sredi teh zgodovinskih krajev. Nekaj časa je pomolčal, nato pa se je prijazno nasmehnil in dejal: »Sicer pa, gospodje, bodimo si odkriti, tukaj je

še kaj malo lepega videti.« Ministri so bili v zadregi ter so zatrjevali, da smo šele v začetku izkopanega mesta itd. Kralj pa se je prijazno posmejal in se poslovil od častnikov.

Takrat se je začelo

Arheolog Majuri je začel takoj odkopavati tiste dele Herkulana, ki leže proti morju. Do leta 1929 je izkopal tri bloke hiš. Naslednja leta se je začel bližati glavnemu trgu-foru. Prvikrat so tedaj izkopali iz zasutih hiš imenitno ohranjene kose lesene opreme hiš, kar je bilo toliko bolj dragoceno, ker so v Pompejih dotlej izkopali le mar-

morno pohištvo. Na novo izkopani predmeti so dokazovali, da v prejšnjih izkopavanjih niso vsega odnesli, marveč da je tukaj skritega še mnogo dragocenega blaga. Našli so prekrasna kiparska dela, slikarje, okrasne dele pohištva in tudi orodje. Že dandanes je Herkulaneum toliko izkopano mesto, da spodobno izpopolnjuje Pompeje, kar naj bi si zapomnil vsak potnik, ki se vozi po Italiji. Kdor si je ogledal Pompeje, naj ne zamudi tudi tega mesta.

Herkulaneum važnejši ko Pompeji

Samo 11 let znanstveno izkopujejo Herkulaneum. V tej kratki dobi se je opravičilo upanje, da bodo tukaj izkopali še čudovite stvari. Pomisliti je namreč treba, da je Herkulaneum imelo drugačen značaj kakor Pompeji. Pompeji je bilo sicer bogato in kulturno mesto, ni pa bilo zgolj mesto bogatašev. Herkulaneum pa je bilo mesto vil, kamor so bogati rimski patriciji hodili na letovišče. Zato je v tem pogledu tukaj pričakovati še mnogo znamenitih izkopatin.

Modna novost: popoldanske obleke.....

se nosijo zdaj krajše

V popoldanskih urah vidite povsod lepe, nežne obleke iz svile, crepe georgetta in šifona, ki so prav tako lepe kakor so pripravne. Te obleke so pa tudi praktične: v bogati, blagi peni milnih lusk Lux jih brez truda operete tako, da so spet kot nove, in pri tem njihove niti in barve prav nič ne trpe.

za vse poletne tkanine!

... se raztopi tudi v mrzli vodi!

Ogenj, voda, vihar in kolera

Iz poljke Vilne poročajo: v okolici mesta Vilna sta preteklo sredo divjala dva velika požara, ki sta med drugim uničila tudi 4 človeška življenja. V vasi Šaltin je poleg gospodarskih poslopj zgorelo tudi 28 hiš. V plamenih sta zgoreli tudi dve ženski in dva otroka. — V vasi Kučki pa je zgorelo vsega skupaj 22 kmetij s 70 poslopji. Na obeh krajih so zažgali otroci.

Iz Teherana v Perziji prihaja tole poročilo: Nad okolico mesteca Kouhpayeh pri Isfahanu se je utrgal oblak. Naliv je bil tako silen, da tamkaj že mnogo let kaj takega ne pominijo. Voda je osem vasi uničila. Uničenih je tudi mnogo namakalnih naprav. Pomladanska setev je vsa pokončana, takti to tudi mnogo živine. Doslej so ugotovili, da je osem ljudi utonilo, mnogo pa jih je močno poškodovanih. Ljudje so se pred povodnijo zatekli na dreve. Voda pa je mnogo teh dreves izruvala in odnesla s seboj.

Nad Brazilijo v Južni Ameriki je divjal v začetku tega tedna velik vihar, ki je napravil veliko škodo. Ciklon je prihrumel iz Argentine ter zajel južni del Brazilije. Zlasti v okolici Curtyba je močno divjal. Razdejal je mnogo hiš in naselij ter ugnobil velike črede živine, ki se je pasla na velikanskih pašnikih. Hiše so se pod viharjem kar sešedale in podirale. Pod razvalinami hiš je bilo ubitih 25 ljudi.

»Vaš oče je menda hudo zbolel. Upajmo, da ni kaka nalezljiva bolezen?«

»Tudi jaz mislim, da ni nevarnosti, da bi se je nalezel. Zdravnik pravi, da se je pri delu pretegnil.«

Kakor poročajo iz Kalkute v Indiji, se tamkaj kolera vedno bolj širi. V zadnjih 6 tednih je za kolero v teh krajih pomrlo že 3500 ljudi, medtem ko je v istem času obolelo 7000 ljudi. Torej jih je pomrlo polovica vseh, ki so oboleli za kolero. Ob svetih rekah Inda noč in dan sežigajo trupla tistih, ki so postali žrtev te hude kužne bolezni.

Žuželke 2500 metrov visoko v zraku

Francoski živaloslovec Berland je na svojih letalskih poletih dožgal, da nekatere žuželke žive še 2500 m visoko v zraku. Čudno pa je, da so to po večini take žuželke, ki same težko letajo. Zato je presodil, da je te živalce zagnala v tiste višine zračna struja ali veter. Bakterije pa so opazili tudi še višje gori v zraku. Nekateri trde, da bakterije žive celo 20.000 m visoko, kar pa ni dožgano in od nikoder potrjeno. Vsekakor pa je res, da so v velikih balonih spustili v zrak tudi bakterije. Balon se je dvignil res 20.000 m visoko. Ko se je vrnil na tla, so bile nekatere, pa ne vse, bakterije v njem še vedno žive. Iz tega pa seveda ne sledi, da bi same po sebi bakterije v teh višinah mogle dolgo živeti.

Svetovni evharistični kongres v Budimpešti

Trg junakov, kjer je glavno zborovanje svetovnega evharističnega kongresa.

Pri hripi

dosežete dober uspeh s **Togal** tabletami. Ker mnogi zdravniki uradno potrjujejo o učinkovitem delovanju **Togal** tablet, tudi Vi kupujte z zaupanjem to zdravilo.

Reg. S. br. 1437 od 5. II. 1932. Dr. Stevanović in Pyk, Beograd

Togal tablete se dobijo v vseh lekarnah.

Mladinski tabori v Sloveniji

Na binkoštno nedeljo, 5. junija

Trbovlje

Tabor v Trbovljah se po svojem vzvišenem namenu in izrednem pomenu razlikuje od drugih taborov. Vsa fara se pripravlja na ta dan tudi z molitvijo. V četrtek se začne tridnevna v čast sv. Duhu, da bi tabor rodil predvsem zaželeno duhovno sadovo. Zato bo prireditve potekala v dostojnem sijaju in brez veseljačenja.

V soboto zvečer zaigranje kresov po okoliških hribih. V nedeljo zjutraj budnica in obhod železničarske godbe »Sloga« iz Trbovelj. Sprejem gostov ob 8 pri mariborskem, ob 9 pri ljubljanskem vlak. Ob četrtno na 10 sprejeto z Delavsko godbo do rudniške restavracije na Vodah. Pozdrav gostov in prikličitev ostalih udeležencev v sprejeto. Ob pol 11 sv. maša z ljudskim petjem. Po sv. maši govori. Ob pol 4 veliki okrožni telovadni nastop s sodelovanjem vseh sosednjih okrožij. Nastopi tudi izbrana vrsta z mednarodnimi telovadci.

Pokrovitelj g. minister dr. M. Krek se tabora osebno udeleži.

Pridite z zastavami! Ne plašite se slabega vremena! V tem primeru bo prireditve v vseh prostorih Društvenega doma, kjer je prostora za več tisoč ljudi.

Katoliški Slovenci, iskreno vabljeni!

Na binkoštni ponedeljek, 6. junija

Ormož

Za prosvetni tabor na binkoštni ponedeljek, dne 6. junija, v Ormožu vlada med našo mladino veliko zanimanje. Popoldne bo telovadni nastop v parku ge. grofice Wurmbrand-Georgijevič. Prireditve bo mogla manifestacija naše slovenske in katoliške prosvete v Prlekiji in priprava ter preizkušnja naših vrst za mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, katerega se naša mladina udeležuje v lepem številu.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Z veliko vneto se pripravljajo fantje in dekleta za tabor prosvetnega društva na binkoštni ponedeljek, 6. junija. Na binkoštno nedeljo zvečer bo lepa akademija v dvorani Katoliškega doma. V ponedeljek zjutraj bo sprejem gostov in sprejeto na letno telovadišče, kjer bo sv. maša, nato zborovanje. Popoldne bo telovadni nastop.

V nedeljo, 12. junija

Braslovče

Prosvetni tabor v Braslovčah pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Mihe Kreka bo dne 12. junija. Ob 9 sprejeto iz Priželi proti Braslovčam. Blagoslov prapora. Pri sv. maši ljudsko petje. Nato zborovanje. Kosilo po zmernih cenah v gostilnah in pri šotorih. Ob 3 nastop savinjskega okrožja, dekliških krožkov in orodne vrste.

Dravograd

Morda poslednji med slovenskimi brati je sedaj prišel na vrsto tudi Dravograd, da se s prvim nastopom svoje mladine dostojno uvrsti v veliko občestvo katoliških Slovencev. 12. junija bo v Dravogradu prva prireditve slovenske katoliške mladine — v zgodovini. Bratje in sestre iz ostalega občestva katoliških Slovencev, pokažite, da z veseljem sprejemate

Anton Košir - 80 letnik

Tržič, 28. maja. Širna Gorenjska še ni pozabila na nekdanjega tržiškega zdravnika Tomaža Pirca, ki je trideset let zdravil Tržičane in številne okoličane ne samo z zdravili, ampak tudi z odkrito besedo, ki je na bolnika vedno vplivala. Navodilom tega ljudskega zdravnika se neprestano zahvaljuje tudi Frčarjev oče iz Bistrice, ki doživlja v ponedeljek že 80 letnico svojega rojstva. Bolehen je zgu-

bil v zgodnji mladosti mater, okuša je trdi kruh čevlarskega vajenca, kot vojak je moral leta 1878. v Bosno in vsega bolnega so zavlekli tedaj kar v neko turško hišo, dokler ga niso poslali domov na dopust. In takrat mu je dal navodilo za vse življenje znameniti Pirc, rekoč: »Zdravil ne bom dajal. Gorki mah pij, predvsem redno živi in — Bog Te varuj!« Po teh navodilih se je g. Košir ravnal vse dni in še danes jih ne pozabi. Domača zdravila, redno življenje in božje varstvo, to troje mu je vedno sveto, vse to priporoča tudi drugim z besedo in zgledom. Postal je najprej čevlarski mojster, a kmalu je kupil od sovaščanov srenjski svet, kjer je postavil sedanjo hišo in v njej odprl trgovino. Bila je to prva trgovina v vasi in spopetka kar združena s čevlarsko delavnico. Leta 1898. je odprl tudi gostilno in polagoma je čevlarsko opustil, da je svoje trgovske talente v različnih panogah mogel razvijati doma in da je mogel snovati tudi podružnice svoje trgovine v Korošju, Križah, Dupljah, pod Taborn, pri Tržiški postaji in na Slapu. Prva žena mu je ob svoji smrti zapustila sedem majhnih otrok, ki so se morali vsi učiti obrti, a po očetovem zgledu so danes vsi v lastnih trgovskih in gostilniških obratih. Z drugo ženo je pripeljal otrokom nad vse dober nadomestek za mater, pa tudi veliko oporo gospodarskemu razvoju. In lanske leto je stopil čvrsti oče še tretjič pred oltar, da ima še dobro družico v letih, ko gleda zadovoljen na uspehe svojega življenja.

G. Košir pa ni samo vzoren gospodar in poštenjak, ampak tudi velik dobrotnik domače vasi in vseh dobrih naprav. Mnogo je že žrtvoval za prijazno cerkev sv. Jurja, na katero je dal vzdajati leta 1933. tudi epimskemu ploščo znamenitemu rojaku in prvemu ljubljanskemu škofu Lambergu. Vestno skrbi za vsa vsaka znamenja in mnogo dobrega naredi tudi na tihem. V njegovi hiši je že stara navada, da ob zvonjenju moli eden domačih glasno in vsi obiskovalci trgovine in gostilne radi odgovarjajo. Dobri listi so stalno na mizi. Zvestemu naročniku »Slovenca« in »Domoljuba« čestitamo in ponavljamo Pričeto voščilo: Bog Vas varuj!

nas najmlajše v svojo skupnost s tem, da se boste v nedeljo, dne 12. junija, od blizu in od daleč, v krožjih, narodnih nošah, v civilu z znaki, pes in na konjih ter na vozovih udeležili našega mladinskega tabora, katerega prireja koroško okrožje fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Ob pol 8 na postaji sprejem gostov in formiranje sprevoda skozi Dravograd, slovesna maša in generalna vaja, popoldne ob pol 4 veliki telovadni nastop.

Kamnica pri Mariboru

V nedeljo, dne 12. junija priredi Slomškovo fantovsko okrožje s sodelovanjem dekliških krožkov velik mladinski praznik s sledečim sporedom: popoldne ob devetih zbiranje udeležencev v Tomšičevem drevoredu v Mariboru, sprejeto v Kamnici, kjer bo ob 10 pridiga in nato sv. maša na prostem, popoldne ob pol štirih pri Dolinškovi drevnici telovadni nastop članov, članice in narasčaja. Odzovite se vabilu mladine in pridite.

Novo mesto

Mladinski tabor v Novem mestu zavzema vedno večji obseg. Z okrožnicami in plakati so obveščeni že vsi odseki in krožki okrožja Novo mesto in povabljeni tudi sosednja okrožja. Prijave so od povsod zelo številne. Spored ostane, kakor je bilo javljeno, za telovadbo so zagotovljeni tudi odlični orodni telovadci od drugod. Dolenjski fantje in dekleta, pogum in na svidenje! Prijatelji, 12. junij si rezervirajte za Novo mesto! Podrobna navodila dobite pravočasno po okrožnicah in časopisju.

Šmartin pri Kranju

V nedeljo, 12. junija, priredi kranjsko fantovsko okrožje skupno s sodelovanjem dekliških odsekov kranjskega okraja mladinski tabor v Šmartnem pri Kranju. Zjutraj ob pol 8 zbiranje na Laborah, nato sprejeto v Šmartno, kjer bo ob 9 sv. maša na prostem. Po sv. maši tabor. Popoldne ob 2 slovesne litanije v šmartinski cerkvi. Po litanijah ob 3 javen telovadni nastop vseh skupin kranjskega okrožja.

Vič

Prosvetni tabor dne 12. junija bo javna manifestacija katoliške in slovenske misli na Viču. Ta dan bomo pozdravili v svoji sredi prevzvišenega škofa g. dr. Gregorja Rožmana in g. ministra dr. Miha Kreka. Vsa župnija in okolica se na ta praznik skrbno pripravljajo.

Ob pol 9 dop. sprejem ljubljanskih in okoliških gostov pred bivšo milarno na Tržaški cesti, nato sprejeto do župne cerkve na Viču, kjer bo sprejem prevzvišenega škofa g. dr. Gregorja Rožmana. Ob pol 10 sv. maša prevzvišenega g. škofa. Ob 11 tabor, na katerem govori g. minister dr. Miha Krek in viški župnik g. p. Teodor Tavčar; ob 3 popoldne telovadni nastop, pri katerem sodeluje celotno barjansko fantovsko okrožje.

Dev. Mar. v Polju, 17. julija

17. julija bo pri D. M. v Polju velik prosvetni dan. Popoldne bo prosvetni tabor, popoldne pa na novem telovadišču velik telovadni nastop. Podroben program bomo še objavili.

Komenda, 31. julija

31. julija bomo v Komendi blagoslovili novi prosvetni dom. Vabimo, da na ta dan prihitite v Komendo prav vsi, da na taboru, ki bo združen s telovadnim nastopom, znova poudarimo naša načela in pokažemo sadove našega dela.

Maribor

m Prirčno slovo od predsednika in sodnikov. Včeraj zjutraj so odpotovali iz Maribora v Mursko Soboto novi predsednik tamošnjega okrožnega sodišča, dosedanjí predsednik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Žihar in vsi sodniki, ki so k novemu sodišču premeščeni. Kljub zgodnji uri — vlak odhaja ob pol 6, se je zbralo na kolodvoru celotno osebje mariborskega okrožnega sodišča ter jetnišnice — skupno kakih 50 oseb ter se je poslovilo od odhajajočega predsednika in sodnikov.

BIRMANSKA DARILA po nizki ceni dobite pri R. Bizjak, Gosposka 16

m »Divji lovci« na mariborskem odru. Zadnja letošnja premiera bo v torek 31. t. m. V Malčevi režiji se uprizori znana Finžgarjeva igra »Divji lovci«, ki smo ga na mariborskem odru videli pred 14 leti.

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru

m Smrtna kosa. V tukašnji bolnišnici je umrla Marjeta Ledinek, soproga strugarja delavnice drž. železnice, stara 40 let. Naj počiva v miru!

m Prijava tujih državljanov. Mariborska policija poziva ponovno vse v Mariboru zaposlene tuje državljane, ki imajo izkaznico o poklicu (za poslovanje dovoljenje) z veljavnostjo za nedoločen čas, da predložijo svoje dokumente (izkaznica in potni list) še tekom meseca maja pri policijskem predstojniku v svrhu evdiranja. Izkaznice o poklicu bodo izgubile veljavnost, če se prizadevi v navedenem roku ne prijavijo.

m Prostovoljna gasilska četa v Kamnici priredi veliko javno tombolo dne 19. junija t. l. Po tomboli veselica v gostilni Pavešič. Prosimo cenjena društva, da to upoštevajo ter ne prirejajo isti dan svojih prireditev.

KLOBUKI, ČEPICE pri JAKOB LAH, Maribor

m Kruh »Turiste« ob Feiertaga je poseben, ržen, zelo redčen, ostane 8—10 dni svež. Najboljše hranilo za izletnike. Dobi se na Betnarski 43, Glavnem trgu 14 v trgovini Skaza, Ulic X. oktobra št. 5 in Meljski cesti 65.

BIRMANSE URE, velika izbira pri grajskem urarju Ignacu Janu

m Padec s prvega nadstropja v klet. V Rosenbergovem mlinu v Jezdarski ulici se je pripetila včeraj popoldne huda nesreča. 37letni mlinarski pomočnik Stefan Grašič iz Slivnice je padel v jasek za dvigalo ter je priletel s prvega nadstropja na betonska tla v kleti. Padel je na glavo, k sreči

: OB NAVZOČNOSTI DEVETIH NARODOV :

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI • OD 26. DO 29. JUNIJA 1938

Danes mesec bo višek slavnosti

Dne 29. junija, točno čez mesec dni, bodo svetlani dnevi mednarodnega mladinskega tabora doživeli svoj višek. Ta dan bo na Stadionu popoldne sveta maša, ta dan bo slavnostni sprejeto in popoldne veliki nastop. Ljubljanske ulice bodo žive kot še nikoli; ljudske množice se bodo pomikale skozi nje kakor ogromna reka, vse k enemu cilju, proti Stadionu. Fantje, dekleta, otroci, starčki, moške in žene slovenske bodo prihiti iz vseh strani Slovenije, zadnja gorska vas bo poslala svoje zastopnike, da bodo s sinovi in hčerami drugih slovenskih vasi manifestirali na slovesen način svojo pripadnost, da bodo izjavili in pokazali vsemu svetu svojo neomajno vero in globoko spoštovanje do krščanskih načel, da bodo pojasnili svoje stališče, ki je stališče katoliške Cerkve: le po zdravem duhu je treba gojiti zdravo telo, po dušnem zdravju je treba skrbeti za telesno. Katoliška mladina, zbrana v telesnovzgojnih organizacijah, v Zvezi fantovskih odsekov in v Dekliških krožkih, vzgajana po tem načelu, bo tudi na zunaj jasno pokazala, da gleda v krščanskem stališču glede telesne vzgoje edino pravilno in edino za telo in za duha koristno stališče. Ne dajo samo mišice moči, duh je, ki ustvarja krepost, vera, ki vodi k uspehom. Ta dan bomo na Stadionu videli nepregledne množice naših slovenskih fantov in deklet, cvet naše mladine; glava za glavo se bo oklanjala, vsa množica bo utihnila v nemem izkazanju časti. Tistemu, ki daje narodom življenje in pase ljudstva ter jih vodi po pravi poti. Mlad, veren rod, ki ne ždi mračnijašo po temnih kotih ter se umika bleščobi svetlega dneva, ampak z živo vero v srcu ter s svetlimi očmi in pogumnimi čeli stopa odločno v bodoče dni, ko bo na njegovih ramah ležala odgovornost za napredek in usodo naroda, bo ta dan na svojem veličastnem meetingu dokazal, da je tako močan, tako številen in tako discipliniran ter k živemu dejanju razpoložen, da nam za bodočo usodo našega naroda ni treba imeti skrbi. Zdrav rod jo bo čez čas sprejel

pa se je izkazalo, da ima izredno trdo lobanjo. Razbil si je vso kožo na glavi, lobanja pa je vzdržala in tako njegove poškodbe niso bile smrtne. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

m Javno preboje mariborskega gradu s stolpom vred je že restavrirano ter so zidarsko ogrado te dni odstranili. Ze na tej fasadi se vidi, da bo zunanost gradu res v okras mestu. Barva je izredno posrečeno izbrana, da kljub živahnosti podčrtuje monumentalnost zgradbe. Restavracija grajskih fasad bo končana meseca julija. Zelo primerno bi bilo, če bi dala občina na primernih mestih okrog gradu namestiti električne žaromete, ki bi ob slovesnih prilikah grad razsvetljevali, kakor delajo to v drugih mestih z monumentalnimi poslopji.

Vrtno pohištvo vseh vrst, ležalni stoli, najceneje pri „Obnova“ F. NOVAK Jurčičeva ul. 6

m Davčne zadeve. Razpored zgradarine za leto 1938. je razgrnjen na javni vpogled davčnim zavezanecem pri tukašnji davčni upravi soba št. 7 od 1. do 8. junija t. l. O ugotovljenih davčnih osnovah in odmerjenem davku bodo davčni zavezanci posebej obveščeni s plačilnimi nalogi, proti katerim bodo imeli pravico pritožbe.

m Tombola naših poštarjev bo danes popoldne na Trgu Svobode ob 2.

Gledališče

Nedelja, 29. maja, ob 20: Dalibor. Ob rojstnem dnevu Predsednika CSR. Zadnjič. Znižane cene.

Celje

e Slava 39. pešpolka. Včeraj je celjski polk proslavil slavo kot spomin na zavzetje Koroške. K tej lepi domači slavi celjskega polka se je poleg oficirskega zbora in vojaštva zbralo številno celjsko občinstvo, predvsem veliko število predstavnikov vseh uradov, korporacij in društev. Letošnja polkovna proslava je bila še posebno slovesna. Ob 9. zjutraj je bila v opatijski cerkvi slovesna

služba božja za padle junake na Koroškem. Svete maše, katero je opravil mestni kaplan g. Korban, se je udeležilo poleg občinstva nad 200 članov Legije koroških borev, ki so po službi božji odkorakali na dvorišče vojašnice kralja Petra. Vojašnica je bila slavnostno okrašena, vsa v zastavah, spomenik padlim žrtvam na Koroškem pa je bil obdan s cvetjem in zastavami. Po spominski svečanosti, ki jo je opravil pred spomenikom prota g. Bulovan, je častna četa oddala tri salve, nakar je sledil obred rezanja kolača. Katoliški obred je opravil ob prisotnosti opata g. Juraka mestni kaplan g. Korban. Gosp. polkovnik Mihajlovič je imel krasen spominski govor o zgodovini in uspehih 39. pp. Pri vseh slavnosti je igrala vojaška godba. Na Dečkovem trgu se je zbralo mnogo občinstva in napravilo po vsem trgu po pločnikih špalir ter prisostvovalo veliki paradí celjskega polka. Paradi so prisostvovali tudi vsi rezervni častniki, številno članstvo Legije koroških borev ter zastopniki upravne in politične oblasti. Po paradi je bil v Oficirskem domu za goste prigrižek, popoldne pa vojaška veselica na Glaziji.

KINO UNION

Premiera filma v slovaškem jeziku

HAJDUK JANUŠIK

Ob 10 in 14 matineja »ZLORABA ZAUPANJA«. Se imate priljka, da se lahko udeležite nagradnega tekmovanja. — Ob 4 pop. žrebanje števil.

e Velik kmečki tabor priredi Okrajna kmečka zveza za celjski okraj v nedeljo, dne 19. junija, v Petrovčah. Vsa društva in organizacije v celjskem okraju se naprošajo, da ta dan ne prirejejo drugih prireditev. Tabor bo ob vsakem vremenu.

na mlada, silna pleča ter znal stati na straži proti slednjemu sovražniku. Trdno ukoreninjen v domači zemlji, močan in neuklonljiv, bo črpal svojo moč še iz neba, kamor bo z zvesto vero upiral svoje oči. Zadnji dan tabornih slovesnosti bo še prav posebno sijajna manifestacija naše slovenske katoliške mladine, našega upa in našega ponosa.

Naj ne bo katoliškega fanta in katoliškega dekleta, ki vsaj na ta znameniti dan, na 29. junija, na praznik svetih apostolov Petra in Pavla ne bi prihiti v Ljubljano, da bi s svojimi vrstniki pred Bogom in pred ljudmi v veliki slavnostni skupnosti izpricali svojo sloglastnost in svojo privrženost katoliškim načelom!

★

Znaki in telovadna knjižica, ki bosta dovoljevala vstop na prireditve mednarodnega mladinskega tabora, bosta čez nekaj dni razposlana vsem fantovskim odsekom. — Ker se je bati, da bodo fantovski odseki težko zmagali vse delo z znaki, knjižicami itd., prosimo vse, ki se mislijo udeležiti mladinskega tabora, da se takoj prijavijo fantovskemu odseku v svojem kraju in naprej plačajo 5 din, za katere bodo dobili oboje, znak in knjižico. — Takoj ko bodo fantovski odseki oboje prejeli, bodo onim, ki so vnaprej plačali 5 din, znak in knjižico takoj dostavili.

Ne odlašajte niti dneva, ampak takoj se prijavite fantovskemu odseku v vašem kraju. — To velja za telovadce kakor tudi za vse druge prijatelje slovenske mladine, ki se bodo tabora udeležili.

Pripominjamo, da boste le na podlagi taborne legitimacije lahko deležni znižane voznine na železnici, ki je za telovadce četrtninska, za vse druge pa polovična, v vseh dneh mednarodnega mladinskega tabora.

Dokleta, fantje in prijatelji slovenske mladine! Vidite, da naš tabor uživa čast pokroviteljstva Nj. Vel. kralja Petra II. — Z udeležbo in v sestno pripravo nam je dolžnost dokazati, da smo vredni te časti!

e Duhovniški sestanek v opatiji v Celju bo v četrtek, 2. junija, ob 10. dopoldne.

e Solški nastopi gojencev Glasbene Matice v Celju bodo tudi letos v celjskem mestnem gledališču, in sicer jutri, v ponedeljek 30. maja, in v torek, 21. maja, ob 8. zvečer. Sklepna produkcija bo v sredo, 1. junija, ob 8. zvečer v mestnem gledališču.

Geodet Anton Perčič

civilni pooblaščen geometer
se je preselil s stanovanjem in pisarno
v Celje, Prešernova ulica 24.

e Javni telovadni nastop vseh oddelkov državne realne gimnazije in meštanskih šol v Celju bo danes dopoldne ob 10. na Glaziji.

e Vojni invalidi imajo pod določenimi pogoji tudi letno pravico do brezplačnega zdravljenja v zdraviliščih. Podrobni pogoji so razvidni iz razglasov, ki so nabiti na uradnih deskah mestnega poglavarstva.

KINO METROPOL — »Kompromitirana nevesta«. Kralja humorja Vik. de Kova in Adela Sandroek. Matineja: »Lord-lakaj«.

e Zunanji gojenci salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani prirede danes izlet v Celje. Ob 8. imajo v kapucinski cerkvi sv. mašo, nakar bo obhod po mestu. Od 11. do pol 1. bo v mestnem parku koncert salezijanskih godbenikov, na katerega občinstvo najvljudneje vabimo. Popoldne ob 2. bo na Olimpijem igrišču prijateljska nogometna tekma med SK Jugoslavijo in SK Korotanom.

Dva nova člana Slov. zdravniškega društva

V petek, 27. t. m., je izredni občni zbor Slovenskega zdravniškega društva imenoval za svoja častna člana prof. dr. Jovanoviča-Batuto in prof. dr. Jiraska. Predsednik dr. A. Kunst je pozdravil vse navzoče, zlasti pa konzula dr. Minovekega, predsednika Jugoslavnsko-česke lige g. dr. Stareta, zastopnika banovine g. Kosija in zastopnika mesta g. dr. Rusa. Nato je g. dr. Zalokar v lepem govoru pokazal navzočim veliko znanstveno in kulturno delo dr. Jovanoviča-Batute, ki je bil rojen leta 1847. v Sremskih Karlovcih, maturiral v Osijeku in bil zaradi slabega gmotnega položaja promoviran na Dunaju šele leta 1878. Letos poteče torej 60 let od njegove promocije, lanske leto pa je praznovao devetdesetletnico rojstva. Zdravniško prakso je izvrševal v Osijeku, dokler ga ni črnogoreki knez Nikola povabil k sebi, da kot šef sanitete organizira zdravstveno službo. S srbsko drž. štipendijo je odptoval v inozemstvo in tam študiral bakteriologijo, higieno in sanitetsko organizacijo. Ko se je vrnil, pa je postal redni profesor higiene in sodne medicine na veliki šoli v Belgradu. Takoj, ko je bila ustanovljena v Belgradu medicinska fakulteta, je bil imenovan za rednega profesorja in ostal na tem mestu do leta 1924, ko je bil upokojen. Njegove zasluge na znanstvenem in organizatornem polju so tako velike, da ga lahko imenujemo očeta vse jugoslovanske medicine. Mnogi njegovi spisi so prevedeni v slovensko jezike in belgrajska univerza ga je imenovala leta 1926. za doktorja »honoris causa«. Tudi praška medicinska fakulteta ga je imenovala za častnega doktorja, jugoslovanski zdravniki pa so ga izvolili za častnega člana.

Dr. Blumauer je osvetlil nato veliko delo prof. dr. Jiraska, ki je sicer Čeh, vendar pa je važen tudi za nas, saj je delal eno leto v Črni gori in v Belgradu. Med svetovno vojno je bil na ruskem in italijanskem bojišču, po vojni pa je postal asistent klinike dr. Kukuljevića. Leta 1923. je bil habilitiran na Karlovi univerzi, kmalu pa imenovan za predstojnika kirurške klinike v Pragi. Leta 1935. je bil imenovan za vodjo zavoda za vojno kirurgijo na Karlovi univerzi. Predaval je na številnih znanstvenih medicinskih kongresih in izdal več knjig ter razprav.

Slovensko zdravništvo je izvršilo svojo kulturno dolžnost, ko je oba slavna znanstvena delavca imenovala za častna člana Slovenskega zdravniškega društva.

POVSOD SE TI NOV SVET ODPRE

V Komendi s P. Pavlom Glavarjem

Peter Pavel Glavar
(roj. 2. 5. 1721 v Ljubljani, umrl 24. 1. 1748 v
Lanšprcu)

Glede na uvodni članek »Predvojni avstro-ogrski dolgovci v 91. šte. »Slovenec« dne 22. aprila t. l. sem se namenil, da spregovorim nekaj besedi o »Komenski hiralnici« in tako obnovim spomine na blagega človekoljuba Petra Pavla Glavarja in njegovo ubožno ustanovo.

Kaj je bil P. P. Glavar, eo nam že povedali n-govi življenjepis: l. 1848 prof. Rechfeld, potem prof. Vrhovec, vseuč. prof. Kidrič, pa tudi znani leposlovci prof. Pregelj, vsi so edini, da si je s svojo oporoko postavil krono zaslužnemu življenju.

Znano je, da je Glavar bival do l. 1765 v Komendi, nakar se je preselil na Dolenjsko, kjer je kupil v okolici Mirne graščino in gosposčino »Lanšprež«. Dočim v Komendi kot kaplan in kasneje župnik, najemnik in oskrbnik edine Malteške redovne gosposčine na Kranjskem, ni imel prilike svojega napredno-gospodarskega duha razviti, mu je bilo to na lastnem posestvu v Lanšprežu mnogo lažje — tu se je pričelo pravo delo zanj. Kakor je bil v Komendi kot goreč pridigar in dušebrižnik poznan, priznan mladinožub in učitelj, tako je postal v Lanšprežu napreden gospodar, marljiv čebelar, živinorejec in sadjar, tako da je z lepim zgledom izpodbujal svoje podložnike po mirenski, šentrupeški in trebanjski fari na Dolenjskem. Še sedaj, po dolgi dobi 180 let, se vidi v Lanšprežu stavbe, katere je izvršil neutrudljivi Glavar za prosep kmetijstva.

Kakor vse njegovo življenje, pretakano z njegovo iskreno ljubeznijo do svojega bližnjaka, je sklenil tek svojega življenja tudi v tem smislu. Proti koncu meseca januarja l. 1784 je nepričakovano zbolel. Dne 21. januarja je poklical v Lanšprež poleg zdravnikov Antona Jelovška in Joža Eberta še župnika Franceta Gartnerja iz Mirne in Stefana Videtiča iz št. Ruperta, katerim je sporočil svojo poslednjo voljo, ki se glasi v slovenskem prevodu:

Oporoka.

Ker sem jaz, Peter Pavel Glavar, etvetni duhovnik in lastnik gosposčine Landsprejs, dozorno premislil, da ni nič bolj gotovo kot smrt, nasprotno pa nič manj gotovo kot čas in ura smrti. Sem sklenil glede na to, da se preprečijo vsi po moji smrti, radi mojega imetja, mogoče nastali prepri, dasi že nekoliko oslabljen na telesu, vendar še pri dobrem in popolnem razumu, dobro premišljeno in prostovoljno, in sicer v navzočnosti, končno podpisanih, vesled lastnega napora naprosenih prič, sledečo poslednjo voljo določiti:

1. Ker je glavni smoter oporoke, postaviti glavnega dediča, torej imenujem svojim glavnim dedičem uboge in zapuščene bolnike brez razloka stanu, vendar da imajo komendski farani na Gorenjskem in Lanšpreški podložniki pred vsemi drugimi prednost!

Po smrti mojih dveh, zatem imenovanih izvršiteljev oporoke, ter dosmrtnih uživalcev (Frucht-

gentisser), naj se vse moje premakljivo in nepremakljivo imetje proda, ali pa po preudarku deželne gosposke, oziroma nadzorništva dobrodelnih ustanov, obdrži in oskrbuje. Vsakoletne obresti pa, ali v primeru oskrbnštva, vesa preostali prihodek, naj se porabi za toliko, za kolikor ubogih in zapuščenih bolnikov zadostuje.

Ti bolniki morajo biti s posteljo, jedjo ter vsemi ostalimi bolnikom potrebnimi sredstvi oskrbljeni — in sicer v Komendi sv. Petra na Gorenjskem, ker sem si ravno tam največ svojega imetja s svojo izredno pridnostjo, obrtjo, trudom in delom, kot začasnimi oskrbniki omenjene Komende, pridobil!

2. Ker sem pa še sedaj z nekaterimi dolgovito obtežen in ker mi je na tem, da se ti dolgovi poplačajo, dalje, ker tudi želim, da moja dva ljubljena prijatelja, v spomin na mene, za izkazano mi prijateljstvo, prejmeta plačilo, torej imenujem gospoda Martina Iabazina (prošta) v Novem mestu in duhovnega gospoda, Jožeta Tomeli, benefiškega oskrbnika v Komendi, za varčna, dosmrtna uživalca (Fruchtgentisser), mojega skupnega imetja. Poplačata naj polagoma moje dolgove, oskrbita naj vse varčno, marljivo in zvesto. Izgotovita naj ustanovno pismo, čez mojo prej omenjeno ustanovo, po moji, njima posebej razodeti misli. Za primer pa, kadar eden teh dveh uživalcev umrje, je moja resna volja in misel, naj se njemu pripadajoči del užitka takoj porabi v pomnožilo gornje ustanove, še živečemu naj pa ostane polovica skupnega užitka!

3. Moj v Komendi sv. Petra na Gorenjskem 8. oktobra leta 1750 ustanovljeni beneficij »Corporis Christi«, imenujem s tem pravomočnega, izvrševati moje ustanovno pismo, z mojo ustanovitelsko in patronsko pravico! Za mojega prvega beneficiata pa imenujem gospoda Jožeta Tomeliča, z vsemi užitki in pravicami tega beneficija.

To je moja poslednja in resnična volja, ki ako ne bi obveljala kot pisana oporoka, smatra naj se smatra, ako ne bi obveljala kot pisana oporoka, kot kodicil ali pa kot darilo, v primeru smrti!

»Donatio mortis causa.«

»Zvršeno v gosposčini Landsprejs, dne 21. januarja 1784. Peter Pavel Glavar.

1. Smisel Glavarjeve oporoke glede njegove hiralnice je bila sledeča: Hiša za bodočo hiralnico naj se prizida k tako imenovani Glavarjevi šoli, na kraju, kjer je stala prej hiša Jakoba Štancarja.

2. Hiralci naj bodo ločeni po spolu, bolni posebej, nalezljivo bolni posebej.

3. Prednost pri sprejemu imajo pred drugimi potrebnimi Komendantsi in podložniki gosposčine Lanšprejs.

4. Sprejeti naj uživajo popolno oskrbo glede obleke, perila, postelje, hrane in zdravil.

5. V zavodu naj bo nastanjen zdravnik, ki naj sprejema za hišne dolžnosti poleg stanovanja še 150 gld. na leto. Zdraviti sme tudi zunaj zavoda, samo da domačih bolnikov ne zanemarija.

6. Zdravnik naj ima lekarno doma, da mu ne bo treba iz mestne lekarne zdravil iskati. Stroške za zdravila naj predloži oskrbniku zavoda.

7. Beneficiat naj bo nadzornik zavoda, preiskrbi naj potrebne stroške in vse s čimer eo more in mora postreči bolnikom.

8. Beneficiat naj povzede slednji dan o stanju bolnikov. Obično naj jih večkrat, jih tolaži in poskuša ustreči po možnosti vsem željam.

9. Pravica sprejemati potrebne v zavod ostane vedno beneficiatu, ako beneficiata ni, pripade ta pravica župniku in kaplanu komendskemu.

10. V slučaju, da bi ne bilo domačih potrebnih in lanšpreških, tudi ne sme beneficiat sprejemati tujce iz onih krajev, kjer nimajo enakih zavodov.

11. Za svoj trud naj prejema beneficiat 150 gold. letno.

12. Beneficiat naj predloži vsako leto natančni pregled o stanju in poslovanju zavoda, predstojcem oblaestem.

13. Da se zavod zida in opremi, ter potem vzdržuje, naj se porabi vse premoženje ustanovitelj, najprvo seveda naj se poplačajo njegovi morebitni dolgovi.

Zavod eo pričeli zidati v Komendi l. 1801. in sicer le za osem oseb. L. 1804 eo pričeli sprejemati prve bolnike in hirajoče. Za časa Francozov eo l. 1812. porabili ustanovne obresti za osrednjo bolnico v Ljubljani. Po odhodu Francozov je leta 1816 spravi župnik Petrca zavod v prejšnji tir.

Hizi Bjelevac:

Turki in mi

Pismo iz Turčije.

Vera in običaji Turkov

V Jugoslaviji je veliko muslimanov, zlasti v Bosni in Hercegovini, v južni Srbiji in še tu in tam po raznih delih države. Po večini jih nazivamo »Turke«, dasi to niso, izvenemši nekega števila, ki biva krog Skoplja, Kumanova, Bitolja in ob meji Grške in Bolgarije. To so pravi ostanki Turkov. Drugi del krog Kosovega proti Kosovski Mitrovici in proti Albaniji — so Arbanasi, a Novi Pazar z Bosno in Hercegovino imajo Slovane muslimanske veroizpovedi. Celu v sami Bosni in Hercegovini, kjer »koraj nihče niti ne govori niti ne razume turškega jezika, se ti Slovani imenujejo Turki in se muslimanska vera naziva »turška vera«. Zakaj je tako, pa razvidimo iz pričujočega članka.

Zgodovina o Turkih je zelo obširna. Doslej smo poznali Turke samo po njihovi vladavini v Evropi. Turki eo srednjeazijski narod, in sicer povsem svojsko plemo, ki ni imelo spocetka nobene zveze z drugimi plemi.

V praetarih časih so bili Turki častilci prirodnih pojavov. Nebo in zemlja, zvezde in luna, sneg, vihar, burja, sonce, vročina in razne živali eo bile predmet njih čestčenja.

Simbol Turkov je bil sivi volk, verovali eo pa tudi v dobre in zle duhove. Po besedah bajk so Turki izšli iz volka, po drugih bajkah pa iz svetega drevesa javora. Volk in javor sta dve prvi svetlini v zgodovini turškega plemena. — Spocetka eo Turki verovali, da poštane duša po smrti evobodna in leta nekaj časa v bližini, kjer je mrtvec živel, a pozneje eo spremeni ali v kako žival ali pa v drevo, rastlino itd.

Potem je nastal kult očetov in dedov in eo njih spominu žrtvovali razne žrtve, predvsem pa konje. Zažigali so kresove za svojo rešitev in za rešitev svojega plemena. Največja nebeska sila jim je bil Karaban, a podzemski vladar zlih duhov eo je ime-

noval Jerlikhan. Mrličev niso koj pokopali, temveč so jih pustili po več mesecev zunaj, čes da se jim duša umiri.

Po tem sodimo, da so znali Turki trupla tudi balzamirati.

Turki eo poznali več vrst zakona in družine. Zena je bila enakopravna z možem in je izvrševala vse dolžnosti kakor mož. Sicer se je življenje Turkov-Skitov (potujočih plemen) razvijalo kakor pri drugih narodih, ki eo vedno pomikali proti zahodu. Nekaj se jih je ustalilo in eo si ustanavljali mesta in vasi, a drugi eo šli dalje v skupinah na vozovih, ki eo jih vlekli voli. Slične posebnosti dobimo tudi pri Turkih, ki eo se naselili po krajih krog Kaspijskega morja, ob Volgi in po Ukrajini in pri tistih, ki eo spustili v ravnilno ob Donavi in pa na Balkan.

Jezik Turkov in njih črkopis

Jezik Turkov ni izšel iz kake druge skupine, kakor eo to doslej trdili. Bil je sam zase in iz njega eo nizala narečja, kakor eo se še posamezna plemena razšla po svetu. Tako je nastal jakutski jezik, ki ga govorijo turški mejaši v Sibiriji in ki ga zdaj pišejo z enako abecedo, dalje narečja ob Uralu in Volgi. Znanstveniki eo našli mnogo sličnosti s temi narečji v mehiškanskem, baškijskem, eumerskem in finskem jeziku.

Črkopis Turkov je bil spocetka klinopis e prav malo besedami. Bil je jako enostaven, še bolj ko latinica. Tudi jezik je bil preprost, brez glagolskih oblik. Čisti turški jezik, kakršnega govorijo anatolski hribovci, še dandanes, nima dosti primesi kakršnih je mnogo v jeziku meščanov. Jako značilno je to, da ni noben del turških plemen izgubil svojega materinskega jezika, razen Bolgarov, ki eo se nazvali slovanske; celo Turki v Romuniji, ki jih je skoraj krog 150 tisoč in so kristjani, eo obdržali svoj jezik, ki ga v svojih družinah čuvajo kot eveto tradicijo. Šele z razširjenjem islamske kulture eo se v turški jezik vrinile neštevne arabske in perzijske besede, tako da je postal književni turški jezik nerazumljiv širšim slojem naroda. Ko eo vladali vladarji iz rodu Osmanov, eo mnogi turški pi-

l. 1865 je bil v Komendi neki zdravnik dr. Jožef Zupan, ki je deloval na to, da eo Glavarjeva ustanova porabi za deželno bolnico v Ljubljani. Deželna vlada eo je bila že te misli oklenila, pa župnik Vovk in župan komendski Alex Kern, sta se temu odločno uprli. Zahtevala sta od deželne vlade, da se naj ugotovi ustanovni kapital Glavarjev, ki eo naj uporablja v bodoče le v Komendi. Vlada eo se temu pritisku vdala in je 29. novembra 1865 sporočila, da je narasla Glavarjeva ustanova na 107.025 gold.

Takoj l. 1866 eo je Glavarjev zavod povečal in razširil, da je bilo naprej prostora v štirih sobah, za 80 do 32 oseb, polovico vsakega spola.

L. 1900 eo prevzele vodstvo zavoda usmiljenke Zagrebske province.

L. 1888 — 10. oktobra je pa deželni zbor vojvodine Kranjske, upravičence do P. P. Glavarjeve ustanove, močno razburil, kajli sprejel je vlogo občine Kamnik, da se zgradi tam bolnišnica iz tega zaklada, oziroma s pripomočjo dežele. Ker eo bile ta časa še majhne podeželske občine v naših krajih, je tedaj poleg sedmih komendskih eo troje sosednjih občin protestiralo in sicer za svoj kraj občina Tunjce, za vas Zapogoe občina Smednik, za kraj Pešata občina Cerklje pri Kranju, kajti ti trije kraji eo spadali ob Glavarjevi smrti pod zvon sv. Petra v Komendi, in eo imeli pravico svoje bolne pošiljati v Glavarjev zavod. Stvar eo je vlekla in vlekla. Občine eo vlagale vloge, želeli smo razširjenje zavoda, stanovanje za zdravnika. Nameščenje zdravnika. Vršila eo se poizvedovanja, tudi par komisij od strani deželnega odbora in vlade emo imeli, pa neka nevidna birokratična cokol je zavirala ves napredek. Prišla je vojna. Še prva leta vojne smo imeli za bolne in hirajoče zavetje v zavodu, ko pa je »rajžalac« Avstrija proti svojemu koncu, je bil tudi konec podpore, ubogim in bolnim brez sredstev!

Glavarjeva ustanova, ki je bila naložena v avstro-ogrskih državnih papirjih, eo bila z vsoto 375.400 kr. in to zlatih kron zamenjana za vojno posojilo.

Podpisal eo to vojno posojilo bivši deželni odbor, sporazumno s tedanjo deželno vlado in na njen pritisk, kot ustanovno oblastjo, a brez vednosti in sodelovanja upraviteljstva ali kateregakoli komendskega župana, kakor je izrecno izjavila »komisija za časno vodstvo in likvidacijo deželne uprave v Ljubljani 3. jan. 1920, št. 8365.«

Še stoji v Komendi ponosna stavba Glavarjevega zavoda, še ji stoji na nasprotni višini Gla-

Na Ratitovec!

(Ob nedeljah vozi poleti vedno avtobus od turistiškega vlaka iz Škofje Loke in prav tako zvečer nazaj, tako da imajo tudi nedeljski izletniki dovolj časa za izlet na to privlačno goro.)

Poslednje kope snega, ki jih je nanosila zimska burja v kotanje, prepaše in med skalovje, kopjnjo pod pomladnim soncem. Na prisojnih krajih je ozelenela trava, poglajlo eo planinsko pomladno cvetje. Kakor morda gcesca gledajo iz zelene trave cvetovi svišča, najlepše pomladne cvetice. Vea gora si nadeva novo pomladno obleko, še skalovje je videti lepše, kot eo bilo v jeseni; sneg in dež eta ga sprala in obelila.

Še nekaj tednov in začel bo cveteti rododendron; vse bo kakor majhni vrtovi rožnatega grmičja, obdanega od naravne ograje belih skal.

Na planini bo veselo, iz doline bodo pastirji prignali črede, prišli bodo prvi izletniki in ves Ratitovec bo oživel.

Ratitovec je lep in privlačna gora. Od leta do leta je bolj priljubljena izletna točka. Kdor je doživel na tej gori le trenutke planinske tiho in ereče, je ne pozabi, poslavlja se od nje s sklepom, da se čim prej povrne v ta lepi planinski svet.

Priroda sama je olajšala dostop do te gore, ni ji bilo treba nadevati vezi in spon. Od katerekoli strani eo moreš povzpeti navzgor in uživati čudoviti razgled, ki ti ga nudi ta gora. Najlepša je pot od vasi Česnjice, dalje po Mlakah proti Prtovcu — eni izmed naših najlepših planinskih vasi, v kateri je preživel Evangelist Krek nemara svoje najtišje in najprejnejše ure. Druge poti vodijo preko gozdne Jelovice, položna je pot iz bohinjske strani, strma iz Zalega loga in Sorice. Vsaka od teh poti ima svoje lepote, svoji posebnosti.

Široki svet slovenske zemlje

Ko človek dospe na vrh, eo mu nudi lep razgled. Pred njim eo odpre širok svet slovenske zemlje. Ob vznožju Ratitovca zeleni gozdovi, bela na-

P. P. Glavarjev zavod v Komendi pri Kamniku

varjev fenečij, kjer eo leta 1887 umrl zadnji Glavarjev fenečij, blagi Jože Lomberger. Še eo v neposredni bližini stavbišče, za zdravniško stanovanje, ki eo bilo prav v ta namen kupljeno.

Pa najsi eo bo tako ali tako, novi Društveni dom bo vsej svoji veličini kmalu zgrajen, tam bo tudi dovolj prostora za novega okrožnega zdravnika, ter eo za vee drugo, kar zraven spada. Po pravi naj eo krivica, ki eo je stajal plemiški avstrijski režim, eo ne nam, pa vsaj spominu blagega človekoljuba Petra Pavla Glavarja, da pride njegov zavod, njegov hospital zopet do stare moči in veljave! V to pomoč Bog in vsi tisti, ki dobro mislijo!

selja eo raztresena po sosednjih hribi, v dolinah eo vijo med polji, vrtovi in hišami bele ceste, reke; vee eo tako urejeno, kot bi uredil sam božji Umetnik. Z Ratitovca je razgled na vee naše najvišje vrhove. Na skrajni vzhodni strani ti zapira pogled v daljavo Triglavsko pogorje e Triglavom; s prostim očesom moreš videti Aleksandrovo dom in kočo na Kredarici, daljnogled ti pomaga, da ne prezeš Aljaževega stolpa. Oko gre dalje in eo ti ustavi na obmejni Kepi, sega eo dalje in z začudenjem obetoji na ostrem vrhu Visokega Kleka. Oči eo utrudijo, odpočijejo eo v zeleni barvi Golice, zrejo dalje na Stol, na Storžič in na Kamniške planine, eo spet ustavijo na bližnjih hribi in romajo dalje preko Jamnika in Sv. Mohorja k Sv. Joštu; pogled eo izgublja v širno Sorško polje, ki ga zapira Šmarna gora, in obstane na beli Ljubljani; spet roma dalje na prednje vrhove Dolenjske, na Ljubljansko barje, proti Notranjski, obstane na vrhovih Snežnika in Nanosa in išče daleč za Malajurjem v smeri med Poreznom in Črno prejšo mimo naselij ob Soči — gladino morja.

Prostran svet je to: naselja, vasi, trgi, mesta, z belimi cerkvami posejani hribi, pisana polja, gozdovi, reke, gore ... svet poln lepote, poln spominov naše preteklosti, svet, obdelan v trudu in znoju, negovan v ljubezni in skrbni. Čudovit je pogled na vso to lepoto slovenske zemlje in človek eo objema z ljubeznijo.

V Krekovi koči

Ves ta razgled nudi Ratitovec ob lepem vremenu. Če naletiš slučajno na slabo vreme, tedaj eo ne jezi in ne huduj! Umakni eo v Krekovo koč, kjer ti bo oskrbnik dobro in ceneno postregel, te bo spravi v dobro voljo in te prepričaj, da ima Ratitovec svojo lepoto in idilo tudi tedaj, ko iskajo po njem strele in ga potresa grom, ko eo pade po njem megle, da ne razločiš poti nekaj korakov naprej, in eo more tedaj izletnik zanesti edino le na glas zvona, ki pozvanja pred kočjo in opozarja turista, da ne zaide in da najde varno zatočišče v koči.

Ko eo bo pa izgubil za gorami zadnji odmev groma, ko eo bodo razvršile megle in bo spet posijalo sonce, tedaj eo bo pokazal Ratitovec v novi lepoti.

Zares,

Ratitovec je čudovit in lep

lep v soncu in poletju, v enegu in v viharju, lep eo v pomladi in poletju, ko cvete evišč in rododendron, pa tedaj, ko eveto poslednje planike, najlepše rože planinskega miru in samote. Lep eo Ratitovec v prvi zori, v času najlepšega in najtišjega miru, tedaj, ko eo poslavlja noč in vstaja dan, ko leži okrog in okrog morje megle in se iz njega dvigajo vrhovi hribov kot samotni otočki; lep eo v opoldanskih urah, ko stoji visoko na nebu sonce — povod vlada ti mir, niti prhutanja orla ne slišiš, ki kroži visoko pod nebom, potihnila eo živina v senčnih zatijih, utihnile eo piščali pastirjev — lep eo Ratitovec na večer, ko ga obžarja zarja in se spušča nanj mrak; gledaš, kako eo prižigajo zvezde na nebu, kako mežikajo luči v dolini. Ob teh urah doživlja človek nepozabljive trenutke, neizrečeno lepoto, najlepši mir.

Dg.

NAGRADNO

ZREBANJE

za naročnike in kupovalce »Slovenca«

Izrežite in spravite! 50 izrezkov Vam daje pravico, da se udeležite nagradnega žrebanja!

MLADI SLOVENE

Tilkin:

Bolnik in pomlad

»Jaz bi rad sonca, zlatega sonca!
Mati, povej, kje je sonce doma?
Joj, da bi znal kakor ptička leteti —
Sel bi za njim do konca svetla«

Očka modruje: »Sinko moj dragi,
sonce je čudežna božja luč:
kamor prisije, budi se življenje.
Sonce ima do kamrke v kluč,
kjer jetnik svojo zdravje vdičuje!
»Mati, povej, bo kdaj k meni prišlo?
Saj ga bom prav lepo prosil in klical.«
»Sinko, bojim se, da ga ne bo.

V izbah podzemskih, samotnih in temnih
sonce nikoli ni praznični gost.
V izbah podzemskih gostje so mrki:
beda, bolezen, glad in bridkost.«

Uričev Francelj

O Anžonu, ki je v četrtek zvonil za petek,
bi lahko še dosti povedal, pa kaj, ko se mež-
narjeva Minka neprestano jezi, češ kaj je treba
take stvari obešati na veliki zvon. Zato bom danes
rajši povedal zgodbo o Uričevem Francelju,
ki je s Kričevega doma, kjer so ljudje sila pa-
metni.

Uričev Francelj ima prelepo postavo. Na
kratkih nogah čepi velik trup, ki se čedalje bolj
zožuje, tako da je vrat ozek in droban. Na tem
vratu pa sedi velika mogočna glava, pokrita s
štrlečimi lasmi, ki rasto kar v sredo nizkega
čela. Oči so majhne in vodene in nekam žalostno
gledajo v svet.

Uričev Francelj nima poklica. Po vasi se
potepa od hiše do hiše, venomer se smeje sam
zase, pobira čike, poje in poskakuje, zvečer pa
se vrne v svojo bajto in koncu vasi in gre spat.
Nekega večera je tako prikolovratil domov,
vlegel se zopet v posteljo, si prižgal cigareto in
gledal v strop, čez čas pa ga je premagal spa-
nec, oči so se mu zaprle in že je spal. Cigareta
pa je veselo tlela naprej, potem pa se mu iz-
muznila iz rok in se zavalila na slamnjačo.
Seveda se je slama vnela in že se je dvigal dim
po vsej sobi.

Francelj se je zbudil in prestrašeno posko-
čil, ogledoval je žareče ležišče, potem pa se na-
smejal. Šel iz hiše, zaklenil večna vrata, sedel
na prag in veselo vpil:

»Prav vam je, ljudje — pri nas gori, pri
vas pa ne!«

Ljudje so prišli iz hiš, in ko so videli, da
se iz bajte vali črn dim, so pritekli do hiše,
Francelj pa se jim je režal v obraz in jih iz-
praševal:

»Kaj pravite, ali bo treba trobiti?«

»Zvoniti, zvoniti — ne pa trobiti!« so dejali
ljudje in so hoteli udreti v hišo.

Francelj pa je skočil pokoncu, ujezil se je
in z vsemi štirimi pehal ljudi stran, zraven pa
je vpil:

»Ne smete notri. V hiši gorijo!«

In res ni nikogar pustil v hišo, plamen je
švigal skozi streho, bajta je zažarela v ognju,
šipe so pokale, tramovje je hrstelo in že se je
bajta začela majati.

»O,« je vzkliknil Francelj, »poglejte, kako
lepo gori...« Poskakoval je od veselja in ple-
sal, dokler ni vsa stavba zagrmela na tla. Nato
je žalostno dejal:

»Na, zdaj je pa konec — in mu še na
misel ni prišlo, da je zdaj brez strehe.

Od takrat naprej spi zdaj tukaj, zdaj tam
— venomer pa nosi roko k ustom in preti za
veseli spomin na žarečo noč.

Prav toliko...

Več dečkov je stalo pred vhom v cirkus.
Kukali so v notranjščino, kakor da so tam sama
zlata nebesa.

Neki gospod je stopil k blagajniku ob vhomu
in rekel:

»Pustite te dečke, naj gredo noter! Ko bodo
šli skozi vhod, jih preštejte!«

Blagajnik se je na vso moč razveselil. Bil je
prepričan, da bo prijazni gospod za vse dečke pla-
čal vstopnino. Pomagal je dečkom — in tem, kako-
pak, ni bilo treba dvakrat reči, naj gredo v cirkus.
Ko je zadnji deček izginil v notranjščini širokega
šotora, ga je gospod vprašal:

»No, ali ste jih prešteli? Koliko jih je?«

»Natančno osem in devdeset,« je odgovoril
blagajnik.

»Prav toliko, kot sem mi mislil! Torej sem uga-
nil! Zbogom in na svidenje!« je rekel gospod in
odšel.

Pravljica o usmiljenju

Župnik Tomaž na Pakem je nekega večera
pravkar hotel iti spat, ko je nekdo nalahno po-
trkal na vrata. »Kdo bi neki bil,« si je mislil
župnik, »ob tej pozni uri,« in je zaklical:

»Noter!«

Vstopila je suhljata žena, vsa sključena in
boječa. Zavita je bila v veliko ruto, stiskala se
je vanjo kot bi se nečesa bala in kar ni mogla
do besedi.

Župnik ji je stopil naproti, podal ji je roko
in vprašal:

»Kaj pa je, Jurcovka, da prihajaš ob tej pozni
uri?«

Jurcovka je potegnila robec iz rokava in si
obrisala oči, nato pa je zahtevala na ves glas in
dejala:

»Prodali nam bodo.«

»Sedi!« ji je dejal župnik in ji ponudil stol.

Jurcovka je sedla in počasi povedala, da je
bila dolžna v banki, da ni mogla plačati in jo je
banka zdaj iztožila — in ker nima denarja, da
bi poravnala svoj dolg, ji bo banka prodala hišo
in posestvo, ona pa bo morala iti s petimi otroki
na cesto.

»Kaj naj storim?« je jokala. »Svetujte mi,
gospod župnik!«

Župnik Tomaž je začel hoditi po sobi sem
in tja, sklonil je glavo, čez čas pa se je ustavil
pred Jurcovko in ji dejal:

»Bodi brez skrbi, Jurcovka. Jaz sam grem
jutri v mesto in bom tam uredil tvojo stvar. Nikar
ne misli, da so ljudje brez usmiljenja in brez

Slovenski izseljenčki in domovina

Kako si daleč, domovina,
kako te videti želim!
Ah, zame prazna je tujina,
po tebi vroče hrepenim.
Za mene sreče tukaj ni.
Žge v dnu srca me bolečina:
le nate mislim vse te dni,
le nate — draga domovina!

A Jereb.

Mati in domovina

Kaj je mati?

Mati je najdražji zaklad. Človek šele takrat
spozna njeno vrednost, ko jo za zmerom izgubi.
Mati zna izvesti emehljaj svojemu otroku tudi v
onih trenutkih, ko se mu zdi svet žalosten in grd.
Mati želi zpti kelih, pa naj bo še tako gnerak,
samo da reši otroka, da ga osreči. Na svetu ni
večje ljubezni, kot je materinska ljubezen.

Pozneje zahrepeni mlada duša po širnem svetu
in se loči od matere — mati pa se v duhu nikoli
ne loči od svojega otroka.

Kakor vrtnar elabotno mladiko mati skrbno
neguje svojega otroka. Prva mu sklepa ročice, prva
ga uči izgovarjati besede, polne nežnosti in ljubez-
ni, nauči ga moliti, hoditi in zvono prepevati. Njen
pouk in zgled vodita otroka na dolgi, težki poti
skozi življenje.

Stokrat več vredna in koristnejša kot vsa zna-
nost — je materinska ljubezen.

Kaj je domovina?

Najbolj zna ceniti vrednost domovine tisti, ki
mora odromati v tujino za kruhom. Tujina nikoli
ne more dati otroku tega, kar mu nudi domovina.

Kako zatrepče v človeku v preih srce, ko se
vrača iz daljnih tujih krajev domov. Ves se razži-
vi ob pogledu na prijazne holme, posejane z belimi
cervicami. Izza grčikov in zelenja ga prijazno po-
zdravljajo skrivne vasice. A srce govori svojo tiho,
iskreno govorico: Domovina, tvoj sin se vrača!
Sprejmi ga z odprtimi rokami — edino pri tebi je
lepo! Vsaj kosček kruha mi daj in nikdar več te ne
zapustim!

Najbližji sta srcu mati in domovina. Zato ni
čudno, da hrepenijo mladi izseljenčki nazaj v do-
movino. Svoje vroče želje opisujejo v pisemcih, ki
jih pošiljajo Kotičkovemu strčku.

Olga Kuretova, Zagorje ob Savi.

Dragi izseljenčki!

Dovolite mi, dragi bratje, da Vam tudi jaz po-
šljem drobno pismo. Sprejmite ga od mene, za-
vednega slovenskega fantiča. Morda Vam bo po-
tem nekoliko laže pri srcu.

Dobro vem, kaj pomeni beseda: izseljenec. Do-
bro vem, kaj pomeni beseda: domovina. Prva be-
seda je trda in grenka, druga lepa in mila in zveni
kot glas srebrnega zvončka.

Vi ste daleč proč od domovine, od te sladke
zemlje, obdelane od Vaših bratov. Vem, kaj se to
pravi, in sočustvujem z Vami! Razumem Vašo ža-

lost, poznam Vašo vročo željo po svoji ljubljeni
domovini.

Tudi jaz imam mnogo sorodnikov, tet in str-
cev, bratrancev in sestričen, ki so odromali za
kruhom v daljno Ameriko. Gotovo prav tako kot
Vi in vsi drugi izseljenci sanjajo in hrepenijo po
svoji domovini.

Pa bo nekoč morda prišel dan, prišla bo ura,
ko Vas bo vlak odpeljal nazaj v domovino, ki Vas
bo sprejela z odprtimi rokami.

Ta veliki dan, dragi izseljenčki, je morda daleč,
morda blizu, a vendar mora nekoč priti. Takrat bo
praznik veselja za Vas, pa tudi za nas, ki že živimo
v domovini.

Iz vsega srca Vam želimo, da zares kaj kmalu
pridete nazaj v domovino in občutite ono srečo,
katere smo že zdaj deležni mi!

Ostanite zvesti svojemu rodu, svojemu jeziku
in svoji domovini!

Valentin Albin, dijak, Ljubljana-Vič.

Strašne sanje

Nekega večera sem šel zelo pozno spat. Sa-
njaje so se mi same grozne reči.

Tako se mi je med drugim sanjalo, da sem
šel ponoči skozi temen gozd. Nenadoma sem za-
slišal za seboj skrivnostne korake. Spomnil sem
se razbojnikov in v strahu hitro splezal na bliž-
nje drevo. Ko sem tako čepel na drevesu, sem
zaslišal spodaj zadušene glasove. Takoj nato sem
zagledal temne postave, ki so se počasi bližale.
Splezal sem še višje proti vrhu drevesa, tako da
odspodaj nisem videl ničesar več.

Neznanci so obstali ravno pod drevesom, na
katerem sem bil skrit. Nekateri izmed njih so
imeli s seboj ostre žage. Po dolgem posvetovanju
so sklenili, da bodo nakradli nekaj lesa. Začeli so
žagati drevesa. Nazadnje so se — o groza — lo-
tili tudi drevesa, na katerem sem čepel jaz. Hudo
sem se prestrašil. Po kratkem obotavljanju pa
sem se odločil, da skočim na bližnje drevo in se
tako rešim. Res se mi je posrečilo, da sem ujel
vejo bližnjega drevesa in se hotel povzpeti na
vrh. Tedaj pa se mi je veja zmuznila iz rok in
telebnil sem na tla ter zakričal na vse grlo.

V tem hipu sem se prebudil in ležal pred
svojo posteljo na tleh. Okoli mene pa so stali do-
mači in se mi na vse grlo smejali.

Tako so se moje strašne sanje še dokaj ereč-
no končale.

Gospod nadzornik je bil slabe volje, ker
so mu učenci nepovoljno odgovarjali. Ko je že
hotel oditi, je še na malega Francka stavil vpra-
sanje: »Koliko dni je v letu?«

»Sedem,« je odvrnil Franček.

Ko se je smeh po razredu poleg, je za-
rohnel: »V letu sem rekel, ne v tednu.«

Franček nato: »Sedem, namreč ponedeljek,
torek, sredo, četrtek, petek, sobota in nedelja.«

Kako pravimo in kako bi bilo v resnici

„Na krivo pot ga je zapeljal“

Ce kdo koga pregovori k slabemu dejanju,
navadno rečemo: »Na krivo pot ga je zapeljal!«
Zgodnja slika, ki jo je narisal Jožef Hariš v
Jezerskem nad Kranjem, nam kaže, kako bi bilo,
če bi kdo koga v resnici na krivo pot »zapeljal«.

„Sonce se ga je prijel“

Janezek se je že v
mesecu maju začel sončiti.
Čez nekaj dni je bil ves
rjav. Nekoč mu je rekla
mama: »Hu, kako se te
je sonce hitro prijelo!« S
tem je hotela reči, da mu
je sonce pošteno potem-
nilo kožo.

Kako bi bilo, če bi se
sonce Janezka v resnici
»prijelo«, nam kaže
slika, ki jo je narisala
iznajdljiva Gabrijela
Longer, dijakinja II.
razr. gimn. v Ljubljani.

ALI VESTE

da tudi sloni jokajo, kadar so žalostni — prav
tako kakor ljudje!

MLADANJIVA

Pomladna

Hej, pomlad je prišla v svate!
Ptička v gaju spet nam peva,
sonce spet svetlo nam seva,
polne svežih rož so trate.

Hej, zarajamo po tratih
Rožice bodo dehtele,
ptičke glasno žvrgolele,
sonček bo smejal se zlati.

Franjo Prim, dijak v Celju.

V maju

Dan za dnem pred Marijo
lučka gori,
večer za večerom ob Njej se pobožno zbira
troje ljudi.

Dan za dnem na Njenem oltarju
sveže cvetje diši,
večer za večerom vdano zre vanjo
šest mladih oči.

Dan za dnem ponavljamo prošnjo:

»Pomagaj nam Ti!
Težko je breme in mi smo slabotni —
o, daj nam moč!«

Marija Žnidaršič, Stari trg pri Rakeku.

Pesem maja

Spet kliče nas venčani maj,
k Mariji v nadzemski raj...

V zgodnjem mladem jutru so na gori ubrano
zapeli kronasti zvonovi. Njihova mehka pesem se
je razlila čez zelena polja in livade, zavalovala
je nad sanjajočim gajem, objela je tihe vasice in
se nato izgubila v gozdni tišini gore. Mlado sonce
je popilo zadnje slape meglice in temni oblaki
v daljavi so se razbježali. Zakraljevala je čista
modrina neba v majskem jutru.

Se je od daleč narahlo drhtela pesem zvonov,
ko so se v gajih prebudili krljati zbori in svečano
zapeli pesem majniški Kraljici v pozdrav. Iz kmeč-
kih domov, obdanih s cvetočim drevjem, so stopili
ljudje in hiteli v božji hram, kamor jih je z bro-
nastimi zvonovi vabila majniška Kraljica.

Izza razorov se je dvignil škranjek. Zvonko
je zagostel in se z zvono pesmijo dvignil vse
višje in višje proti nebu.

Ljudje v cerkvi so verno molili in ubrano
peli pesem Mariji. Z olajšanim srcem in vedrim
obrazom so se nato vrnili na svoje domove.

V trdnem mraku, ko je še na zapadu rdelo
nebo, so v rahlem poljubu zatrepetali zeleni listi
mladega bukovja. Na holmu, po bližnjih in daljnih
cervkah so zvonovi že odmolili svoj večerni Ave.
Večerna zarja na zapadu j ugašala. Na jasneem
nebu je vzdrhtela prva zvezda, nato še druga. Noč
se je spustila nad pokrajino in zazibala v sen
polja in gaje. Izza gore nad temnimi lesi se je
prikazala luna kot zlata nebeska kroga.

Svečan mir je zavladal vespovedi. Nenadoma
je odnekod mehko in otono zapel slavec. Zeleni
listi gajev so za hip onemeli, kakor da prisliku-
jejo...

Vse višje in višje se je vzpenjala luna. V oje-
nem bledem soju je počivalo vse: ribe v vodi,
ptički v grmovju — le slavček je nenehoma pel
svoj prvi letošnji sprev poštenosti Kraljici.

Povsod je zvenela vesela pesem. Najbolj ve-
selo pa je odmevala pesem v mojem srcu...

Mirko Vitan.

Čudna risba

Franček nekaj ččka po papirju. Mama stopi
v sobo in vpraša:

»Franček, kaj si pa naslikal?«

»Kozo sredi zelenega travnika,« odgovori
Franček.

Mama si ogleda risbo, zmaje z glavo in vpraša:

»Hm, kje je pa trava?«

»Kozu jo je pojedla,« se odreže Franček.

»Ampak kje je pa koza? Tudi nje ne vidim
nikjer,« se čudi mama.

»No, to bi pa že lahko vedela, da koza takoj
odbežlja, kakor hitro vso travo pohrusta!« modro
odgovori Franček.

Tujec: »Deček, ali mi moreš povedati, kako
pridem najhitreje na kolodvor?«

Fant: »Ce letite.«

»Veste, takih stvari pa ne odločam jaz. Morate
iti k ravnatelju.«

In je župniku pokazal vrata, na katerih je bil
zlat napis: direktor. Župnik Tomaž je potrkal in
vstopil. Kar obstal je od začudenja. Soba je bila
velika. Po tleh so ležale široke preproge, okna
so bila pregrnjena z velikimi rumenimi zastori,
s stropa je visel bleščoč lesteneec, kakršnega žup-
nik Tomaž niti v svoji cerkvi ni imel. Za veliko
črno mizo je sedel debelušen gospod. Črni lasje
so mu bili počesani v prečo, velike, skoraj izbuje-
ne rjave oči so gledale mrzle, pod nosom je imel
nekoliko sivkaste brke in sedel je vznak ter trkal
s prsti po mizi.

Ko je župnik Tomaž prišel do mize, je dejal:
»Dober dan! Presneto ste bogati, ko imate tako
lepo okrog sebe. Zdaj vem, da moja pot ni
zastonj.«

Debelušen gospod ga je prekinil:

»Zelite?«

Župnik Tomaž mu je razložil vse natanko,
kakor je že prej povedal uradniku. Gospod ga
je verno poslušal in se prijetno smehljaj, in ko
je župnik Tomaž končal, je vstal, stopil nekaj
korakov naprej, potem pa je povedal:

»To je vse lepo in prav, gospod župnik, toda
vi ste pozabili na neko važno stvar, namreč, da
je ljubezen do bližnjega silno lepa reč, toda živ-
ljenje je v dvajsetem stoletju čisto drugače. Trgo-
vina, gospod župnik, je trgovina — v trgovini ne
igra vloga srce in čustvo, tu ni govora o kakšnem
usmiljenju, ljudje pri nas niso ljudje, ampak šte-
vilke. Pravite, Jurcovka je reva. Lahko da je res
— toda jaz je ne poznam, je ne bom poznal in
tudi ni treba, da bi jo poznal. Vem le eno: plačala

ni — in ker ni plačala, bomo šli svojo zakonito
pot, kakor določajo zakoni. Ni zakona, ki bi terjal
usmiljenje — in mi nismo krivi, da ni ljubezen
do bližnjega prva zapoved državnih zakonov. Zato
vam povem, gospod župnik, da je bila vaša pot
popolnoma zama — posestvo bo prodano in vaša
Jurcovka bo šla na cesto, kakor jih je šlo že
tisoče in tisoče...«

Župnik Tomaž je poslušal in roke so se mu
tresle od razburjenja, potem pa je dejal:

»O vi, ljudje brez srca, kako hudo vam bo
sodil On, pod čigar plaščem skrivate svoje pre-
grehe, vi trgovci profita, ki so kitite s krščansko
vero, a pljuvate na Kristusov nauk, kako težka
bo božja roka, ki bo nekoč udarila po vas! Vi
ubijate družin, tatovite poštenosti, ljudje brez srca,
kaj bo z vami, ko bo zmagala dobrota nad hudo-
bijo, poštenost nad grehom, usmiljenje nad brez-
srčnostjo!«

Gospod ravnatelj se je smehljaj in pritisnil
na gumb. Vstopil je služabnik in obstal pri vratih,
gospod ravnatelj pa mu je naročil:

»Odpeljajte gospoda župnika!«

In župnik Tomaž je moral oditi. Ko pa je bil
na cesti, se mu je nenadoma prikazal Jezus, stopil
k njemu, ga pobožal po roki in mu tiho dejal:

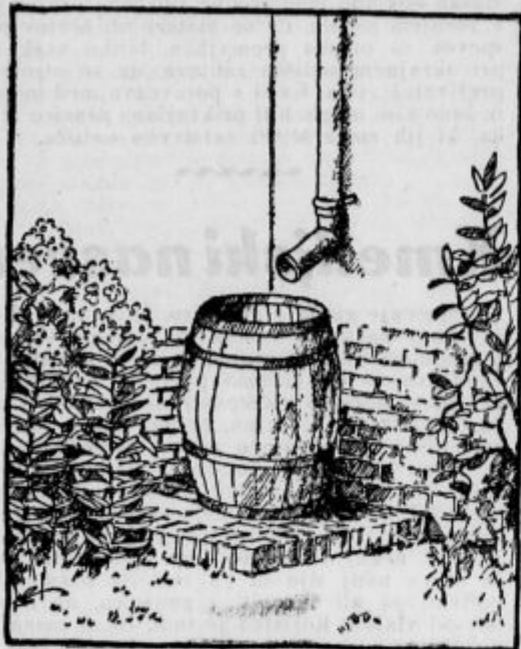
»Moj župnik Tomaž, kako si dober in kako
preprost, ko ne veš, da so me vrgli od povesod,
kjer je bogavost in izobilje. Toda potrpi, jaz sem
pri tebi in pri Jurcovki in pri vseh ubogih...
nekoč bom dvignil roko in vi vsi boste šli za
menoj —, zamajale se bodo krivične postave,
nagnani bodo trgovci z revščino... Zato pojdi in
deli usmiljenje, dokler ne zavlađa ljubezen...«

Župnik Tomaž je sklonil glavo in tihe solze
so mu tekle po licih...

J. Bor.

DRUŽINA

Kad za deževnico na vrt!

Deževnica je najbolj zdrava voda za rastline in ljudi in na slehernem vrtu bi moral stati sod ali kad, ki naj prestra deževnico. Kad naročiš pri sodarju lahko kar po meri; dober je pa tudi star sod od katrana ali barve. V tako kad teče voda iz žleba. Važno je, da je treba posodo za deževnico dvakrat, trikrat med letom izprazniti in jo s krtačo izgrgniti. To bo

dovolj, saj se voda večkrat do dna porabi in se gošča vedno usede na dno, tako da je voda zgoraj čista.

Počemu naj nam bo deževnica

Potrebujemo jo za vsa čiščenja, tako predvsem za pranje perila. Če kuhamo perilo v deževnici, prihranimo mnogo mila in ne potrebujemo ne sode ne pralnih praškov. Deževnica se izvrstno peni, perilo pa je po enkratni kuhl belo. Če pa moreš v deževnici perilo tudi izpirati, spoznaš, kako naglo se odstrani milo z njega. Volneno in svilen perilo pa se po pranju v deževnici sveti in je prožno in trpežno. Nikoli pa ni zadosti deževnice, kadar čistimo stanovanje, če umivamo pohištvo, okna in drgnemo tla. Z deževnico odpravimo ta dela hitreje in bolje.

Cvetlice v lončkih in rastline in rože na vrtu uspevajo veliko lepše, če jih zalivamo z deževnico, ki mora biti pa malce postana.

Najlepše uspehe pa doživimo z deževnico pri telesni negi. V sleherni kopalnici, na vsakem umivalniku bi moral stati zmeraj vrh deževnice. Človeku se zdi, ko da tipije svilo, če se zjutraj umije z deževnico. Koža se lepo naravno sveti in postane mehka. Na to naj bi zlasti pomislile matere dojenčkov, ki naj bi kopale otroke zmeraj v deževnici. Ta trud je majhen spričo uspeha in zdravja pri dojenčku.

Z deževnico si umivajmo lase. Čeprav vzamemo le polovico toliko mila ko sicer, se bodo lasje penili in bodo šle te pene iz lahka z las. Lasje postanejo mehki in blesteči ko svila.

Po vsem tem — kad za deževnico na vrt!

Doma sešite obleke

Obleke, ki so priprojene in sešite doma, morajo biti odlično narejene, sicer dobi izraz »doma sešite« kaj klavrn pomen. Zatorej si pri skrbi dober kraj ali si razopri kako obleko, ki ti dobro pristaja, in ureži po njej novo obleko. Tudi drobnarije, ki jih človek težko lepo naredi doma, kakor na primer, ovrtnik, manšete, umetno cvetje, si kupi zunaj. Vsake zgibke, volane, votle gumbce, tudi težko doma narediš. — Če si prvičkrat šivaš obleko, si kupi kako ceneno poletno blago in si izberi preprost kraj. Preden urežeš obleko, se natančno primerjaj kraj, ker je časih kje kakšna napaka. Kraj, ki ti dobro pristaja, spravi za prihodnjic. — Ko šivaš, šivaj natančno in si ne reci, da »bo že, kar bo, saj se ne vidi.« Vse se vidi! Pri doma sešitih oblekah velja pregovor, da moraš »počasni hiteti«

Turban

ki ti dobro pristaja in je urno narejen, si takole narediš: Po pričujočem vzorcu si ureži kraj iz papirja, nato šele ureži blago! — Kupi si blago po širini in sicer 20 cm. Položi blago dvojnatu in ureži po vzorcu. Potem izdelaj obliko za glavo, tako da se držiš pikičaste črte. Na robovih seveda zarobiš. Potem daš čepico na glavo, pri čemer je x zadaj. Oba konca oviješ nekajkrat krog glave, spredaj ju križema položiš, zadaj pa ju sešiješ. (Glej sliko!)

Jajca shraniš

Daj jajca na cedilnik in jih drži tako eno minuto nad vrelo vodo — ne delj! Tako pripravljena jajca se obdržijo vse leto in so kot sveža.

Otroci bodo birmeni

Družina občuti binkošti posebno še takrat, če so otroci v hiši, ki gredo k sv. birmi. Ta zakrament je v pojmovanju tako obleden, da so naše misli na birmo le še v zvezi z botri, darili in oblekami. V prejšnjih časih pa celo ni bil fant pravi fant, če ni bil za birmo — pijan. Ti časi so kolikor toliko za nami, vendar ima še zmeraj prvo besedo denarna plat pri birmi. Pa je vprav ta zakrament, ki pomeni prejem sv. Duha in prejem moči za duhovno življenje tako zelo nasproten materialističnemu pojmovanju sveta! Starši, pomislite na to!

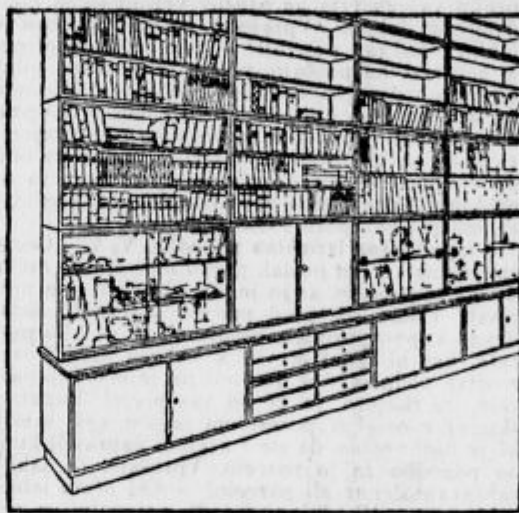
Pravice žensk v Združ. amer. državah

Predsednik Roosevelt je odredil, da so uknjene vse določbe, ki so ovirale poročene ženske glede na službovanje po javnih državnih službah. Razen tega so v državi Njujork ženske tudi porotnice v porotnih sodiščih.

Knjige in police

Kdor ima knjige resnično rad, mu knjige, ki stoje lepo v vrsti, niso zgolj mrtev papir. Vsak zvezek govori svoj jezik, vsebuje mogoče del njegovih misli, je kos njegove osebnosti.

Razumljivo je, da lepo ravnamo s knjigami. A to se ne ravna samo po okusu in razumevanju stanovanca, marveč tudi po prostoru. Po večini

je prostora premalo. Tedaj je moči kaka vrata, ki jih ne uporabljamo, izkoristiti kot vzdano knjižno omaro. Prostori pod okni lepo oživljajo stanovanje, če jih uporabljamo za police za knjige. Zdad so moderne kar navadne police, ki jih po potrebi dodajamo na vrhu in ob straneh. Prejšnje knjižne omare so bile same zase za okras. Police pa so zares samo za to, da knjige na njih stojijo in knjige same po sebi krasijo sobe. Razen cvetja ni pač ničesar, kar bi moglo stanovanje tako polepsati, kot so knjige. Police so lahko navadne deske; poglavitne so pač knjige in ne police!

Za balo: moderna posteljinina

Sleherna gospodinja je ponosna na polno omaro perila. V lepo zloženih skladanica leži posteljno in namizno perilo, nemara nič več tako številno, kot je bilo v dobi naših starih mater. Današnja gospodinja si zdaj in zdaj dokupi potrebno perilo, si nabavi poedine opreme (garniture), ki ustrezajo takratnemu okusu. Tudi pri posteljnini in perilu za na mizo je zmeraj kaj novih modnih nasvetov in moderna gospodinja, posebno če je petična, je vesela, če ima tudi glede na to zahtevnost vse v redu.

Moderna posteljinina je pisanih barv. Tako, na primer, vidiš opreme, kjer je široki (tako zvani angleški) rob obšit z batistom. Priljubljene so svetlordeče, svetlomoderne in marelične barve za posteljinino, ki se ljubko odražajo z beline blazin. Tudi vezanine iz pisane prejice so lep okras na rjuhah. Jako moderna je svetloroza in belosinja barva na belih blazinah in rjuhah. Robovi blazin in vrhnjih rjuh so obšiti z 2 cm široko modro svetlordečo progo. Tudi monogram je v teh dveh barvah.

Ta pestrost na posteljnini ustreza današnjemu okusu, in celo ženske, ki nerade uvajajo kake novotarije, si bodo omislile pisano opremo postelj.

Sol za hladilo

Imaš kako jed, ki hočeš, da bi se brž ohladila. Ohladila se bo pa kar naglo, če jo daš v posodo, kjer je razen vode, tudi precej soli. S tem nastane nekakšna mrzlotna mešanica, ki jemlje jedem toploto. — Saj je pa sol tudi sicer jako važna v gospodinjstvu. Če daš najprej ščepec soli v kozico, v kateri hočeš peči meso, potem mast ne boš škropila okoli. Če kuhaš jajca in daš v to vodo malo soli, se jajca ne razpočijo; isto je, če kuhaš krompir v oblicah.

Podlogo plašča nevidno zakrpaš

Podloga plašča je raztrgana v zapestju, pod pazduho in za vratom. Podlogo odstraniš in jo za 10 cm višje pomakneš. Tako odpadejo raztrgani deli. Spodaj pa dodaš trak iste barve, ki ga prišiješ v majhnih gubah. Isto storiš v zapestju. Vsakdo bo mislil, da je to le v okras.

Jopico koristno izrabiš

Otroško jopico do dna izrabiš, če jo najprej spleteš brez rokavov in naj jo otrok nosi najprej čez poletje brez rokavov. Rokava pripleteš šele pozneje, ko je že bolj hladno. Ker se rokavi hitreje obrabijo, bo vsa jopica ravno pravi čas zdržala.

Predpasnik dolgih rokavov

je najprej pod pazduho raztrgan. Če imaš primerne krpe za zaplato, vzameš rokave proč in odprtno zarobiš. Tako imaš predpasnik brez rokavov. Iz ostalega dela rokavov si narediš narokavnike, če ti je treba paziti na obleko z dolgimi rokavi.

Hrepenenje

Tiha, tiha noč je — zvezdice žarijo. Mislim, da želijo v moje si naročje,

pa roke iztezam željno v mrak za njimi. Vedno bolj — se zdi mi — se v temo pogrezam.

Ali moje roke so preveč počasne? Ali zvezde jasne so preveč visoke?

Mislím, da oboje — in zato boječe tibo hrepenenče pesnice so moje.

(Marija Brenčičeva.)

Iz kuhinje v kuhinjo

Binkoštno pecivo

Mešaj, da se peni, 10 dkg presnega masla in 12 dkg razmešane čokolade. Primešaj nato 12 dkg sladkorja in 3 rumenjake. Dobro zmešaj vse skupaj in dodaj sneg iz 3 beljakov in pa 10 dkg rižev moke. Pečeš v posodi, ki je namazana s presnim maslom, a najprej spečeš le napol, nato daj nekaj češenj, da se pogrezejo v pecivo, in speči do konca. (Če nimaš češenj, je pecivo vseeno izvrstnega okusa.)

Jagodova krema

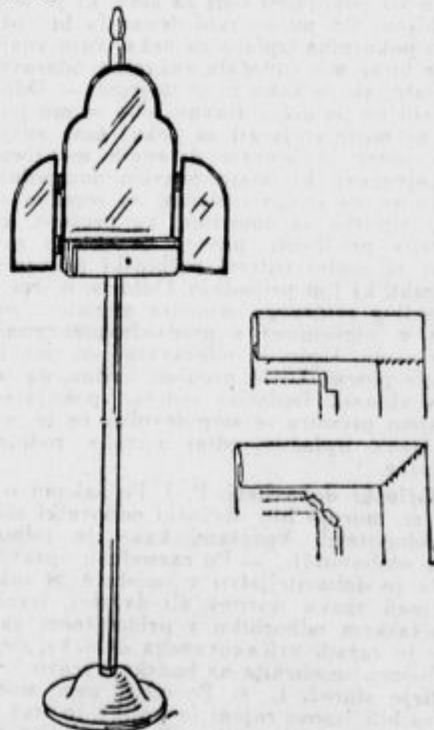
Vtepaj v sopari, da nastane krema: ¼ skodelice jagodovega soka, 4 dkg sladkorja, 2 rumenjaka, sok ½ limone. Ko je še vse vroče, primešaj pol zavojčka želatine, dokler se ta ne raztaja. Nato postavi na hladno. Ko je shlajeno, vmešaj sneg iz 2 beljakov in ¼ l vtepeno čokolado s smetano. Vse daj v kozarce ali skodelice, daj na vrh vtepeno smetano in postavi na mrzel prostor.

Dunajske palačinke

Stlačiš ¼ kg prav vročega, skuhanega krompirja, dodaš 200 g moke, 2 jajci, ščepec soli in 50 g prsnega masla. Iz tega narediš voljno testo. Ko se malo odpočije, razvaljaš testo na več majhnih okroglih krp, ki so za prst debele. Te krpe opečeš prav hitro na obeh straneh na štedilnikovi plošči ali v ponvici. Opečene krpe polagaš na krožnik in jih namažeš z raztopljeno mastjo. Preden jih daš na mizo, jih nadevaš z mezo, posladkaj jih in skolačkaj. To je močnata jed. — Če jih pa kar zviješ skupaj in in razrežeš na kolobarje, potem jih daj za k željo ali prikuhi.

Datelinova torta

Vanilijo, 21 dkg sladkorja, 6 jaje zmešaš, dodaš 21 dkg olupljenih, zmletih mandeljnov, 21 dkg razrezanih dateljnov brez peška in vse zmešaš. Torto pečeš v tortni posodi, jo poliješ z vtepeno smetano ali z limonovim ledom in daš na mizo.

Uporabljivo ogledalo, ki ga moreš pomikati gor in dol, kakor je potrebno, da se vidiš

Malokdaj vidiš lepo sešit vogal. Na sliki vidiš, kako urežeš vogal na dva načina. V obeh primerih je rob prav trdo zapogniti, da se prevec ne odreže

Pri petrolejki

Napredek...

pri električni luči

Pravni nasveti

Veljavnost predpisov starih finančnih zakonov. M. A. Na podlagi predpisov lanskega finančnega zakona so vam zaradi občinske službe znižali pokojnino. Vprašate, ali tudi letošnji finančni zakon vsebuje kakšen predpis o znižanju državnih pokojninskih prejemkov onim, ki so v občinski službi. — Takega predpisa sicer letošnji finančni zakon nima, ali tudi letošnji finančni zakon določa, da veljajo še dalje vse določbe dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvanajstlinah, s katerimi so bili veljavni zakoni spremenjeni, ukinitvi ali dopolnjeni, kakor tudi vse uredbe, pravilniki, drugi predpisi in odločbe, kar jih je bilo že izdanih na podlagi pooblastitev, navedenih v omenjenih zakonih.

Vozne ugodnosti žene drž. uslužbenca. R. M. Vprašate, ali ima druga žena staroupokojenca pravico do železniške legitimacije za polovično vožnjo; prva žena, ki je ločena, še živi. — Med rodbinske člane državnih upokojencev, uslužbenecv, ki imajo pravico do voznih ugodnosti na železnici, spada tudi zakonska žena, dokler živi v rodbinski skupnosti z možem. Ne gre pa za ugodnost ženi, če se bavi s kakršnimkoli drugim poslom. Vprašanje, ali je drugi zakon veljaven, se železniška uprava ne spušča.

Veljavnost drugega zakona ločenega zakonca. S. O. Katoliška zakonca sta se ločila, nakar je eden v starokatoliški cerkvi sklenil drugi zakon. Vprašate, ali je drugi zakon ločenega zakonca veljaven. — Tak zakon bi pri nas sodišče na tožbo prizadetega zakonca proglasilo za neveljaven, kakor se je to že zgodilo. Zakon med katoliki ni razdružljiv. Razvezati ga more samo smrt enega zakonca.

Sodna določitev dote. K. V. Vprašate, ali hihi tudi še po poroki lahko zahteva potom sodišča od staršev doto. — Občji državljanski zakonik sicer govori o prošnji »zaročencev« za določitev dote in ima torej v mislih, da stavi hihi zahtevek za določitev dote še kot nevesta in ne že kot žena. Kljub temu pa sodna praksa splošno priznava, da ima hihi tudi še po poroki pravico zahtevati doto od staršev. O takim zahtevku odločajo sodišča v nespornem postopku brez strogega raziskavanja imovinskega stanja staršev.

Dnevničar. N. F. Pred par leti ste bili kot dnevničar odpuščen iz državne službe, nato pa po devetih mesecih zopet nazaj sprejeti. Glavna kontrola vam ne prizna prej odsluženih let. Vprašate, ali je mogoča pritožba. — Niste povedali, v kakšno svrho želite, da se vam prej odslužena leta priznajo. Najbrž mislite na priznanje let za pokojnino. V tem primeru se dnevničarska služba prizna le pod pogoji § 270. uradniškega zakona. Po tem predpisu se šteje v leta za pokojnino čas, prebit po dovršitvi osemnajstega leta starosti v svojstvu stalnega dnevničarja (dnevničarja, pisarniškega pomočnika ali dnevničarja z mesečno plačo), če se je izvršil prehod v zvanje, ki daje po uradniškem zakonu pravico do pokojnine (n. pr. uradniška služba) najdalj v šestih mesecih. Dnevničarska služba se pa pod temi pogoji vstjele le onim civilnim državnim uslužbencem, ki so bili v tem svojstvu pred dnem 1. septembra 1923, pa se upokojijo potem, ko je stopil uradniški zakon iz l. 1931 v veljavo in ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev pokojnine po § 113 uradniškega zakona, t. j., da so deset let dejansko prebili v aktivni državni službi. Dnevničarjem, ki so vstopili v službo po 1. septembru 1923, se dnevničarska služba ne vračuna za pokojnino. — Pritožba ne bo pomagala. Sicer pa glavna kontrola ne izdaja odločb, ampak pristojni minister. Proti ministru odločbi se lahko pritožite na državni svet, če mislite, da ne odgovarja zakonitim predpisom.

Vplačevanje v pokojninski sklad. Fr. V. Vplačevalec v uradniški pokojninski sklad, ki mu je služba prestala pred dovršenimi petimi leti vplačevanja, nima pravice do povračila prispevkov; toda obdrži pravico, da se mu ob ponovnem vstopu v državno službo šteje čas prejšnjega vplačevanja za rodbinsko pokojnino.

Odklonjena prošnja za premostitev. M. F. Pišete, da vam je ministru odklonilo prošnjo, s katero ste prosili, da vas prestavi na drugo mesto, ter vprašate, kaj bi še storili, da se vam ugodí. — Druge pomoči ni, kakor zopet prositi. Jasno je, da s kakšno pritožbo prestavitve ne boste izšli.

Enkratna odpravnina namesto pokojnine. L. P. Vdova državnega upokojenca prejema rodbinsko pokojnino tudi za sina, ki je telesno pohabljen. Sin nujno rabi denar in bi rad, da se mu pokojnina izplača za nekaj časa naprej, ali da bi se mu izplačala enkratna odpravnina. Vprašate, ali in kako bi to dosegel. — Odpravnina sin ne bo dobil. Ravno tako se mu pokojnina ne more izplačati za nekaj časa vnaprej. Samo vdovi in hčeram državnih uslužbenecv (upokojencev), ki imajo pravico do rodbinske pokojnine, se smejo izplačati za zopetno omožitev, odnosno za omožitev, na prošnjo, ki jo je treba predložiti, preden se sklene zakon, enkrat za vselej triletni rodbinski pokojninski prejemki, ki jim pripadajo. Odločbo o tem izda na predlog resornega ministra minister za finance v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta. Izplačilo odpravnine se sme izvršiti šele potem, ko se predloži lista, da se je zakon sklenil. Izplačilo triletnih pokojnin v prednjem primeru se sme dovoliti, če je oseba, ki zahteva izplačilo, edini uživalec rodbinske pokojnine.

Občinski dobavitelj. P. J. Po zakonu o občinah ne morejo biti občinski odborniki občinski dobavitelji. Vprašate, kako je tolmačiti pojem »dobavitelj«. — Po razsodbah upravnega sodišča je dobaviteljstvo v smislu § 28 zakona o občinah vsaka storitev ali dejave, izvršena po občinskem odborniku v pridobitnem namenu, to je zaradi pričakovane dobička. Če ste še v dvomu, se obrnite na bansko upravo.

Štirje sinovi. L. Š. Povedati nam morate, kdaj so bili sinovi rojeni in koliko je star oče, pa vam bomo lahko pokazali, kateri ima pravico do skrajšanega roka.

Odpravnina namesto mesečne rente. P. F. Zaradi poškodbe na glavi vam je priznana 50% delanezmoglost in prejimate mesečno rento od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Vprašate, ali se renta da odkupiti tako, da bi

prejeli enkratno odpravnino in kam je treba vložiti prošnjo. — Poškodovane, ki uživajo rento po zakonu o zavarovanju delavcev sme ob delnem zmanjšanju delovne nesposobnosti, ako renta ne presega 20% popolne odškodnine, zahtevati, da se mu da namesto rente odpravnina. Prošnjo za izplačilo odpravnine sme Osrednji urad upoštevati, ali jo pa lahko tudi zavrne. Kdor dobi odpravnino, izgubi pravico do vsake druge odškodnine, tudi, če bi se mu stanje zaradi poškodbe, za katero je že dobil odškodnino, pozneje poslabšalo.

Prenos denarja v tujino. N. Inozemec bi rad prodal posestvo, ki ga ima pri nas. Vprašate, ali bo smel odnesti kupnino v tujino. — To bo mogel le z dovoljenjem finančnega ministra.

Zasledovana. L. B. Z. Naznanite zadevo sodišču, ki bo — če se vse vaše navedbe izkažejo kot resnične, — vašo nasprotnico zaradi nenaravnega nagnjenja obsojito kaznovalo.

Zakup hiše. J. C. Z. Če ste oddali v najem hišo z zemljiščem in ni bila dogovorjena doba trajanja zakupa niti odpovedni rok, potem morate pogodbo odpovedati na šest mesecev.

Poceni nalivna peresa. M. L. M. S. Zadevo prijavite policiji, ker izgleda, da gre za razpredeno goljufijo.

Odpoved službe delavcu. F. K. Bili ste več mesecev v službi, nakar ste oboli. Ko ste se hoteli vrniti na delo, vas delodajalec ni hotel več sprejeti, češ da nima prostora. Vprašate, ali imate pravico do 14 dnevne plače, ker vam ni odpovedal službe. Ali imate pravico zahtevati plačilo nadur? — Odpovedni rok znaša za delavca res 14 dni, toda če je delavec zaradi bolezni ali nezgode dalj kot 4 tedne zadržan opravljati službo, služba sama pa sebi preneha in ni treba službe še posebej odpovedati. — Seveda imate pravico zahtevati plačilo nadur, ako ste jih res opravili.

Začasno dovoljena pot. K. M. P. — Sosedu ste začasno na njegovo prošnjo dovolili pot preko vašega vrta na njegov vrt, ki sploh nima drugega dohoda. Vprašate, po koliko letih si lahko sosed pot prisvoji? — Če je pot dovoljena le začasno, na prošnjo, potem si je sosed sploh ne more prisvojiti, tudi če bo 36 in več let hodil po nji; hojo po poti ne izvršuje kot svojo pravico, ampak le z vašim privoljenjem. Svetujemo vam, da sestavite zapis, katerega podpišeta oba, da dovoljujete sosedu pot le na prošnjo in do preklica. Taká lista bo važno dokazno sredstvo za morebitne spore v bodočnosti.

Izpodbijna izročilna pogodba. V. V. — Očetu ste tekmo več let poslali preko 4000 din na račun določene parcele, ki jo je že obljubil vam prepisati. Doma ste pred pričami napravili tozadevno kupno pogodbo, prepisana pa ni bila parcela, ker ni hotel oče iti k sodišču zaradi ovrhovite podpisane. Čez dve leti pa je oče isto parcelo, za katero je že od vas prejel kupnino, skupaj z ostalim posestvom izročil vaši sestri, ki je tudi vedela, da ste z očetom napravili kupno pogodbo za to parcelo. Vprašate, če lahko zahtevate denar ali parcelo? — Od očeta lahko zahtevate odškodnino zaradi neizpolnitve pogodbe. Ker pa oče nima niti več denarja ne posestva, vam svetujemo, da vložite izpodbijno tožbo proti očetu in sestri, s katero boste do-

segli, da se bo izročilna pogodba med očetom in sestro glede vam prodane parcele izročila za neveljavno. Ker ste imeli z očetom že napravljeno kupno pogodbo in je tudi sestra za njo vedela, kakor tudi za to, da ste res kupnino že plačali, boste lahko dokazali njun oškodovalni namen.

Dedovanje po nezakonskem očetu. U. S. — Tudi če nezakonski oče prizna očetovstvo, nima nezakonski otrok po smrti očeta zakonite dedne pravice do očetove zapuščine. Zato tudi nima nezakonski otrok pravico do nujnega deleža iz zapuščine svojega očeta. Če vas je stric v oporoki določil za dediča, boste dedovali po oporoki; nezakonski otrok ne bo mogel take oporoke v svojo korist spodbiti.

Kdaj propade posojila terjatev. J. O. R. — Posojilo lahko terjate nazaj še tekom 30 let. Če od leta 1931 dalje niste dolžnika opominjali, niste s tem še izgubili pravice do povračila posojila. Zgubili ste le pravico terjati zaostale obresti preko zadnjih treh let. Obresti zastarajo po treh letih, glavnika pa šele po 30 letih.

Mesečna odpoved. M. V. — Če imate mesečno odpoved dogovorjeno in plačujete najemnino vsakega prvega v mesecu za mesec naprej, potem se mora glasiti tudi odpoved za en mesec s potekom zadnjega dne v mesecu, tako da morate 1. naslednjega meseca gospodarju izročiti prazno stanovanje.

Bliznjica v gozdu. O. Sv. J. — Bliznjice v gozdu, ki vodijo žez vas svet, lahko vsak čas prepoveste. Kajti po gozdnem svetu se ne da, tudi s 30-letno rabo ne, priposestvovati služnostno pravico poti. Če so vam ljudje porušili zasedane smrečice in odnesli žico, s katero ste pot zagradili, so s tem storili kaznivo dejanje in jih lahko ovadite. Vsakogar, ki ga zalotite v vašem gozdu po bliznjici, lahko povabite na pečat k sodišču in tam od njega zahtevate izjavo, da nima pravice hoditi po vaših stezah. Če se vabilu ne bi odzval, oziroma če se ne bi uklonil vaši prepovedi, ga lahko tožite na priznanje neobstoja služnostne pravice. Seveda, preden tožite, preudarite, ali bo nasprotni sploh mogoče kaj vzeti za pravne stroške.

Dolg zapustnika. V. A. K. — Po naročilu posestnika ste napravili drva v gozdu. Ta drva je posestnik prodal trgovcu, ki je obljubil, da bo tudi plačal vaš zaslužek, ko bodo drva speljana. Drva so speljana, trgovec pa je nenadoma umrl. Vprašate, kdo je vaš plačnik? — Vaše plačilo je prevzel trgovec, ki je s tem postal vaš dolžnik namesto posestnika. Ker je umrl, morate svojo terjatev prijaviti k zapuščini po trgovcu. Če je ne bi priznali, boste morali tožiti zapuščino in dokazati, da je bilo vse res tako dogovorjeno.

Razlastitev privatnega zemljišča. H. J. Razlastitev privatnega zemljišča v občno korist je dopustna, v kolikor to dopušča zakon. Tako n. pr. dopušča zakon razlastitev zemljišča, potrebnega za gradbo železnice, šol, električnih naprav itd. Nimamo pa še zakona, ki bi izrecno dovoljeval razlastitev privatnega zemljišča zaradi zgraditve zdraviliških zgradb. Le glede kopališča v Vrnjački banji pooblašča letošnji finančni zakon ministra za socialno politiko in ljudsko zdravje, da sme po odobritvi ministrskega sveta izdati uredbu z zakonsko veljavnostjo, ki določa med drugim tudi način razlastitve in pravice in dolžnosti uprave po posebnih potrebah tega kopališča. V vašem primeru pride lahko do razlastitve na ta

način, da zdravilišče pridobi ministra za socialno politiko, da se tudi zposluje podobno pooblastilo u. pr. potom finančnega zakona. Ako bi kdaj prišlo do razlastitve in se tudi glede odškodnine ne bi mogli sporazumeti, bi jo določilo sodišče, in sicer bi določilo primerno odškodnino.

Tolmačenje sodne poravnave. A. R. E. — Mož se je ob ločitvi zakona zavezal plačevati za ženo in otroka 30% rednih, čistih službenih prejemkov. Vprašate, komu pripada družinska doklada za otroka v znesku 140 din, ali materi, ali očetu? — Merodajna je pač volja strank ob sklepanju poravnave. Nam se zdi, da je šteti tudi družinsko doklado med »redne službene prejemke« v gornjem smislu. Če se materi zdi očetov prispevek za otroka premajhen, lahko vsak čas pri okrajnem sodišču zahteva, da se otrokova preživnina zviša. Kajti s poravnavo med možem in ženo niso mogle biti prikrajšane pravice otroka, ki jih mora ščititi varstvo sodišče.

Kmetijski nasveti

Močenje gnoja z gnojnic. L. A. S. — Hlevski gnoj na kupu namakate, oziroma škropite z gnojnic. Radi bi vedeli, če je to koristno ali škodljivo. — Če hočemo pridobiti dober hlevski gnoj, moramo upoštevati sledeče: Gnoj mora biti stlačen in vlažen, če naj dobro zori; ne sme torej biti po soncu preveč sušen, pa tudi ne ležati v gnojnici, ker tedaj slabo zori in se kisa. Pozimi navadno ni treba gnoja škropiti z gnojnic, ker se itak malo suši, pač pa ga je dobro stlačiti; najbolje je parkrat na teden nagnati nekaj živine na kup. Poleti pa, zlasti če sonce nanj sije in ga suši, je prav dobro polivati ga ali škropiti j gnojnico, da ostane povsod vlažen. Koristno je tudi, če ni zasenčen, pokriti ga s smrečjem ali slamo in ga s tem zavarovati pred žgocimi sončnimi žarki. Tako ohranimo gnoj stlačen in vlažen, ki najbolje zori in tudi pri gnojenju največ zaleže.

Umetna gnojila ne poslabšajo zemlje pri nas. A. L. D. — V »Slov. Gospodarju« ste čitali daljši članek o uporabi umetnih gnojil v Nemčiji, v katerem je tudi opisano, da so umetna gnojila poslabšala zemljo. Radi bi vedeli, kaj je na tem resnice. — Resnica je, da so v Nemčiji njive in travniki opelaši zaradi neprestanega močnega gnojenja z umetnimi gnojili. Toda morate vedeti, da tamkaj uporabljajo zelo velike množice teh na ha in to stalno leto za letom. Pri nas pa trosimo najmanjše količine in še to bolj poredko. Zaradi tega pri nas še dolgo, dolgo ne pridemo tako daleč, da bi nam zemlja opelaša zaradi uporabe umetnih gnojil. Koliko teh Nemci trosijo, razvidite iz sledečega: Našim travnikom damo po 300 kg Tomasoze žlindre ali kostne moke, Nemci pa po 600 do 800 kg; za žita jemljemo mi 300 kg superfosfata, Nemci 600 kg; slično za kalijevo sol, apneni dušik, čilski soliter in druga gnojila. Nemci pa morajo tako močno gnojiti, ker imajo premalo hlevskega gnoja, hočejo pa doseči visoke pridelke, ker imajo pomanjkanje hrane in krmlj. Ker dosežejo zanje visoke cene, se jim tako močno gnojenje tudi izplača. Pa tudi gnojila so pri njih mnogo cenejša nego pri nas. Tukaj bi se tako gnojenje komaj izplačalo, največkrat bi bila z njim izguba. Iz tega lahko razvidite, da pri nas še dolgo ne bo nevarnosti, da bi se zaradi umetnih gnojil zemlja poslabšala.

Pokladanje rezanega ali nerezanega sena živini. L. A. Dr. p. — Želite vedeti, kakšno seno je bolje pokladati živini: rezano ali nerezano. — Vsekakor je bolje pokladati rezano seno kot pa celo in to iz naslednjih razlogov. Rezano seno, enako tudi slamo, živina lažje jemlje v gobec ter ga bolje ovlaži in prežveči, s tem pa bolj izkoristi. Tudi izguba je manjša, ker žival ne more s senom otepati okrog, ne ga razmetavati iz jaslí in teptati. Rezanci se lažje preimejšo raznim vrstam krme, ne da bi s tem nastale izgube. Tako se uspešno meša silaža ali okisana krma, zrezana pesa, repa, korenje; taka se tudi lažje potrosi z živinsko soljo ali klajnim apnom. Iz navedenega lahko razvidite korist, ki jih nudi vam in živini rezanje sena. Večina živinorejcev je to že davno uvidela in pri njih gre skozi slamoreznic ne samo slama in seno, ampak tudi detelja in daljša trava. Rezati pa ni ne predolgo, ne prekratko. Najbolj primerna mera je 4 do 5 cm. Pri rezanju na kratko se izgubi več krme, pri rezanju na predolgo kose pa je uživanje bolj oteženo.

Električne ščetke za čiščenje živine. A. L. D. — Vprašujete, če se res dobe električne ščetke za čiščenje živine. Te se res že lahko kupijo, toda pri nas najbrž še ne. Na Nemskem, kjer imajo velike konjarne in žrebčarne, jih največ uporabljajo, da si prihranijo na konjarjih in so živali vzlic temu čiste. Pri nas se za par konj, pa tudi za deset, taka naprava gotovo ne izplača. Sicer se pri vas tega itak ne bi mogli poslužiti, ker še nimate v okraju elektrike. Brez te pa s takim električnim orodjem itak nič ni.

Gojitev sviloprejk. L. A. Dr. p. — Mnogo ste že slišali o sviloprejkah, toda o njih ne veste nič natančnejšega. Zlasti vas zanima, katera svila je boljša: naravna od sviloprejk ali umetna. — Sviloprejk gojijo v toplejših krajih, kjer rastejo bele murve. Spomladi, ko začne murva zeleneti, nasadijo v toplih prostorih jajčeca sviloprejk, iz katerih izlezejo drobne gosence, ki jih krmlijo s svežimi murvinimi listi. Ko dorastejo, se zabubijo v mešček — kokon —, ki je spreden iz svilene niti. Za pridobitve te svilne pomorijo bube v meščkih z vročino in v tvornicah razporedijo svileno nit iz meščkov. To je naravna svila, ki je močna, trpežna in seveda mnogo boljša nego umetna svila, ki je izdelana iz celuloze-lesnine, v novejšem času celo iz steklenine. — V Jugoslaviji gojijo sviloprejk v Banatu in v Južni Srbiji, svilo pa izdelujejo v državnih tvornicah svil v Novem Sadu. V Sloveniji so še pred pol stoletju gojili sviloprejk na Dolenjskem in v Belokrajini, so pa to opustili, ker se ni več izplačalo.

RADENSKO ZDRAVILNO KOPALIŠČE
Maj Din 710—
Junij Din 750— za 10 dni

Vse vračunano: stanovanje, hrana (izvzemši kruh), zdravilne kopelji, 1 zdravniški pregled, analiza seči, take in sobna postrežba.

Pridite takoj spomladi, ker je učinek mnogo večji! Moderne prospekte in vsa navodila gratis!

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI (pri Mariboru)

Naš domači zdravnik

S. K. R. Sprehajanje gmote po telesu vašega prijatelja si ne znam in ne morem prav razlagati. Ne vem, kaj mislite s tem povedati. Glavobol, razdražljivost, močno srbenje okrog ritnice pa bo v zvezi z glistami. Naj opazuje blato, pa bo našel v njem majhne, kakor riže drobne, bele črvičke. Če pa jih ne bo našel, naj da blato preiskati. Potem pa naj začne z zdravljenjem.

I. D. Lj. Vaša 25-letna hčerka ima po obrazu in stegnih goste določice, ki so na obrazu kožnate barve, spodaj pa bolj temne. Ker je v javni službi, jo to moti, in bi rada vedela, kako se to odpravi. S kemičnimi sredstvi se baje ne dajo trajno odpraviti. Trajno odpraviti jih moremo samo z elektroizlo ali elektrokoagulacijo. Da jo motijo dlačice na obrazu, bi še razumel. Kaj pa imajo opraviti dlačice po stegnih z javno službo, pa res ne vem. Isti: Vašega izraza »stejanec« ne razumem. Pišite bolj razločno!

P. K. Št. S. Čezmerno zardevanje, ki vas muči, je v zvezi z vašim življenjem. Neposredne zveze v materino boleznijo to nima, z zvezi je samo toliko, v kolikor ste verjetno podedovali po njej neželjeno telesno konstrukcijo. Veliko pomagati se ne da. Priporočam vam zdravila, ki delujejo pomirjevalno, n. pr.: brom v različnih sestavah.

R. B. D. Dve leti imate erbečno na opisanem mestu. Vidnih znakov na koži ni. Srbenje se pojavlja po večkrat na dan. Ko preneha, nimate prav nobenega občutka, da bi imeli kakšno bolezen. Zdravili ste se že z mazili, tabletami, obsevanjem, pa brez uspeha. Kakor pišete, nimate nobene kožne bolezni, kakor n. pr.: garij, lišaja, ispuščajev itd. Morda se močno potite, ali pa nosite perilo, ki draži kožo? Mnogo notranjih bolezni je tudi, ki jih spremlja srbenje. Morali bi iskati vzrok tu, če na koži ničesar ne najdete. Dajte se notranje preiskati!

Lj. 24. II. 38. Bolečine globoko doli v hrbtu, da se ne morete zravhati in vam zastane sapa, pri katerih se skoraj redno pojavi krvavitev, bodo bržčas v zvezi s spremembami na notranjih spolovilih. Posebno še, ker se vam to pojavlja pred čiščo. Vendar pa brez preiskave ne morem točno povedati, kaj je. Potrebno je namreč to izključiti še druge bolezni: bolezenske spremembe v hrbtenici, obolenje porebrnice, ledvične bolezni.

Ista. Razburljivost ste zelo, pa zanimanje ste zgubili do vsega. To je pač posledica slabih, neurejenih razmer, v katerih ste živeli. Zdjaj pa, ki je tudi vam posijalo sonce, bo oživel v vas veselje do življenja. Saj vse, kar je bilo grenkega, usiha in usahnje! Histerije ni, da bi se balli! — Pojdite, kolikor vam čas in delo dopuščata, ven v pomlad in sonce!

F. V. P. P. K. Vaša žena ima na obeh rokah med prstancem in sredincem, kakor vi pravite »frčci«, ki jo močno srbi in se ne da zaceliti. Zdravila, ki jih je zapisal zdravnik, niso pomagala. — Bolezen, ki jo ima žena, povzročajo različne glivice. Je zelo trdovratna in se rada ponavlja. Kot gospodinja si pri delu moči roke, kar bolezni še slabša. Izogibati pa se mora čimbolj mokroti! Pri pomivanju in podobnih gospodinskih delih naj si pomaga z gumijastimi rokavicami. Srbeča in boleča mesta pa naj maže z Wilkinsonovim mazilom.

L. N. N. M. Vaša žena trpi že 6 mesecev na neki čudni bolezni med prsti desne noge. Lansko leto jo je začelo med prsti desne noge in kmalu potem tudi leve noge močno erbeti. Pojavili so

se drobni podkožni mozoljčki, koža je postala močno rdeča, med prsti gnila in razpokana. Iz ran se je začela cediti rumenkasta voda. Z zdravili, ki jih je zapisal zdravnik, se ji je bolezen zboljšala toliko, da se je desna noga pozdravila, leva pa je še vedno bolna. — Tudi to bolezen povzročajo glivice, kakor zgoraj opisano. Maže naj z Wilkinsonovim mazilom, ki v trdovratnih primerih dobro pomaga.

F. B. S. V. Zadržje čase se vam čudno peha iz želodca, posebno po jedi. Iz ust izide emrad po neki čudni kislini, ki vam je zoprna. Bojite se, da vam ni v želodcu kaj ostalo. Tehtate samo 76 kg, kar je za vašo telesno višino 172 cm in leta (35 let) premalo. Močno ste razburjivi, vsaka novost vas razdraži. Po naporni službi nimate teka, ne spite dobro. — Težave, ki mi jih naštevate in ki vam grenijo življenje, so v zvezi oziroma posledica vaše težke, naporne službe. Na vaših službenih poteh ste navezani na hrano, kakršno pač dobite. Često je hrana tako, da vam niti ne prija, niti ne odgovarja prehrani, kakršno bi morali imeti. Posledica tega je bolan želodec, ki vas opozarja nase s kislin, zoprnim pehanjem, neprijetnim duhom iz ust, pomanjkanjem teka in hujšanjem. Odgovorna, naporena služba, v kateri je človek čisto v življenjski nevarnosti, vtiene človeka svojo pečat. Zivci popustijo, kar vpliva zopet na celotni organizem. Če je človek preveč utrujen, mu ne diši jed, pa tudi spanja ni pravega. Najbolje in najbolj zaželeno za vas bi bilo, če bi mogli za mesec ali dva na dopust. Pozabili bi tako za nekaj časa na težave, prišli do zdrave, tečne hrane, okrepli si živce. Vem pa, kako je prav v vašem poklicu težko z dopustom. Svetujem vam tole: ogibajte se alkohola in nikotina. Če nimate zdravih zob, poskrbite zanje! Jejte počasi in dobro prežvečite! Ne jejte ostrih, papricanih jedi, zelja, redkve, svežega kruha! Jejte dobro prepečeno ali prekuhano pusto meso, ocvirke, riž, zdrob, mleko. Za tek pijte še encijan, pelin, ali rahbarbaro. Zjutraj in zvečer jemljite prhe. Če vam to ni mogoče, pa se umivajte do prsi v hladni vodi in se krepko z brisačo zgrgnite. Ob prvi priliki pa si dajte želodec preiskati.

Z. A. J. Rasli bi še radi, pa shujšali tudi. Veliki ste 140 cm, tehtate pa 76 kg. Ne vem, koliko ste stari. Do 25. leta imate še možnost rasti. Pomagal vam bo čisti, sveži gorenjski zrak v višino. Teže je pa res preveliko za vas. Kaj je vzrok temu? Dve možnosti sta: Prvič: preveč jeste. 90% vseh debeluharjev je predebelih zato, ker preveč jedo in se premalo gibljejo. Navadno pa vsi zatrjujejo, kako strašno malo jedo. Resnica pa je ravno nasprotna! Drugič: debelost povzročajo bolezni žlez, ki vplivajo na presnavljanje v organizmu, predvsem golšna žleza. Teh pa je 10% med debeluharji. Kako se torej borimo proti debelosti? S tem, da se omejimo v hrani. Jemo manj in manj tečno hrano. Poslužujemo se zdravil, ki odvajajo in s tem onemogočajo prebavlom, da bi poerkala iz hrane vse redilne snovi. Ali posegamo po sredstvih, ki spreminjajo masčobe v hrani v mila, ki jih črevesje težko verka vase. Pri vas bi govorili teža in višina za drugi vzrok. Vendar pa brez preiskave tega ne morem trdit. Dajte se preiskati! Če pa je vzrok vaši debelosti to, da preveč jeste, uživajte nekaj tednov samo kruh iz otrobov s sadjem, ovesn ali koruzov močnik, en do dva kozarca jabolčnika na dan.

Ista. Opišite, kakšni so mozoljčki!

ODREZITE
„SLOVENCY SVETOVALE“
odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.
„Slovenec“ 29. maja 1938

Pismo

Bilo je poletno popoldne. Jasno modro nebo je bilo vse pikčasto od škrančkov. Ptiki so frfotali; veter se pa še zganil ni, menda je bil le v njihovo prelepo popevanje zaverovan. Od bliščave zemlje se je vzvijala meglica, ki je bila ko od dišečega kadila; nemara da so ga raztresle vile, ko so rajale ondi. Na svetu je bilo zares lepo. Zdelo se je, da ni nikjer kaj drugega razen ljubezni in lepote, pa blagodišečega poletnega zraka in žgolenja srečnih ptičkov. Nihče ni mislil na kaj, vsakdo je le škrančke slisal peti. Celo rogati polži so se s hišicami na hrbitih zlekli po sivih kamnih in poslušali.

Nikjer ni bilo slišati kakave kričavega glasu. Nijemur se ni bilo treba uveljavljati v divjem hrumu vetra in groma. Nič ni hrupelo in se bahavo košatilo, da bi ne motilo popolne ubranosti. Velike in pomenljive so bile še male žuželke, ki so zložno plezale gor po travnih bilkah.

Travnje bilke so nežno zvenele, ko so se atikale v gibih rastja; slišati jih je bilo, ko da bi zdihovala zaljubljenec deklice.

Na njivici pod pojočimi škrančki so delali neki kmet in njegovi. Oče, mati in četvero njihovih otrok je bilo tam. Osipali so krompir in bili srečni. Lepo jim je bilo na njivici pod pojočimi škrančki. Kaj veš, morebiti je sam Bog naročil svojim muzikantom, naj razvesele srca svojih ljudi.

Mati in druga hči sta pleli brazde in se pred drugimi pomikali naprej. Oče je previdno osipal stebila z dragoceno prstjo, ki jo je najstarejši sin nakopal iz skalnatih tal plitvega polja. Mlajši sin, ki mu je bilo dvajset let, jim je v cajnah nosil moreko sipo s konca njive. Sipo so zamešali s črnim ilom, da bi bilo bolj rahlo. Četrty otrok je bil še majhen in je samo okoli matere petal; počasi je pulil plevel in ga ji nosil v dar.

Delali so molče. Šele ko je oče na lepem kriknil, so postali in se vrli vanj. Motika mu je spodrknila ob kamnu in v plitkih tleh je spodkopal mlado steblo.

O — hvala Bogu na višavah! je kriknila mati in se pokrižala.

Iz stebila, ki ga je oče držal v rokah, so štrlele tanke korenčnice in na njih je visel kobulček drobenih novih krompirčkov. Še manjši so bili ko one drobne kroglice za igrabo. Kar so bili posadili, je že obrodilo in se pomnožilo. Vsi so kar stali in se čudili. Najstarejši sin — še mlad fant — je pljunil v roke in dejal:

To bi bila Micka vesela, če bi tudi videla naš novi krompir! Dobro se spominjam, da je lansko zimo ravno todle trosila gnoj.

Na te besede so vsi premolčeli. Fant jih je spomnil na najstarejšo hčer. Že v zgodnji pomladi je odšla v Ameriko. Od tistihmal so dobili od nje eno samo pismo. Sosedovo dekle pa je nedavno pisalo domov, da Micka nima dela. Prvo službo ji je prisrkel neki duhovnik v hiši bogate gospe — a je šla stran.

Mati je sklonila glavo in žalostno mrmrala: »Bog je usmiljen. Morebiti bomo danes dobili pismo.«

Oče se je spet pripognil in s silo zasadil motiko v zemljo. Rezko je ukazal:

Alo — delati!

Vsi so se razmaknili. Samo najstarejši sin je še nekaj časa zamišljeno strmел v daljne hribe. Zgobj iz kljubovalnosti je naglas dejal materi:

Veste — mati, le ponosna je tako, da noče pisati prej, preden ne more poslati tudi kaj denarja. Micko je treba poznati. Od nekdanj se je šela za ponosno.

Vsi so se pripognili nad delom. Otroci so spet kobacali za plevelom in ga nosili materi v dar. Mati je malega na hip ujela v naročje in ga poljubila. Nato je rekla:

Tako se mi zdi, ko da bi nad nami peli angeli! Saj so tudi podobni angelom. Kaj rad jih je moral imeti Bog, ko jim je dal takšne glasove! Morebiti bi pisala, če bi slišala peti škrančke. Toda v velikih mestih jih pač ni.

Noben ni odgovoril. Škrančki vsekakor niso peli več tako veselo. Zdaj bi že ne bilo moč izmeriti neba. Sveta bi že ne bilo moč izmeriti — postal je prazna nevarna neskončnost. Ptiki so še frfotali in peli nad njimi, a ne tako, ko prej. Takisto so čutili vsi razen najmanjšega, ki je kar naprej brezskrbno capljal okoli matere in ji nosil v dar plevel.

A ko so škrančki le spet veselo zapeli, so zavneli od nekod tudi veseli krik otrok. Vsi so se oddahnili in tudi že stali pokonci. Dve majhni punčki sta tekli po stezi proti njivici. Med vijugastimi ogradaimi obakraj ozke steze so videli vibrati dva bela predpasnika. Dve zlati dekljici glavici sta se urno pomikali bliže. Kaj lepo sta žareli zlati glavi v sončni luči! Punčki sta tekli k njim in veselo vzklicali s svojima dekljicima glaskoma. Bili sta tudi njihovi. Bili sta na poti iz šole domov.

Kaj je le vaju prineslo na polje? je zaklicala mati, ko sta bili še daleč proč.

Pismo, je vrisnila ena, ko je skočila na ogrado ob njivici.

Oče je spustil motiko iz rok in zakašljaj. Mati se je pokrižala. Najstarejši sin je udaril z rovnico ob tla in dejal: »Primejduš!«

Pismo od Mieke! je kriknila še druga deklica, ko je plezala preko ograde, da bi jim ne prinesla dobre vesti samo njena sestra, marveč tudi ona. »Poštar nam ga je dal.«

Punčki sta šli s pismom k očetu. Stal je ob kupu kamnov pri ogradi in vsi so se hipoma nagnetili okoli njega. Oče je sedel, skrbno odrgnil

prste ob hlačnicah in vzel pismo. Drugi so počepnili ob njegovih kolnih. Mati je malega vzela v naročje. Vsi so postali jako tihi. Le dihati jih je bilo slišati. Oče je nekajkrat obrnil pismo v rokah in ga molče ogledoval.

Pisava je že njena, je nazadnje spregovoril. »Da, da, se je oglasil najstarejši sin. »Odprite ga, oče!«

V božjem imenu! je rekla mati.

Da bi nam le Bog tudi dobrih vesti dal! je zdihnil oče in počasi trgaj ovojnico. A se je še obotavljal in se bal pogledati vanjo. Tedaj je ena deklica zavpila:

Glejte, glejte! Oek je notri! Proti soncu ga vidim.

Kaj res! se je zavzela mati.

Oče je hlastno potegnil vsebino iz ovojnice. V preganjenem pismu je bil res ček. Nihče ni spregovoril niti besedice, dokler ga oče ni vzel v roke in rekel:

Oče nebeški! Za dvajset funtov!

Ta ljubi otrok! je zdihnila mati in dvignila oči proti nebu. »Ljubi moj zaklad, ki sem te pod srcem nosila! Moj edini dragi zaklad!«

Otroci so se začeli smejati — vsi iz sebe od nezasišene veselja. Oče se je odkaljal in potihoma dejal:

Za toliko se dobi konja. Konja.

Jeh! Oče, je rekel najstarejši sin. »Dve leti starega in doli na obali ga bom izuril za vožnjo. Bom ga, oče. Pa bomo imeli konja ko vsi drugi v vasi. Če Micka ni zlata vredna! Kaj vam nisem pravil? Čakala je samo tega, da je mogla poslati denar. Za konja!«

Potemtakem bo osel moj, jeli da očka? se je oglasil drugi fant in kar koj veselo zavriskal. »Bodite no že tiho! jih je nekam žalostno mirila mati. »Ali nam ni Micka nič pisala? Ali mi še ne boste pisma prebrali?«

Nal! je rekel oče. »Kar vzemi ga in prebere naj ga kateri vas. Meni se tako roka trese. Pa se mu je res tresla in v očeh je imel solze, da je videl vse zamegleno.

Jaz ga bom prebrala, je rekla druga hči.

Vzela je pismo, površno pregledala stran za stranjo in hipoma bruhnila v jok.

Kaj ti je le? je nejevoljno obregnil vanjo najstarejši sin. »Daj pismo meni.«

Starček iz poštene družine

Starček se je previdno ozrl. Prav, torbica je kar primerno ležala na klopi, prav na nasprotni strani, kjer je bila stara gospa, ki je pletla. Bolj vabljive, bolj prijazne prilike bi bilo težko najti... Stražnik je bil tudi precej oddaljen, tam na onem koncu parka. Sicer jima je pa stražnik obrat hrbet. A zato so zraven na klopi, prav blizu stare gospe, sedeli štirje čokati fantje in so kadili cigarete. Človek bi mislil, da so bili mesearki pomočniki. Dobro so se bili najedli in od opoldanskega odmora do začetka dela v mesnici je bilo še dovolj časa, da so se na klopi sončili. Malo marno so predovali svoje mesnate roke. Starček je bridko in spoštljivo občudoval te šape v brezdelju in je sklepel, da se ne bi bilo dobro spoprijeti z njimi. Poznal je ljudi, vedel je, kako naglo se v njih zbudi ljubezen do države. Mladina je pa sploh nagla. Najprej te lopne, nato šele premisli. Seveda, če bi bil še tako uren ko včasih... A kaj bi zdaj, ko mu kolena drhtijo! Zavzdihnil je, se poslovil od torbice in odšel.

Kolo je tako blizu njega smuknilo mimo, da je starček ves vtrepetal. Fantalin ga je pogledal in se mu porogljivo zarežal v obraz. Nato se je dve hiši dalje ustavil, prislonil kolo na rob pločnika, vzel iz košare na kolesu dve štruci kruha in odšel v hišo.

Kruh, si je mislil starček. Majhnega pomena, le odoba na policiji, le tatvina in ne rop. Nič ne ne, bo že zaleglo, je bridko pripomnil sam sebi. Stražnik je bil za dvajset korakov oddaljen in ga gledal. Pristopil je h košari in vzel dva hlebčka kruha.

I kaj ste bili sploh prosti, stric Andraž? so na policiji začudeno vprašali, ko so privedli starčka. »Kdaj vam je pa kazen potekla?«

Zadnjikrat sem bil dobri deset let, mogoče se izvolite še spomniti, je pojasnil starček. »Pa so me v maju izpustili, kot plačilo za moje dobro vedenje. A jaz sem se svoj živ dan lepo vedel, je samozavestno dodal.

Ta je pa dobral! Najstarejši od policistov je dvignil glavo in se zasmejal. »Ko sem bil prišel semkaj, so mi zmeraj toliko pravili o vašem slavnem begu iz ječe! In to se vam zdi lepo vedenje?«

Kdaj je že to bilo, milostljivi gospod, je ugovarjal starček. »Pet in štirideset let je preteklo od tistega časa. Odtlej sem se spremenil. Nikoli več se ni dogodilo.«

Lepo, lepo, stric Andraž, je rekel uradnik in pokimal. »Zdaj ste ukrali kruh. Ali ste postali tako krotili, odkar ste nekoč vlomili v blagajno?«

Človek se postara, veste, gospod, je skromno dejal stric Andraž.

Seveda boste zdaj rekli, da ste bili lačni?«

Ne, milostljivi gospod, tega ne bom rekel. Nekaj drobiža mi še zvenčelo v žepu.«

Torej kaj iz navade? V redu, stric Andraž, pojdit zdaj v zapor.«

Hvala lepa, gospod. Stric Andraž se je strumno obrnil in spokojno capljal za stražnikom.

Ali vas ni nič aram, ko imate že dva in sedemdeset let? ga je nahrulil sodnik. Pogledal je v spise in je bil kar iz sebe. »Osemnajst kazni! Saj ste polovico svojega življenja prebili v ječi!«

Polovico? je zamišljeno vprašal starček. Dvignil je svoje zgubane, stare roke in je začel na zverženih prstih, ki so bili nekoč strahovito orodje, počasi seštevati. Za sodnika se ni niti več zmenil, tiho se je smehljaj, zamišljen je bil sam vase in je sunil prste v zrak, najprej po dva, nato po tri, slednjič je pa potreboval obe roki za svoje račune: »Polovico? Mislim, da bo rajši malo več, se mi zdi.«

Sodnik tega ni več elišal, ker je že izpraševal pekovekega fanta. Ta je bil vesel prostega dopoldneva, javne pozornosti in je odgovarjal gostobesedno in zgovorno.

Nato je stopila starčkova hči k sodniku in se jela jokati.

Vsega je imel pri navi zadosti, verjemite mi, gospod sodnik. Pa se ni hotel udomačiti, zmeraj je šli proč od nas. Ne, ne, nič mi nismo očitali njegove preteklosti! Čeprav smo poštna družina — moj mož je kleparski mojster — in nismo, kakršna je njegova druga hči, njegova ljubljena, njegov biser, Julka, ki je šla v tuje kraje za plesalko in

Vzel ga ji je iz rok, in ko ga je na hitro sam zase prebežal, se mu je obraz zresnil. Vsem so se obrazi zresnili.

Beri že, fant, ga je opomnil oče.

Ljubi starši, je začel sin brati. »Mati, meni se tako silno toži. Vse, prav vse črke so zmažane, ko da bi bila jokala nad pismom. Oče, zakaj sem... zakaj sem le... le... — res je komaj moč prebrati — da... »zakaj sem le šla v ta strašni kraj? Ljuba mati, molite zame vsak večer! In našega malega poljubite namesto mene. Mati, odpustite mi. Vaša ljubeča hči Micka.«

Ko je končal, so bili dolgo popolnoma tiho. Prvi, ki se je zganil, je bil oče. Počasi se je dvignil in še držal v roki ček. Potem je spregovoril:

V pismu ni nobene besede o denarju, je rekel s čudnim glasom. »Kaj čemo zdaj s tem?«

Dvajset funtov, je rekla mati votlo, »se ne zasluzi v enem tednu.«

Nato je sinu skrivši izmaknila pismo in ga željno vtaknila za janko, tja, kjer ji je bilo srce.

Oče je počasi odšel ob ogradi in sam sebi suho pravil:

Mene je pa tako imelo poželenje po denarju, da mi tegale vprašanja še malo ni bilo mar. Dvajset funtov!

Odšel je tolikanj togo zravnal, ko da bi se ga bil že mero napil.

Drugi so kar naprej sedeli in molče premišljevali vsak svoje. A škrančkov niso več poslušali. Kar je eden njih dvignil glavo in z zblojenn glasom spregovoril:

Kaj je oče počno?«

Vsi so se ozrli naokoli. Oče je šel z domače njivice na drugo, ki je bila višje zgoraj in prav tako sklanata, s sklenjenimi rokami in sklonjeno glavo, razoglav in negiben je stal na neki pečini. Čeprav so ga videli le v hrbet, so vendarle vsi vedeli, da joče. Ko jim je ob letu osorej poginil konj, je tudi stal takole.

Tedaj je najstarejši sin pridružen zaklel in skočil na noge. A je obstal ko ukopan, stisnil zobe in divje gledal predse. Malemu fantku je padel iz rokic plevel in bruhnil je v blazin joč.

Mati je objela otroka in presunljivo zaklicala: »Jojo! Ptiki, ptiki, samo bridkost imam v arcu, pa še pojete!«

Vsi skupaj so na ves glas začeli tarnati in trdi kraj njihovega jokanja se je zdaj z grdogo in pustega polja dvigal v nebo. Dvigal se je gor v jasno modro nebo, kjer so škrančki še vedno žgoleli veselo napeve.

(Angleško: Liam O. Flaherty.)

Morilec

(Odlomek iz 2. dejanja trodejanke.)

Bankir Reiner se je udeležil nakupa akcij pri gradnji južnih prekopov. Akcije so prepadle in Reiner bi bil moral takoj plačati 30.000 M. Podjetnik Serban bi mu jih lahko posodil, a tega iz bojazni noče storiti. Zato se Reiner ustrelil. Po človeških postavah ni bil te smrti nihče kriv, a po božjih in večnih postavah je bil kriv Serban, ki bi bil prijatelju lahko pomagal, a ker tega ni storil, ga odslej neprestano preganja vest v osebi dr. Danielija, dokler ne pride Serbana v — norišnico. Tu prinašamo v prevodu višek te drame madžarskega dramatika Sandorja v. Hegedüsa, izredno močan dvogovor med Serbanom in dr. Danielijem po Reinerjevem samomoru.

Serban (se premika, vstane, odvrže kožuh in gre v spanju proti Danieliju): Kaj hočete? Kdo vam je dal pravico, da me motite? Proč! Izpred oči!

Danieli: Georg Serban!

Serban: Da, da, Georg Serban sem, moč in sila, ki ima svojo voljo in jo izvede, ki se ne da prestrašiti, ki neustrašeno odgovarja za svoja dejanja.

Danieli: Serban, vi ste umorili svojega prijatelja!

Serban: Ne, ne, to ni res! Sam se je končal, ker je čutil, da ne more več živeti.

Danieli: Serban, vi ste umorili svojega prijatelja!

Serban: Lažeš, beli strah! Bil je slep, zavestno je drl v pogubo. In jaz sem hotel, da trpi. Ne lažem, čuj! Hotel sem, da objokuje svojo neumnost.

Danieli: Plemenit prijatelj.

Serban: Da, to sem bil!

Danieli: Bila je strašna šala, ki ste si jo izmislili. Ne smeli bi ga tako hudo mučiti!

Serban: Saj sem se zmerom dobro mislil o njem, pa me je tako hudo vazel. Niti slutiti nisem mogel.

Danieli: Niste vedeli, kaj se v njem prijavlja?

Serban: Tega nisem mogel vedeti, kajti za tako slabotnega ga nisem imel.

Danieli: Tako malo ste ga poznali? Vi — svojega prijatelja?

Serban: Da, bil sem njegov prijatelj!

Danieli: Prav poseben prijatelj! Ljubili ste deklico — pa ste mu jo dali za ženo? Zakaj? — Zakaj ste to storili?

Serban: Moral sem preskrbeti za njeno prihodnost.

Danieli: Ste jo ljubili?

Serban: Da!

Danieli: Zakaj ni potem postala vaša žena? Zakaj?

Serban: Ker nisem bil rojen za moža. Ker ne potrebujem družine! Ne smem je imeti! Nisem mehak, nisem sanjač — jaz sem kralj denarja! Veliko moram doseči, zato moram biti prost! Saj imam pravico sam živeti! Saj sem dovolj močan! — Ljubil sem deklico, imel sem prijatelja — in to je dovolj.

Danieli: Že eden vam je bil preveč! Dali ste prijatelju ženo, pa ste jo še naprej ljubili! Lepo prijateljstvo, lepa ljubezen!

Serban: Ne razumete me.

Danieli: Prav dobro — vi ste zlobneži!

Serban: Tako? Torej: večina ljudi je zato tu, da uživa zatehel zrak družinske sobe. Tak je bil moj prijatelj in jaz sem mu pomagal do sreče. Je bila to laž? Ali ni našel pri svoji ženi tega, kar je želela njegova slabotna narava? Mislim, da bi bila večja laž, če bi ga bil pustil samega, če bi mu odtegnil Klaro, ki jo je oboževal. — Res, na svoji poti sem marsikatero človeče potepal v prah, a svojega prijatelja nisem nikdar plespil. Saj mu nisem ničesar vzel.

Danieli: Umr! je zaradi tega...

Serban: Sam se je ustrelil. Saj ni drugega mogel, saj ni znal živeti. Če je bil sročen, naj se meni zahvali, jaz sem ga storil srečnega!

Danieli: Greh oblačite v kraljevski plašč resnice. Ta morala je vaša!

Serban: Da, moja morala!

Danieli: Podiram vašo moralo in segam v vašo dušo. Doseči hočem, da občutite bolečino spomina.

Serban: Ne boš dobil moči nad mano. Vem, da sem veliko terjal od svojega prijatelja, a bil sem mu tudi jaz pravi in dobri prijatelj.

Danieli: Ah — ta občutek — pod granitnimi kvadri svojega življenja je bilo vendarle tudi nekaj voska. Ne išči ga zdaj! Ne boš se obranil — kajti jaz segam vanjo, v tvojo dušo!

Serban (tava nazaj k zofi in pade nanjo): Ah, ah!

Danieli: Dal si svojo ljubico prijatelju za ženo: to je nenravno. In svojega prijatelja si imel za norca, tudi to je nenravno. Ubil si Reinerja, ker mu nisi pomagal, pa bi ga bil tudi ubil, kakor hitro bi bil on izvedel za skrivnost svojega zakona. Torej si morilec svojega prijatelja in zato se boš pokoril. Sodišče se umakne. (Tema, čez nekaj časa se Danieli zopet prikazuje.) In zaradi tega smo spoznali Georga Serbana za krivega in ga obsodimo v imenu vesti velikega Gospoda v samoto, da bo končal svoje življenje osamljen. (Tema, prikazni izginejo.)

Serban: Ne, ne, jaz sem nedolžen! S kakšno pravico? Teodor! Tvoje oko mi sega v možgane. Pomagajte. Moja glava! Pomoč! (V tem napadu zblazni.) (Madžarsko spisal Sandor v. Hegedüs, poslovenil F. J.)

SŠ čim se pa preživljate?«

Še zmeraj z opeko, ki mi je pred mesecem padla na glavo.«

»Oprostite, ali je to letnica ali je številka avta?«

»Nič ni lepšega ko narava! Vidiš, cvetje, to so menice, ki jih daje pomlad in ki jih jesen plačuje!«

Frtaučku Gusli ma beseda

Jest sem že kar naprej vedu, de bom mou zdejla, prec ko se bo ureme spet mal pustim, usak dan tulk eneh vezit, de na bom vedu, kam z nim. Iz cele Europe sa m začel pisart in prašvat, če jim bom tou Iblana razkazat, keder boja pršli. Se vede, kde pu svet veja, de sem jest stara Iblanska srajca in de puznam Iblana bulš, koker soj varžet. Se clu not dol iz Londona sa me zadenč šter Blejčanke, ke že velik let u Londonu ževaja, prusile, de b jim pisu, kašen ureme kama kej u Iblan, de boja vedle, al čja marele uzet s saba, al pelemontelne, ke me boja pršle ubiskat. Ena se je pudpisana Marjanca, ena Angelca, ta treka Rozika, ta četrtja je pa Francka. Jest sem jim prec udpisu, kuku je kej u Iblan. Sam kar se tiče uremena, jim nisem mogu nč gvišenega puvedat. Kene, mi Iblančani se za ureme nimama autunumije, ampak morma s takem uremenam putpet, kakersenga nam pošleja iz Zagebra al pa iz Zemuna. Sma holt srumaki, koker se ubrnama.

Sej je čit lep, če čluveka sempake učaseh kašen znanci ubišeja. Jest se čez tu nč gor na držim. Ferbei ževaja ja pu celmu svet, ke b rad videl, kuku sma kej Iblana puštalm, udkar sma ujedinen. Če mam glih čas, me se clu veseli, če me ker ubiše, de se kej pumenava. Sam tu je hudiman, ke jest skori neko časa nimam. Kene, dons mam tu za naredit, juter pa un. Učaseh se pa še clu prpeti, de morem ubufe, tu in un use en dan napraut. Veste, tu pa tud ni špas. Clouk se še neko prou vorong uddehent na more, koker b se rad. Učaseh m je res kar za pubegent. In b tud prou gvišen pubegnu, če b mou kam.

Sevede, če b mel te ubiski ta lepa in use hvale uredna navada, de b me učaseh puvalil na kašna zakuska, keder jim razkazujem Iblana, koker ma navada bulš družba, keder pr srumakeh tulk nabere, de lohka zakuska plača. Pa tu neko nubenmu u glava na pade. Sam ferbec prideja past u Iblana. Ugledujeja s ja pa sam ud uzuni, koker de b mel Iblančani sam lft na razpulagajne, družga pa prou nč. Tu je škandal.

Puglejte! Un dan enkat sem spet mogu enga juženga brata pu Iblan ukul vodet in mu ja razkazvat. Use je tou videt in tud vedet. Ke sem ga pa upuzuru, de maja tle pa tle tku izboren cviček, ke se spleča, de ga člouk pukus. Ta ta bimbo s še glihe ni sturu iz tega. Prou zafekli me je pugledu in m začeu praui, de maja na juže še bulš pijača, koker ja mama mi. Pa cnej tud, koker ja mama Jugoslavenari, je reku. Pr nas nimama skori nč dauku. Tiste duklade, koker jih mate tle, in pa fondi, sa nam pa španske vasi. Zatu se pa pr nas tud use cnej dubi. Glih tkula m je puvedu, pol pa guvor, če maš še kej. Kar moučala sva, pa lepu naprej kreulala. Jest sem mu pa kazu, kumu boma tle pustaul spumenik, kumu pa tle. Sploh kjer je bla še kašna prazna lukna za videt, sem mu reku, de boma pustaul spumenik. Če sva pršla du kašenga večiga praznega prustora, sem mu pa puvedu, kašna palača boma tle al pa tam sezidali. Sevede, keder boma mel gnar. Tu sem še pusebi poudarju, ke sem biu ferbčen, če s bo kej b src uzet.

On pa ni biu kudent, de b mu sam tist razkazvou, kar boma tekat naredel, keder boma

mel gnar. On je tou tud tist videt, kar sma že naredel. Sevede s tem me je pa spravu u strašna zadrega. Lepu vas prosem, kua mu čem pa pukazat? Kar mama kej pusebenga, sma mel use že pred preden sma se ujedinel. Tu pa nemu nč mar na gre in ga tud na more intererarat. Jest mu res nisem mogu družga pukazat, koker tist kralu spumeuk, ke sma ga pred rotužam pustaul in pa tist Reslu spumenik na Mirje, ke je Resel iz enga škrnicečna ven prlezu in ke je zagledu, kam sa ga pustaul, ga je blu pa tku sram, de se je kar ukul ubrnu in začeu raj u zid gledat tku, de ga nubeden na vid.

Spumenik krala Petra I. tam pred rotužam mu je biu prou ušeč. Sam tu mu ni šlu u glava, zakua ga nisa na sreda pustaul, koker se spu-dob. Sevede, jest mu na tu nisem mogu družga udguvort, koker de je u Iblan sam tist muderen, kar je narobe narocen, drug je pa use nič. On ni reku na tu ne beu ne meu, sam nus se mu je mal pubesu Kar naprej sva ja mahelna ke preke šušarskem most in pol gor naprej pu Noumu trge. Jest sem mu holt tou pukazat useučilška kniženca. Pa Gregorčiču spumenik na Križanskem trge b mu tud rad pukazu, če ga bova najdla. Pa niva pršla du tega.

Kumi prkubacava ke du tiste železenčarske kuhne, se pa moj južen brat kar naenkat spudtakne nad enmu kamnam in se prekucne pu tleh, koker je doug in širok. Pr te nasreč s je pa ta srumak tud skori use zube ven zbou. Jest

sevede sem mu hiter prskoču na pumuč in ga tou spraut spet pukonc. Ni pa še čit voreng stavu, je pa že zarežu nad mana: »Kuku pa praute prouzaprou temu trge, ke je tku raz-rukumahan!«

»Zdej mu prauma Nou trg, udkar sma uje-dinjen. Pred sma mu pa rekel Turjaški trg.« sem mu jest udguvuru in začeu negave zube pu tleh pubirat.

»Za Boga! Kuku pa morte rečt takla pudrti, ke s člouk na ne use zube ven zbije, Nou trg? Ta peru ga puštimate, de na bo člouk u smrten navarnast, pol mu pa šele rečte Nou trg. Zdej pa tega imena na zasluž.«

»Oh, nekar se na jezite. Sej sma že tli na-redit nove hudnike, pa je tistla zobozdraunik tamla na vogle prosu, de pestima kar take, koker sa zdej. Če boma nove naredel, bo on hmal faliru. Zdej mu gre pa tku dober kšeft, de je vesele. Ud jutra du večera ma zmeri pouhen pacijentu, ke s zube koker za stava ven zbija-ja. Kene, občina se more pa tud na soje me-ščane mal uzirat, de na greja cugrunt. Kar pu-trpima. Sej vaše zube sem že jest use pu tleh pubrau. Še mal potrpite, de stopem tlela noter h žnidari Koščake, ke tud zame dela, pa m bo rad pusodu kašna krtača, de vas bom mal skrtča, ke ste usi puflekan. Pol bova stupila pa kela h zobozdraunike, de vam bo spet zube tku nazaj uteknou, kakor sa bli. Kar nč se na jezite, sej bo hmal spet use dober.«

»Kar men dejte moje zube nazaj. U Bel-gradu mama tud zubarje, de m jih boja nazaj naštimal. Vašeh ldi na boma pudpiral, sej sma že tku zajne dost krvi prelil.« Pa je zube stresu u varžet in jo prec odkuru.

F. G.

Tehnika:

Pregled železniških tračnic

Varnost prometa zahteva pazljive kontrole železniškega tira. Pregledati je treba stike, razstojne tračnice itd. Da se tako delo izvrši čim hitreje in točneje, so ponekod uvedli posebne kontrolne merilne vozove, ki vozijo po progi ter avtomatično preiskujejo in beležijo napake z mehničnimi in elektromagnetnimi merilnimi napravami označujejo kar na gibajočem se traku vse napake proge. Pregledati je treba samo te registrirne papirje, ki so označeni s progovnimi dolžinami in iz irregularnih znakov se lahko takoj sklepa na vrsto in lego napake.

V Zedinjenih državah in v Kanadi so pričeli uporabljati za tračnice posebno trdo jeklo z visoko vsebino ogljika. Do tega so bili priljubljeni zaradi močnega železniškega prometa. Velik odstotek ogljika pa rad povzroča, da tračnice zaradi hitrega neenakomernega ohlajanja po valjanju, rade razpokajo na glavi. Tako so leta 1921 našli 2150 takih napak, leta 1930 pa 7300 in to na progi 240.000 km. Amerikanski kontrolni vozovi, ki iščejo te napake, so se dobro obnesli. Tako preišče 10 voz v enem letu okrog 65.000 km proge, pri čemer najdejo na 12 km eno razpoko. So pa tudi progovni predeli, v katerih je na en kilometer dvajset napak.

Električni preiskovalni aparat sestoji iz dveh kovinskih krtač, ki sta nameščeni v kratki razdalji in drsita po tračnici. Električni tok teče iz ene krtačice preko kratkega dela tračnice na drugo krtačico in iz sprememb električnega toka sklepajo na površek električnega upora zaradi razpok. Priprava si že natančno zapisuje razpoke, ki so zmanjšale prerez tračnice samo za 5%.

Zaščita pred letalskimi napadi

Letalstvo je, lahko rečemo, najnevarnejše orožje, ki ga je ima sovražnik na razpolago. Kakor vse druge panoge v vojni industriji, se tudi letalstvo vedno bolj izpopolnjuje. Izpopolnjujejo pa se seveda tudi obrambna sredstva.

Najtežji problem v obrambi pred letalskimi napadi je obramba velikih mest. Čeprav so protiletalski topovi letalom zelo nevarni, si vendar vojaški strokovnjaki trudijo, da bi našli za obrambo pred letali tudi druge načine. Zanimiv načrt so izdelali Angleži za obrambo Londona. Že pred leti so Angleži delali poskuse s tem, da so v obrambo pred letali v zraku na zmajih ali pa na balonih obesili jeklene mreže. Takrat so poročali, da se poskusi prav dobro uspešili. Sedaj pa se je pojavil načrt, po katerem naj bi okoli Londona v primeru vojne za obrambo pred napadi spustili v zrak na dolgih jeklenih žicah balone v višini 3200 m. Na ta način bi nastala okoli in okoli Londona 2900 m visoka žična ograja, pri kateri so posamezne žice druga od druge oddaljene za 90 m. Za krog v premeru 32 km bi bilo potrebno 1100 balonov. Po drugem načinu pa bi se po vsem prostoru razdelili baloni, ki bi bili z jekleno žico pripeti na tla in ki bi letalom onemogočili letenje.

Na ta način bi bilo mogoče šveda zavarovati samo prostor, ki sega do višine, do katere segajo topovi. Za ostali prostor pa ostanejo še vedno za obrambo samo protiletalski topovi in lastna letala.

Vremenska številnica

9. — 7. 10. 12. 13. 12. 2. — 14. 3. 12. 14. 9. 3. 5. 20. — 14. 3. 12. — 4. 18. 7. 5. 15. 8. — 6. 3. 12. 16. — 16. 20. 3. 18. — 1. 12. — 7. 4. 15. 11. 9. — 5. 12. — 10. 3. 12. 2. 12. — 17. 15. 19. 15. 5. — 10. 12. 1. — 17. 12. — 14. 3. 12. — 1. 12. — 5. 12. — 6. 15. — 10. 3. 12. 2. 12. — 4. 12. 6. 9. — 14. 3. 12. — 19. 15. — 21. 13. 18. 3. 18. 17. 15. 5. 7. 13. — 16. 17. 18. — 16. 9. 2. 9. 10.

Ključ:

1. 2. 3. 4. 5. — žuželka, 6. 7. 8. 9. 10. — mesto v severovzhodni Rusiji,

11. 12. 13. — preprosto orožje, 14. 15. 16. — strupena kača, 17. 18. 19. — vrsta, 20, 21 — žuželka.

Ce namesto zgornjih števil postaviš odgovarjajoče črke, dobiš vrem. pregovor za marec,

Zlogovnica

Iz naslednjih 52 zlogov: a — a — a — bu — ca — ca — cen — ci — ci — če — čut — de — e — ei — gal — hro — in — ja — ja — ka — ka — klo — kon — kven — la — li — mi — na — na — nav — než — ni — ni — ni — ni — no — no — nost — raiff — ro — ro — se — se — sen — si — ška — ti — tra — ve — vi — za — zem — sestavi deset pojmov z naslednjim pomenom:

1. tuja beseda za nedoslednost, 2. naslov Zupančičeve originalne žaloigre, 3. tuja beseda za prilichenje, 4. druga beseda za mehkosrčnost, 5. tuja beseda za osredotočenost, 6. tuja beseda za pogrešek zoper časovno štetje, 7. podnožnik pri mizi, 8. tuja beseda za položimo noge, 8. vrsta trepežnega blaga, 9. tuja beseda za zrakoplovstvo, 10. znani nemški zadrugar, po katerem imajo naše podeželske hranilnice svoje ime.

Ce si dobil prave besede, ti prve in potem tretje črke iz vsake besede, brane od zgoraj navzdol, povedo ime in priimek največjega slovenskega pisatelja in njegovo delo.

Najvišja oblika

Ljudskošolska učiteljica je otrokom razlagala, kako je kraljestvo prirode razdeljeno na živalstvo, rastlinstvo in rudninstvo.

Ko je nehala, je vprašala razred: »Kdo mi more povedati ime najvišje oblike v kraljestvu živalstva?«

Tedaj je neka deklica dvignila roko in vzkliknila: »Zirafa!«

Otroški vozički, naj-novjši model, Dvokolesni, motorji, tričklji, šivalni stroji, pogozilji, Po zelo niski ceni! Ceniki franco! "TRIDUNA" P. SATJEL, LJUBLJANA, Karlovska 4. Zdravnišnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16			17				18			19				
20			21				22			23				
24			25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
36	37	38	39			40					41			
42			43			44					45			
46			47			48				49	50	51		
52	53	54				55					56	57		
58			59	60	61		62	63			64			
65			66				67				68			
69			70				71				72	73	74	
75	76	77	78		79	80	81	82	83	84	85	86		
87				88			89				90			
91				92							93			

V vsak prostorček vstavi po eno črko. Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelejših črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. važen del glave, 4. slovenski književnik in zgodovinar, 11. vrsta dragega kamenja, 16. prijatelj tuje lastnine, 17. ud izumrlega naroda, 18. druga beseda za jarem, 19. matematični izraz, 20. naslovna moška oseba iz Gotovčeve opere, 21. del drevesa, 22. del strehe, 23. trgovski izraz za popust, 24. del spovedi, 28. mesto v zetski banovini, 33. druga beseda za lijak, 36. druga beseda za strast, 39. divja žival, 40. tuja beseda za gospodarja, 41. Kristusova beseda na križu, 42. kraj na Primorskem, 43. visoka gora v severozahodni Mali Aziji, 44. do-

mače obuvalo, 45. šivalna potrebščina, 46. slavnostna poveljujoča pesem, 47. tuja beseda za stolpec, 49. kmečko orodje, 52. velika evropska reka, 55. cerkven obred, 56. kraj nad Tržičem, 58. ruska reka, ki se pri Nižem Novgorodu izliva v Volgo, 59. španski književnik (1851—1915), 63. velik pritok reke Drine, 64. važen del glave, 65. druga beseda za letenje, 66. najvišji vrh v Armeniji, 67. uporni indijski fakir, 68. japonska denarna enota, 69. italijansko mesto ob Adiži, 70. tuje žensko krstno ime, 71. druga beseda za dolžno pravilo, 75. tuja beseda za žganje, 79. druga beseda za vrbo žalujko, 82. tuja beseda za geslo, 86. prostor v cerkvi, 87. glavno mesto evropske države, 88. del drevesa, 89. grška sveta gora na

Halkidiki, 90. navadni števnik, 91. vrsta lahkih čolnov, 92. kraj v občini Rečica ob Savinji, 93. eden od peterih čutov.

Navpično: 1. večje povosmo slame, 2. izraz pri kartanju, 3. del suhe zemlje, 4. udomačena žival, 5. rimski pozdrav, 6. posmrtno prebivališče izbranih, 7. prebivalec Arabije, 8. kačji ugriz, 9. turški gospodar, 10. vojaška strelna priprava, 11. slovenska operna pevka, 12. navadni števnik, 13. del vsakega oglednega telesa, 14. tuje žensko krstno ime, 15. oblika cvetenja, 24. druga beseda za lepo vedenje, 26. preprost vojak, 27. domača časopisna agencija, 29. tuja beseda za upraviteljstvo, 30. druga beseda za razbojnika, 31. ženska oseba iz svetega pisma, 32. skrajšano žensko krstno ime, 33. tuje žensko krstno ime, 34. ud izumrlega naroda, 35. tuja beseda za nadomestilno redilno snov, 36. sodobni slovaški dramatik, 37. oblika vode, 38. trgovski izraz za predplačilo, 48. druga beseda za pripomoček, 49. pristaniški kraj v splitskem zalivu, 50. tuja beseda za v določten namen sestavljeno moštvo, 51. tuje moško krstno ime, 53. slonov zob, 54. skrajšano žensko krstno ime, 56. vrsta masčobe, 57. ud družine, 59. vladarski naslov, 60. majhen drevesni plod, 61. industrijska rastlina, 62. kosaški poglavar, 72. druga beseda za spono, 73. velika puščava v vzhodni Aziji, 74. mesto v zahodni Romuniji, 75. tibetanski bik, 76. grška črka, 77. koroški narodni ples, 78. desni pritok Save na Hrvaškem, 79. vrsta masne zemlje, 80. srbsko moško krstno ime, 81. pristaniško mesto v zahodni Finski, 83. skrajšano žensko krstno ime, 84. tuja beseda za glas, 85. strupena žuželka.

Rešitev križanke z dne 22. maja

Vodoravno: 1. roš, 4. Omar, 8. hrana, 13. peč, 16. Ida, 17. toč, 18. vatel, 19. iva, 20. Zale, 21. nada, 22. bar, 23. Avar, 24. slap, 26. ukor, 29. oko, 31. Hoče, 34. teta, 37. Kuba, 39. kis, 41. brat, 43. osa, 44. tona, 45. Avala, 50. Man, 51. Uri, 53. mama, 56. nomad, 59. ime, 62. Dol, 63. Anam, 64. aroma, 65. nit, 66. Amon, 67. Atos, 68. Eda, 69. Čile, 70. vaba, 73. Peru, 75. lar, 77. umor, 79. obet, 81. Enej, 84. Aba, 86. doča, 89. kol, 90. osir, 91. etika, 92. rog, 93. ara, 94. maša, 95. cekar, 96. Ana.

Navpično: 1. riž, 2. oda, 3. šala, 4. otep, 5. menu, 6. Ala, 7. rod, 8. Hvar, 9. Rab, 10. ata, 11. Nero, 12. Alah, 13. pivu, 14. Eva, 15. čar, 24. stol, 25. lesa, 27. kuna, 28. obad, 29. okov, 30. kita, 32. čaka, 33. Eton, 35. Tasilo, 36. ataman, 37. Korana, 38. ananas, 40. salama, 41. Bra-dač, 42. Rimini, 51. udav, 52. Roma, 54. Mate, 55. Amor, 57. orel, 58. moda, 60. milo, 61. eter, 71. Bela, 72. atom, 73. pesa, 74. ujec, 76. roka, 77. udar, 78. bika, 79. Oka, 80. bor, 82. Niš, 83. era, 84. ate, 85. mor, 87. ton, 88. aga.

Rešitev vremenske številnice.

Pskov, blišč, Zec, trg, Jan, ud. — Če jazbec pred luknjo na soncu je zdaj, gre zopet za štiri tedne v luknjo nazaj.

Za naše kmetijstvo

V ponedeljek se začne z otvoritvenim govorom bana g. dr. Marka Natlačen velika kmetijska anketa, katero je sklicala na pobudo naše kmetijske zbornice banska uprava. Na tej anketi bodo predloženi številni referati z raznih področij našega kmetijskega gospodarstva in gotovo bodo vsi referenti dali mnogo pobud za nadaljnje stvarno delo v korist našega kmeta in slovenskega naroda.

Tako delo je dobro in prav je, da ga spremljamo z zanimanjem ter pozornostjo. Kajti življenjski pogoji našega kmeta so takšni, da je potrebno še veliko dela za njih izboljšanje. Kajti naše kmetijstvo zaostaja za kmetijstvom številnih držav, čeprav smo že veliko dela in stroškov žrtvovali v ta namen. Zaradi tega je prav, če si postavimo tudi vprašanje, ali je bilo vse dosedanje delo s stroški vred v skladu z uspehi, katere smo si želeli in v kolikor so bili doseženi. Mislamo, da smo preveč poudarili tehnično plat izboljšanja našega kmetijstva, obenem pa se nismo dovolj pobudili tudi za trgovsko plat kmetijske pospeševalnega dela. Mnogo dela je v tej smeri napravilo zadržanost, toda sama zasebna iniciativa ne zmora pri današnjem stanju vsega in potrebno je, da se to delo vrši smoteno z izdatno pomočjo in usmerjevalnim delom naših javnih oblastev in ustanov, ki morajo gledati tudi na to, da bodo omogočili našemu kmetu ne samo kakovostno izboljšanje njegove produkcije in zmanjšanje proizvodnih stroškov, ampak tudi izdaten trg in dobro trgovsko prodajno organizacijo.

Zlasti je to potrebno v dobi, ko je industrializacija naše dežele, ki je prva leta po vojni izkazovala lep napredek, nekoliko zastala. Velike množice našega kmetijskega prebivalstva ne najdejo več toliko zaposlitve v novih industrijskih podjetjih, katerih se ustanavlja vedno manj, kot so jo dobile v nekaterih povojnih letih. Tako se stalno

veča število našega prebivalstva, ki mora živeti samo z obdelovanjem zemlje in izkoriščanjem tega, kar daje zemlja v raznih oblikah. Gre za racionalno delo v našem kmetijstvu, ki se mora prilagoditi novim razmeram.

Zato moramo gledati, da izboljšamo našo kmetijsko produkcijo, da bo krila potrebe vedno bolj naraščajočega prebivalstva v veliko večji meri kot doslej, kar pomeni, da moramo skrbeti za izboljšanje življenja našega kmeta. To je posebno težavno v teh časih, ko živimo v veliki kmetijski državi, kjer v marsikaterih panogah kmetijske proizvodnje ne moremo tekmovali z drugimi pokrajinskimi v državi in moramo zato nujno usmerjati našo kmet. proizvodnjo tako, da bo zmogla tekmovala z drugimi pokrajinskimi vsaj v onih panogah, kjer so dani najboljše pogoji za to.

Nižni čudnega, če trdimo, da pomeni obrtna in kupčijska delavnost obenem v zvezi s tujskim prometom važen predpogoj za izboljšanje našega kmetijstva, ker mu te panoge narodnega gospodarstva dajejo večje možnosti za prodajo proizvodov. Kjer takih možnosti ni, pa moramo usmeriti kmetijsko proizvodnjo tako, da bo preživljala prebivalstvo izrazitih kmetijskih predelov v večji in boljši meri kot doslej. Pr vsem tem pa ne smemo pozabiti na pravilno usmerjenost našega kmetijstva, če bomo hoteli vzdržati našo kmetijsko proizvodnjo na oni višini, da bo sposobna v primerljivih proizvodnih vzdržati tekmovalne drugih pokrajin države. To vse nam narekuje veliko vztrajnega dela, ki se ne da opraviti brez dan in noč, ampak je potrebno pri tem sodelovanje vseh faktorjev, ne samo kmetov samih in njih organizacij, ampak v prvi vrsti naše uprave, kateri naj bo naloga ne samo v tehničnem izboljšanju našega kmetovanja, ampak tudi v taki gospodarski politiki, ki bo pravilno usmerjala našo kmetijsko proizvodnjo in ji dala tudi primerno oporo pri vnovčevanju njenih proizvodov. Oec.

V Beljaku so imenovani komisarijski upravniki za tvrdki: O. Fischbach in Eduard Giesinger.

Kmetijske zadruge v Nemčiji. Od 50.765 zadrug v starem rajhu je priključenih državi zvezi rajfajznovk 40.486. S pridruženkom Avstrije bo pristopilo še 3.800 avstrijskih zadrug, tako da je ceni skupno število kmetijskih zadrug na 44.000. Od tega je nad 20.000 kreditnih zadrug. V kmetijskih zadrugah v rajhu dela 4.786 milijonov mark, od tega odpade na krajevne zadruge 3.684 milijonov mark. Skupni promet osrednjih organizacij je znašal 19.569 milj. mark, promet krajevnih zadrug pa 20.070 milj. mark. Vse vloge pri kmetijskih zadrugah znašajo po stanju konec leta 1937 2.600 milj. mark in so za 15,7% višje kot pred vojno. Posojila so znašala na koncu leta 1937 2.174 milj. mark.

Borza

Dne 28. maja 1938.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 6.076 milj. din v primeri z 10.308, 7.068, 6.687 in 7.891 milj. din v prejšnjih tednih. Danes so banke plačevale za tuje valute (ban-kovce):

ameriški dolar	47,25 din
kanadski dolar	47,-- din
švicarski frank	10,85 din
angleški funt	235,-- din
francoski frank	1,30 din
italijansko liro	2,12 din
češko krono	1,45 din

Pripominjamo, da so to približni tečaj, ki so različni od banke do banke.

Statistika verstev v Jugoslaviji

Naša občna državna statistika, kateri načeljuje Slovenec g. dr. Rudolf Andrejka, je začela objavljati podrobne dokončne rezultate ljudskega štetja v naši državi. Res je bilo ljudsko štetje že 31. marca 1931, vendar so podatki še sedaj važni in koristni. Zato je prav, da je občna državna statistika to delo kljub časovni zamudi nadaljevala. Kakor čujemo, se pripravljajo še nadaljnje publikacije, ki bodo prinesle rezultate štetja glede plemenosti v naši državi po okrajih, tako da bo postopno ves material ljudskega štetja dan na razpolago javnosti, kar se žal ni dogodilo z rezultati štetja leta 1921, od katerih je mnogo podrobnosti že odšlo v nepovratek.

Sedaj objavljeni podatki o prebivalstvu po veroizpovedih so objavljeni po občinah, okrajih in banovinah. Delno so bili ti podatki že objavljeni (samo po banovinah) v statističnih letopisih, katere izdaja tudi vsako leto občna državna statistika (privikrat v letopisu za 1931), vendar nam še sedaj objavljeni podatki dajo pravi vpogled v strukturo prebivalstva naše države po verstvih. Žal so bile medtem izvršene velike izpremembe v obsegu občin, posebno v naši banovini, vendar so kljub temu podatki velike vrednosti. Ker smo delno glavne podatke objavili že v »Slovencu« z dne 24. maja, se omejujemo sedaj na nadaljnje objave, ki se nam zde potrebne v dopolnilo.

Razmerje med verstvi 1921 in 1931

Zal podatki za leto 1921 niso popolni, tako da bi omogočili točno primerjavo med obema štetji, vendar pa za splošni pregled zadostujejo. Pri dveh ljudskih štetjih 1921 in 1931 je bil odstotni delež posameznih verstev naslednji:

	1921	1931
pravoslavni	47,3	48,7
rimokatoličani	38,3	37,45
grkokatoličani	0,3	0,32
evangeljske vere	2,0	1,77
muslimani	11,5	11,2
judeje	0,6	0,49

Iz teh podatkov je razvidno, da je od l. 1921 na 1931 najbolj narasel odstotek prebivalcev pravoslavne vere. To se ujema z dejstvom, da je narasli prirastek krajev s pretežno pravoslavnim prebivalstvom veliko večji, kot je prirastek krajev s pretežno katoličani. To so predvsem vzhodne pokrajine, oziroma banovine države, kjer je prirastek večji kot na zapadu in severu države.

V glavnem so zastopani pri nas v večjem številu le pravoslavni, katoličani in muslimani, dočim je ostalih verstev veliko manj in tvorijo le neznamen del. Tudi posamezni okraji v državi ne odstopajo dosti od tega pravila, ker so mala verstva le redko v večjem številu zastopana. To dokazuje pregled po občinah.

Koliko je judov

Poleg splošnih pregledov je posebna pažnja posvečena judom, za katere je izdelan poseben pre-

Zürich. Belgrad 10.—, Paris 12.14, London 21.7.125, Newyork 439.375, Bruselj 74.05, Milan 25.11, Amsterdam 242.20, Berlin 176.25, Dunaj 40, Stockholm 111.95, Oslo 109.10, Kopenhagen 96.95, Praga 15.255, Varšava 82.50, Budimpešta 86, Ate-ne 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Heising-fors 9.595, Buenos Aires 114.5.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je neizpremenjen. Včerajšnji sklep gospodarsko-finančnega odbora ministrov je imel odziv na trgu v toliko, da se ne računa z dejanskim uvozom teh količin pšenice (gre za 1000 vag, za katere ne bi bilo potrebno plačati carine), pač pa smatrajo ta ukrep kot grožnjo onim čvrstim rokam (to so veliki posestniki in trgovci, ki imajo blago, pa ga ne prodajo, ker se jim ne mudi), da ne bi držala še nadalje tako visokih cen. V ostalem se pa vidi, da je imel prav trgovinski minister dr. Vrbanič, ki je pred nedavnim izjavil, da je dvig cen le prehodnega značaja. Posledice tega dviga so bile tudi v tem, da se je konzum sploh odtegnel s trga in da ne kupuje skoraj čisto ničesar. Mlini so večinoma že zaprli svoje obrate in čakajo na novo pšenico. Žalost je tudi še nekaj in šele ko bi bile te zaloge dobrega izrpane, bi se pojavili zopet kupci na trga. Tudi dovozi so prav slabi, tako da vlada na trgu mrtvilo.

Trenutno zahtevajo prodajalci za blago: bačko pšenico 215—225, prekmursko 245—250 nakladalna postaja, moko 345—350 po kakovosti in koruzo 116 do 117 pariteta Indija.

Sicer nas pa komaj dober mesec loči od žetve, ki obeta biti zelo dobra. Dosedanja poročila o škodah so izostala, ker je lepo vreme popopoloma popravilo stanje posevkov. Poročila so sploh zelo ugodna in kaže, da se bo tudi izvoz lahko lepo razvil, zlasti v neklinjske države.

Športniki celega sveta vedo, da WRIGLEY (Right) guma za žvečenje osvaja, umiri živce in pospešuje prebavo. Poizkusite se danes en paket WRIGLEY. A. OZMO, Zagreb, Vlaška ulica št. 72a.

Živina

Mariborski svinjski sejum 27. maja. Na svinjski sejum so bile pripeljale 204 svinje. Cene mladih prašičev: 5—6 tednov stari komad 85—120 din, 7—9 tednov 120—140 din, 3—4 mesece 150 do 210 din, 5—7 mesecev 300—390 din, 8—10 mes. 420—490 din, 1 leto 710—820; 1 kg žive teže 6.50 do 7.75 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. Prodanih je bilo 146 svinj.

Sport

Razstava športnih uspehov Mo strane

Mojstrana je na svojevrsten način želela opozoriti tujakoprometne činitele na njihovem študijskem potovanju po Sloveniji: priredila jim je športno razstavo z dodatkom turistične in lovške razstave v malem. V prvem trenutku si človek težko predstavlja, kaj naj bi mala vasica zmogla zbrati za celo razstavo. Toda ko stopi v posebno sobo hotela Rabič zastri, a zastri mi še mnogo bolj, ko prične znana naša smučarska delavka, duša mojstranskega športnega gibanja, Minca, vsa navdušena in ganjena obenem pripovedovati.

»Vidite, prve uspehe smo dosegli že leta 1913, ko je priredil Badjura tečaj v Bohinju in po tečaju tekmo. Janšev in moj stric, Rabič je bil prvi, moj oče drugi in Klančnikov oče pa tretji. To je fotografija in to darila: ura, turistovsko jedilno orodje in plaheta. Pa tudi to še ni začetek. Moj stari oče — vidite tam v kotu njegov portret, (mimogrede povedano, on je junak iz Baumbachovega Zlatoroga, lovec Janez) — je imel že pred 80. leti prave švedske smuči, ki mu jih je poslal v dar neki šved, katerega je stari oče vodil po Triglavu. Ena je še danes ohranjena, le na razstavi jo nimamo. To je predvojna zgodovina — po osvoboditvi pa je prvi smučarski državni prvak leta 1920 Hebanja, naš Mojstrančan! On je otvoril vrsto uspehov in začelo se je. Tamle gori je letnica in od letnice proti robu mize se vrste diplome, darila, pokali, ure, slike, skratka vse, kar so si smučarji tisto leto priborili. In tega je od leta do leta impozantnejše število. Kako tudi ne! Toliko let nepremagljivi državni prvak Josko Janka, njega je zamenjal drugi državni prvak Albin Jakopič, ki je branil tri sezonske pomonske naslove državnega prvaka v kombinaciji, za njim pa se je uvrstil Gregor Klančnik, iz družine, ki je že leta 1913 dala zmagovalca na smučskih tekmah, a danes so njegovi otroci med prvimi: Lojze Klančnik, Karel Klančnik in Gregor. Pa

ne samo državna prvenstva, Jožetova zlata plaketa za državno prvenstvo v Romuniji poleg drugih mednarodnih priznanj, plakete s Francoskega, nemškega, poljskega prvenstva, zmagovalne trofeje z drugih tekem, skratka vse smo pripravili in zbrali. Glejte tu na sliki je še Gregor kot moj učenec v šoli na majhni amuški tekmi mladine, danes je pa že državni prvak. In tamle na desni imajo pa mesta našlajši, oni, ki danes vidijo svoj vzor v tistih, ki so prav tam začeli, kot so danes moji učenci. Vsem na čelu že dobro znani skakač Polde, pastirček, po katerega sem morala dvakrat poslati, da je dal svojo uro za razstavo, pravi, da ne more biti brez nje na paši... In tudi to mu je žal, da ne more razstaviti praktičnih nagrad, saj si je samo letos priboril med drugim 7 parov smučk na tekmah! Naši fantje, pripoveduje Minca, vedo ceniti praktična darila, ampak takole po letih pa je vsem le bolj pri srcu pokal ali kolajna ali diploma — to ostane, to je ponos in to dviga tekmovalnost. — Vidite tamle so vsi znaki turističnega središča Mojstrane: vrvi, plezalke, klini, hrplje, sonde in reševalne potrebšline in na stenah znaki lovškega središča Mojstrane s slikami že pokojnih vladarjev velikega našega Aleksandra in romunskega Ferdinanda — lovške trofeje pa prepleta kar vesele kolajne z berlinske lovške razstave, ki si jih je priboril moj oče. — Vse to smo fotografirali in na slike napisali, da je bilo to v Mojstrani, da ne bodo ti tujakoprometni direktorji pri obliči vtisov pozabili, da je Mojstrana pravo smučarsko-športno središče, turistovsko in lovsko središče naše države. Prav strmeli so nad vsem, kar smo jim pokazali in niso mogli verjeti, da je naša majhna vas s svojimi vrli fanti priborila toliko trofeje. — Tako Minca, ki je skromno zamolčala, da so med temi tudi njene iz dobe, ko je ona več let branila naslov državne prvakinje v smučanju.

Sedli smo v drugo sobo, a Minca je odprla vrata, da smo kmeli pogled na razstavljene trofeje. Lepo jih je videti razstavljene in zbrane, impozanten vtis napravijo, toda koliko truda, koliko resnega in etvarnega dela je za temi znaki zmag, to je za dobesedno druga stran kolajne! In ta stran ni razstavljena, ta leži v prebivalcih te lepe naše vasice, ne samo v onih, ki so si priborili ta darila, temveč tudi v vseh tistih, ki so se pripravljali, pa niso prišli na prva mesta in v vseh tistih, ki so pomagali neumorno s podrobnim delom organizaciji športa, in pa v tistih, ki so s tekmovalci čutili in jim dajali izpodbudo s tem, da so razumeli njihov trud in delo in jim privoščili tu in tam dobro besedo. A to znajo Mojstrančani kot nikjer. Ta skupnost vasi za smučarsko delo, ta je dala tem preprostim fantom, ki so dosegali uspehe, najsi bodo kmetje, delavci, gospodarji, inženirji ali pa samo pastirček, pravega in zdravega športnega duha, kot bi si ga želeli v vsem našem športnem življenju. Razveseljuje tembolj, da se je vse to delo odigralo v naši vasi z izključno domačimi delavci v športu, ki so znali najti izraz pravega in čvrstejšega športa. Kako lepo bi bilo, ako bi se ta športni duh Mojstrane razširil ne samo po naših vaseh, temveč tudi po naših mestih!

Razstava bo odprta še do nedelje. Nikomur ne bo žal, ako si jo ogleda. J. G.

Kolesarski praznik na naši severni meji

SKK korotan Mežica je priredil na praznik 26. t. m. otvoritveno klubsko kolesarsko dirko, katere se je udeležilo 12 dirkačev od klubov Korotan in Mislinje. Proga je bila za vse skupine Črna-Guštanj, t. j. 20 km. Že pred dirko se je nabralo na startu v Črni veliko število ljudi in tudi na celi progi do cilja je bilo zbranege veliko občinstva. Posebno veliko občinstva se je zbralo v Guštanju, kjer je ne- strpno čakalo prihoda dirkačev in kmalu po 14.30 se je pojavila pred Guštanjem prva skupina: 1. Logar Rudi v času 0:35:55 SKK Korotan, 2. Poker- nik Anton 0:36:45 (Korotan), 3. Pieterski Franc 0:36:46 (Mislinje Sl. grad), 4. Kočan Tone 0:36:47 (Korotan), in takoj za njimi juniorji: 1. Vodovnik Ivan (K) 0:36, 2. Jelen Leopold (M) 0:38:45, Novinec 1. Vinko Alojz (K) 37 min., 2. Dolinšek Ivan (K) 0:42:05, 3. Krivograd Jože (K) 0:43:15.

Iz rezultatov je razvidno, da je bila povprečna brzina pri zmagovalcih 33 km na uro, kar je za to progo zelo dober rezultat. Posebno je treba pohvaliti juniorje, še bolj pa novince, ki so z težkimi kolesi dosegli skoraj iste rezultate kot glavna skupina. Dirka je izpadla v najlepšem redu, razen enega malega padca dirkača Kočana, ki je malo pred ciljem padel, pa mu je takoj nudil prvo pomoč aas. odsek Rdečega križa v Guštanju pod vod- stvom neumornega tajnika g. Rajka Kotnika, ki se je z avtom in osebjem sam ponudil za prvo pomoč.

Dirka je bila v rokah naših neumornih šport- nikov gg. Vehovec, Erženčnik. Zmaga je vinka Cajnka iz Slovenjega Grada. Po končani dirki je bil skupen izlet v Rimski vrelce, kjer je bila raz- delitev nagrad. V imenu mariborske podzveze in Koroške kolesarske župe je zbrane športnike pozdravil naš znani kolesarski organizator in pred- sednik Koroške kolesarske župe g. Vinko Cajnko iz Slovenjega Grada.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; žetovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Vrtnarskega vajenca

sprejme takoj Kuhar Herman, vrtnar in izdelovalec vencev, Trbovlje. (v)

Vajenca

za krojaško obrt sprejme takoj. Rema Ivan, Vogelnja št. 5, Ljubljana. (v)

Vajenca

za mizarstvo obrt sprejme Jos. Velkavrh, Krakovska ul. 7, Ljubljana. (v)

Vajenca

za kovaško obrt sprejme takoj. Prednost imajo taki, ki so se že učili. — Urh Ivan, kovaštvo, Metlika. (v)

Vajenca

sprejme v trgovino s mešanim blagom. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Dolenjsko« št. 8415. (v)

Učenec

zdravica, poštenega, takoj sprejme v trgovino mešane blaga na deželi. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Marjivo« št. 8460. (v)

Učenec

ki še ima 1 in pol leta učne dobe, se želi izučiti še nadalje v večji trgovini s mešanim blagom. Najraje na deželi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoje« št. 8571. (v)

Službe iščejo

Perfektna sobarica

isklje službo za sezono ali stalno. Gre izven Ljubljane. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljivca« a

Gospodična

želi v slaščičarno, pekarno, buffet ali sladoled. Naslov v vseh poslovalnicah »Slov.« pod št. 8602. (a)

Šivilja-začetnica

s krojnim tečajem, vajena nekoliko kuhe, isče mesto pri šivilji. Naslov v upravi »Slov.« pod 8323. (a)

Gospodinja

isklje službo za takoj. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštenca« a

18 letno dekle

izučena šivilja, želi službo kot pomočnica gospodinj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Marjivo« 8497. (a)

Zaposlenja išče

23 letni mladenič v trgovini ali gostilni. Razumen vrtnar, vajen vseh del. — Rok Salamon, Konjsko 15, p. Boštanj ob Savi. (a)

800 din

dam onemu, ki mi preskrbi stalno službo v večji trgovini ali tovarni ali kaj sličnega. Abelj Janez, Sarmova 40, Ljubljana VII. (a)

Služkinja

srednjih let, z dobrimi spricvali, zmožna samostojno kuhati in vseh hišnih del, isče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8596. (a)

Prodajalka

izurjena v manufakturi, galanteriji in speceriji, dobra mož - isče mesto v trgovini na deželi. Nastopi lahko takoj. Naslov: Pavla Novak, Dobričice 30. (a)

Portir ali sluga

star 29 let, zmožen 5 jezikov: slovensko, srbohrv., francosko, italijansko in deloma nemško, isče službo. Ponudbe pod »Zanesljivca« 8476 v upravo »Slovenca«.

Službodobe

Krojaškega pomočnika

sprejme Ivan Arhar, Dorfarje, Škofja Loka. (b)

Čevljarskega pomočnika

za navajna dela sprejme takoj. Delo stalno. Kurent J., Črnača 55. (b)

Domači zavod

sprejme poštene in agilne pomočnike s provizijo za povečanje slik. Mesto stalno. Ponudbe na Foto-stelje Weiss, Polzela, Celje. (b)

Trgovskega pomočnika

izučena mešana stroka, želatinsarja, dobrega prodajalca, sprejem. - Prednost znanje vodstva glavne zaloge tobaka. Ponudbe z navedbo plače na naslov: Franjo Černe, Radeče. (b)

Pisarniška moč

se sprejme za vodstvo prijavne urada od srede junija do konca avgusta. Razen državnega jezika mora znati nemško in deloma francosko; izveščenost v kakem tujeje - prometnem uradu in reference zafeljene. Mesečna plača 850 din in prosto stanovanje. - Ponudbe s vsemi podatki naj se pošljejo obični Rogarška Planina do 5. junija 1938. (a)

Dve donašalki-natakarici

sprejme gostilna Figove. b

Čevljarskega pomočnika

za šivano in zbitno delo sprejme Pogačar, Kamnik. (b)

Služkinjo

sprejme takoj. — Jesih, Medvode. (b)

Tesače

sprejme v delo graščina Planina pri Sevnici. (b)

Izurjeno pletiljo

sprejme Čuden, Staretova ulica 14. (b)

Kotlarskega pomočnika

potrebujem takoj. Urbas, Jastrebarsko. (b)

Predzidarja

zmožnega visokih zgradb - sprejem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zanesljivca« 8543 (b)

Dekle z dežele

sprejme za pisanje in hišno delo. Prednost nemščina. 1-2 meseca samo oskrba. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »22« št. 8536. (b)

Spretno, voljno dekle

za vsa hišna dela, ki ima ljubezen do otrok in zna kuhati, isče tričlanska rodbina za takojšnji nastop. - Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Črna pri Prevaljah« št. 8596. (b)

Aranžer izložb

ki je obenem dober prodajalec manufakturnih, dobi mesto v večjem podjetju. Ponudbe s sliko in referencami upravi »Slovenca« pod »Perfekten 212« 8395. b

Prodajalka

ki je obenem izvršena v trgovini s mešanim blagom in je obenem tudi dobra kuharica, ki bi kuhala za 4 osebe, se takoj sprejme. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Trgovca« 8335. (b)

Hotelskega vratarja

s kaveljco, takoj sprejmemo. Ponudbe z navedbo rojstnih podatkov, znanja jezikov, dosedanjega službovanja in višino kavelje poslati upr. »Slov.« pod »Hotelski vratar« št. 8539. (b)

Trgovski pomočnik

barvne stroke, vešč v mešanju oljnatih barv in lakov, mlažja, vojašine prosta mož, priden, samostojen delavec, dobi stalno mesto. Dopise-oferte je nasloviti v upravo »Slov.« pod šifro »Special-barve« 8504. (b)

Tapetniškega pomočnika

izurjenega, takoj sprejem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Spreten« št. 8560. (b)

Kovaškega delovodjo

s šolskim in mojstrskim spricvalom, vojašine prostega, isčem. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »Dober kovač« 8451. b

Iščem zastopnika

za prodajo kavnih surovin in elkorije, ki je v speceriji stroki dobro uveden. Zlatan Frank, Novi Sad. b

Dekle z dežele

začetnico, ki ima veselje do gospodinjstva — takoj sprejme Eigner, Maribor, Koroška 87. (b)

Parcelo

ob Herbersteinovi ul. prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8525. (p)

Redka prilika!

Lepo posestvo v Ljubljani se takoj zelo poceni proda (brez posredovalcev). - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »A. b.« št. 8578. (p)

Enodružinska hiša

naprodaj. Hrib sv. Jožefa št. 20, Celje. (p)

Dve stavbni parceli

v bližini občinskega doma v Dev. Mar. v Polju, sta naprodaj. Poizve se v gostilni pri »Hladnik«. (p)

Več lepih stavbnih parcel

po ugodni ceni naprodaj (tudi na mesečne obroke). Poizve se v gostilni pri Križniku, Cesta na Brdo. (p)

Parcele

na Viču prodam po 16 din m² (dam tudi na obroke). Poizve se v gostilni pri Križniku, Cesta na Brdo. (p)

V Brežicah in okolici

so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemskega veleposesta. Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Novo hišo

tristanovansko, s lokalom, velikim vrtom in njivo, ob prometni cesti — po nizki ceni naprodaj. Zaloška 119, Anišč. (p)

Parcela

500 m², blizu Staciona, poceni naprodaj. Zraven elektrika in vodovod, material v zemlji. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8495. (p)

Hiša

primerna za gostilno in trgovino, brez konkurence, v industrijskem kraju — ugodno naprodaj. Jurgee, St. Ilj v Slov. gor. (p)

Dvostanovniško vilo

s vrtom, pripravno za upokojenje, v bližini Kamnika prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod 8445. (p)

Majhno posestvo

10 minut od postaje Laško naprodaj za 15.000 din. — Lisičar Alojzij, Loke 71 - Trbovlje I. (p)

Novo poslopje

10 x 16 m, in 1500 m² zemljišča, pripravno za delavnico, stanovanje, tovarno — prodam. Črnogelj, Črnuče. (p)

Mesarija s posestvom

na prometni točki blizu velike tovarne naprodaj zaradi družinskih razmer. Ledenica, hlev, vodovod, elektrika, avtogaraža, preta-kajevalnica itd. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »350 T«. (p)

Vnajem

ISČEJO:

Hišo z vrtom

ali večje stanovanje isče stalna stranka. — Ponudbe pod »Točen plačnik« št. 8567 v upravo »Slov.« (b)

ODDAJO:

Celo hišo ali stanovanje

v Radomlju odda v najem Pogačar, Kamnik. (n)

Lokal za specerijo

z inventarjem in stanovanjem - se skupno ugodno odda. Tyrševa 124. (n)

Lokal na Bledu

v centru, pripraven za delikatese ali boljše mlekarne, takoj oddam. - Dopise na A. Wölfling, Bled. (n)

Usnjarsko podjetje

z lastno vodno močjo oddam v najem v večjem mestu Gorenjske. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8307. (n)

Stara vpeljana trgovina

s mešanim blagom na deželi, na zelo prometni točki, se zaradi družinskih razmer po dogovoru odda. - Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod »Dobra točka«. (n)

Pisarniški prostori

obstoječi iz dveh sob in pritliklin, v I. nadst. - se oddajo v najem s 15. junijem v palači Ljubljanske kreditne banke. Vsi prostori so centralno kurjeni in so pripravljeni tudi za ordinacijo. (n)

Lokal oddam

Poizve se: Karlovska cesta št. 30. (n)

Šestsobna hiša

se odda v najem zaradi premestitve za 390 din mesečno. Stoliče 89. (n)

Kovačnico

dobro vpeljano, na Gorenjskem, oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8554. (n)

Pekarijo

in lokal za trgovino ugodno oddam. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Okolica Celja« št. 8524. (n)

Košnja

sena in otave s travnikov Oračnove dijaške ustanove pod dolenjskim kolodvorom in nad »Zelenim hribom« - se odda. Pogoji se na vpogled pri hišniku v Wolfovi ulici št. 13 ter na Dolenjski cesti št. 23. (n)

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje

čisto in mirno, 1400 mala družina za julij. Ponudbe upravi »Slovenca« pod zn. »Stanovanja« 8449. (c)

ODDAJO:

Enosobno stanovanje

oddam. Franc Sitar, Stoliče 136. (b)

Štirisobno stanovanje

s pritliklinami, v I. nadst. oddam avgusta v Praškovi ulici 10. Poizve se pri A. Sarabonu, Zaloška c. 1. (b)

Dvosobno stanovanje

s vsemi pritliklinami se zaradi premeščenja odda samemu dr. nastavljenju. Maribor, Glavni trg 3. (b)

Štirisobno stanovanje

komfortno, mirno, centralna lega, v bližini kavarne Evropa, se odda. Informacije: Kersnikova ul. 7/II. (b)

Stanovanje

dve sobi, kuhinja, kopalnica in pritliklin, se odda. Maljeva ulica 8 (zraven Mladinskega doma). (b)

Trisobno stanovanje

komfortno, v sredini mesta - oddam s 1. avgustom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8575. (b)

Dvosobno stanovanje

mansardno, na Sv. Petra cesti 13, oddamo. Vprašati od 3 pop. dalje na Sv. Petra cesti 13-I. (b)

Trisobno stanovanje

komfortno, oddam s 1. avgustom za Bežigradom. Poizve se: Kodeljevo, Povšetova 23 v trgovini Rosman). (b)

Enosobno stanovanje

suho, čisto in sončno, v bližini tramvaja — poceni oddam s junijem ali julijem. Rokova pot 146, Dravljice. (b)

Dvojno stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritliklinami, se takoj odda. Ravno tam se odda skladišče. Pojasnila: Višmarje 100. (b)

Trisobno stanovanje

s kopalnico, poselsko sobo ter druge pritlikline, se odda v hiši Blewelsova c. 6. Vprašati pri upravitelju v zborniški pisarni, Beethovnova ulica 10. (b)

Enosobno stanovanje

lepo, sračno, sončno, s pritliklinami, oddam v Tomačevem po zelo ugodnih pogojih. Zlasti pripravno za upokojece. Poizve se: Kerkal, Središka ulica št. 13. Moste. (b)

Zlata Jama

JE STALNA REKAMA

SLOVENCU

IVANHOE

Nikakor ne pustim! Pomagati mi morata, da se iznehim svojega brata! »Jaz že ne bom pomagal!« je kneza zavrnil lasu skrivil. Niti peresa na njegovi perjani ne zlozim! »Saj ne rečem, da bi ga bilo treba kar precej pobiti!« je godrnjal knez. »Saj je menda nimajo le na Avstrijskem, marveč jih imamo tudi tukaj!«

St. 139.

De Bracy poroča

»Kaj se je zgodilo?« je zaklical knez Ivan. »Govoril! Ukazujem ti!« »Vitez Briand je ušel, Front de Boeuf pa je zgorel v plamenih svojega gradu! Jaz sam sem pribežal semkaj, da Vaši Prejasnosti sporočim to strašno novico. - Najhujšega pa niste še slišali: Ričard je na Angleškem!«

Knez je prebledel in omahnil. Moral se je oprijeti stola, da ni padel. »Lažeš, človek! To ni mogoče!« »Nikakor ne lažem, je vse gola resnica!« je odvrnil de Bracy. »Bil sem njegov ujetnik in sam sem z njim govoril.«

Kakor bi ga bila zadela strela, se je knez zavalil v svoj stol. Ona dva pa sta se medtem tiho pogovarjala, kaj bi bilo treba ukreniti. De Bracy je menil, da bi bilo najbolje to deželo čimprej zapustiti. Knez Ivan, ki je te zadnje besede ujel, se je zdrnil ter na ves glas zakričal: »Kaj govoriš? Na cedilu me hočeta pustiti?«

Posestva

Stavbne parcele

v bližini postaje, poceni prodam. Škofja Loka, Suha št. 31. (p)

Hišo

visokopritliklino, dvostanovniško, prodam. Prevzem večje hipoteke. Smarska 43, Ljubljana. (p)

Hiša

z gospodarskim poslopjem in lepim sadnim vrtom — ugodno naprodaj. Poizve se: Domžale, Savska 22. p

Nova vila

dvostanovniška, podkletna, 10 let davka prosta, z velikim vrtom in lepimi sončnimi legi, 10 minut iz Celja, naprodaj. Lahko se tudi prevzame hipoteke. Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »Vila«. (p)

Lepa hiša

prosta popravil, z gospodarskim poslopjem, lepim vrtom, travnik in polje, v lepem legi, blizu Maribora, ob državni cesti — poceni naprodaj. Pripravnata tudi za trgovino. Ponudbe upr. »Slovenca« v Mariboru pod »Ugodno« 857. (p)

Kam pa kam?

Danes vsi v rest. Lloyd na pečeno jagnje na ražnju in dobra dalm. vina. Buja Martin.

V gostilni pri »Loydu« Rimski 24. Blatweisova 2. se toči tudi pristno dalmatinsko črno in belo vino po 10 din liter. Poskusite naš eviček! (1)

Pouk

Oblastveno koncesionarna šoferska šola I. GABERSČIK biva komisar za šoferske izpite Slomškova ulica št. 4. Telefon št. 26-26 in 26-28.

Prihodnji prirojevalni tečaj

za damsko oblačila se prične v četrtek, 2. junija 1938 Vsa tozadovna pojasnila v krojni šoli na Aleksandrovi c. 5-11. v Ljubljani.

Pohišstvo

Vsakovrstno pohišstvo v priznani solidni izdelavi se dobi samo v veliki zalogi trdke »OPRAVA« Celovška cesta 56. Spalnica še od din 1450.- naprej. Sprejemajo se naročila.

Vsakovrstno pohišstvo moderr. Od najfinjšega do najcenejšega, dobi se samo v veliki zalogi pohištvu »SAVA« mizarstvo: Rožna dolina cesta 4, št. 18. Trgovina pohištvu: Nebojšnik - Gajeva ulica.

Kupimo

Samotno opeko še rabljeno, kupi Rafine-rija kova, št. Vid a. 14. Drobilec rabljen, v dobrem stanju, 4-5 kuh. metrov kapacitete na uro, kupim. - Anton Solina, Sv. Jurij ob j. ž. Stružnico srednje veliko, rabljeno, dobro ohranjeno, kupim. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8447. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Mlekarno ali trafiko še vpeljeno, kupim na prometnem kraju. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Goto- vina« št. 8529. (k)

Tri vagone sena kupi sresko načelstvo v Ljutomeru, za takojšnjo dobavo, franko vagon, nakladalna postaja. Ponudbe poslati takoj. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

CUNJE krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovejše volno, govedjo dlako (arovec) - kupi vsako množico

Arbeiter - Maribor Dravska 15

Obrt

Slikar in pleskar Franc Remšgar, Predovičeva 19, Ljubljana-Moste, se priporoča. Dobro delo! Cene skrajno nizke! (r)

Vsa ključavničarska dela dobavlja najsolidnejše ključavničarska mehanična delavnica Jože Primožič (prej Majnik), Slov. Javornik. (s)

Zasluzek

1000 dinarjev in več zaslužite mesečno s delom doma. Pošiljam material, prevzamem gotovo blago. Majhen kapital potreben. Zahtevajte prospekte, priložite snamko za odgovor. »Hemipa« Pančovo, Trg kralja Aleksandra št. 1. (s)

Denar

10.000 din posojila iščem proti vknjižbi na posvetu ali sprejemem družabnika k splošnemu mi- zarstvu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8527. (d)

Bančno kom. zavod - Maribor Aleksandrova cesta št. 48 kupi takoj in plača najboljše

HRANILNE KNJIZICE bank in hranilnice VREDNOSTNE PAPIRJE 5% obveznice, bone ter sredstva, delnice itd. VALUTE VSEH DRZAV PRODAJA SREČK državne razr. loterije.

HRANILNE KNJIZICE 3 ODS. OBVEZNICE VREDNOSTNE PAPIRJE VOJNO ŠKODO vnovčuje po najvišji ceni in proti takojšnjemu izplačilu

Koncesionarna trgovska agentura za bančne posle AL. PLANINŠEK LJUBLJANA Beethovnova 14 - Tel. 25-10

Posojila dobe drž. in samoupravni uslužbenec in upokojenec pod ugodnimi pogoji. - Informacijska pisarna, Slomškova ulica 1 da brezplačno pojasnila. (d)

Posojila različna, preskrbim hitro, brez kakor predplačila. Hranilne knjizice vnovčujem proti takojšnji gotovini. Oblas. dovoljena pisarna

Rudolf Zore Ljubljana, Gledališka 12. Znamka 3 din.

Auto-motor

Vse nadomestne dele za Ford-avtomobile - dobi se vedno na zalogi po najnižjih cenah pri M. Bahar, Ljubljana, Celovška c. 38. Telefon 22-92.

Motorno kolo s priklopo, znamke »Ariele« 550, dobro ohranjeno, prodam, event. zamenjam za avto. Vrenjak Viktor, trg., Vir. p. Domžale. (f)

Opel 6 cilindrska limuzina, skoraž nova, zelo ugodno na- prodaj zaradi nabave večjega voza. - Golter Lado, trgovec, Jelica. (f)

Avto »Lancela« 4 cyl., štirisedežni, dobro ohranjen, ugodno na- prodaj. Na ogled v garaži Kopuš, Frankopanska ulica št. 21, Ljubljana VII. (f)

Vulkanizirajte sami

avtogume itd. brez aparata, s sredstvom »Gomalin«. Poskusna garnitura (za nekoliko popravil) po povzeto- ju 87 din. - Glavno zastop- stvo: Tehnična pisarna Ing. Ivan Schneider Zagreb, Masarykova 16.

Razno

30 let obstoječe tesarsko podjetje in lesna industrija se toplo priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela po ugodnih cenah. - Martinec Fran, Ljubljana, Prule 8.

Novi naslov: Frančiškanska ul. 3.

Tudi Vaša obleka bo kakor nova ako jo pustite kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH Ljubljana Poljanski nasip 4-6 Pralnica - Svetlokalnica

Glasba

Harmonije izdelujem od 1800 din dalje. Uglavneje v popravila orgel in klavirjev. - Trnate, Medvode. (g)

Klavirska harmonika male rabljena, od g-g, na 140 basov, s registrom, po- ceni napredaj. - Jerman Metod, p. Radomlja. (g)

Najlepše birmansko darilo je Hohner harmonika Original Hohner samo pri WARBIK Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Uglavjem in popravilam harmonike. Josip Ambrož, Lahovce 35, p. Komenda. g

Klavirsko harmoniko 34 tipk. Honner-Schneider, prodam. Pregelj, Grablovičeva ulica 20. (g)

Harmonij evropskega sistema, 14 re- gistrov, napredaj pri Jo- sefu Gonza, Jezdarska ul. št. 8, Maribor. (g)

STROJI

Diesel motor ali na bencin, 16-18 konj- skih sil - kupi Trančar, Sv. Boltenk v Slov. gor. k

Specijalna delavnica za pre- vianje in poprav- ljanje elektromotorjev in dinam. Kvalitetni elektro- materijal in elektromo- torji svetovnoznane firme »Siemens« vedno na zalogi.

Franjo Perčinlić konces. elektropodjetje, Ljubljana, Gosposvetska c. 16, telefon 23-71.

Parne stroje,

kotle, turbine, vodne turbine, pogonske mo- torje montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurišča, či- stilce za vodo, zrak in olje.

DOMŽALE

Stružnico

in skobelni stroj za šelezo, kupim. Ponudbe s točnim opisom poslati na Primožič Jože, ključ. mehanična de- lavnica (prej Majnik), Slo- venski Javornik. (k)

Parni kotel

ali lokomobile, 40-50 m³ velikosti, po možnosti s stopničastim pred- in pod- talnim kuriščem, še v do- brem stanju, iščem. Po- nudbe upravi »Slovenec« pod št. 8159. (k)

Potrebujemo lokomobilo

ali desetmetrski parni kotel za proizvodnjo pare. Ponudbe s opisom in navedbo najnižje cene na »TEŽA«, KBANJ.

SOBE

ISČEJO: Državna uradnica išče opremljeno sobo sredi mesta. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Inteligentna« št. 8574. (s)

ODDAJO:

Lepo veliko sobo takoj oddam. Holzapflov št. 17. (s)

Lepo mesečno sobo oddam. Št. Vid nad Ljub- ljano 22. (s)

Sobo opremljeno ali prazno, od- dam sameki osebi. Izanska cesta 139. (s)

Elegantno sobo s uporabo kopalnice, oddam najraje zakonskemu paru. Poleg drž. III. gimnazije (pri Česen). (s)

Čitajte in širite »Slovenca«

Razpis

Mestna občina Novo mesto razpisuje oddajo vseh del pri gradnji občinske ubožnice, adaptacije in nadzidave

I. javno pismono ponudbeno licitacijo

na dan 15. junija 1938 ob 2 popoldne v mestni občinski posvetovalnici.

Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe proti plačilu nabavnih stroškov med uradnimi urami v občinskem uradu.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na znesek odobrenega proračuna, ki znaša za posamezna dela:

1. Težakna in zidarska dela	din 181.081,28
2. Tesarska dela	din 32.318,60
3. Krovna dela	din 8.448,50
4. Kleparska dela	din 18.126,08
5. Mizararska dela	din 39.085,—
6. Steklarska dela	din 8.290,06
7. Ključavničarska dela	din 2.198,—
8. Strelododne naprave	din 3.000,—
9. Vodovodna inštalacija	din 19.251,—
10. Pleskarska dela	din 5.296,—
11. Slikarska dela	din 3.520,23
12. Pečarska dela	din 14.100,—
13. Električna inštalacija	din 6.720,—
14. Parketna dela	din 20.112,37
15. Tapetniška dela	din 3.700,—

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašene licitaciji, ki je na- bliž na uradni deski pri občini Novo mesto.

Predsedstvo občine Novo mesto, dne 27. maja 1938.

Natečaj za idejne skice

za zgradbo novega etnografskega muzeja v Belgradu

Ministrstvo prosvete razpisuje javni natečaj za izdelek idejne skice za zgradbo novega etnografskega muzeja v Belgradu.

Pravico sodelovanja imajo vsi arhitekti in inženirji, vsi tu bivaajoči državljani kraljevine Jugoslavije.

Ocenjevalno razsodišče tvorijo gg. člani:

1. Coko Kovačević, pomočnik ministra prosvete
2. Dušan Jakšić, načelnik splošnega oddelka ministrstva prosvete
3. arh. Svetozar Jovanović, redni prof. tehnične fakultete v Belgradu
4. arh. Ivan Ivačić, načelnik arhitektonskega oddelka ministr. zgradb
5. arh. Dimitrije Leko, v. profesor tehnične fakultete v Belgradu
6. Borivoje Drobjajković, upravnik etnografskega muzeja
7. inž. Radoslav Todorović, šef tehničnega oddelka ministr. prosvete kot namestnika: 1. Stojan Stojanović, inšpektor ministrstva prosvete 2. arh. Budimir Hristodulo, svetnik min. zgradb.

Nagrade za to delo se sledeče:

- prva din 40.000.—
- druga din 25.000.—
- tretja din 15.000.—

Za odkup je določena vsota din 20.000.—

Rok oddaje del je dne 11. julija 1938.

Pogoji in program tega tekmovanja se lahko dobe vsak dan v pisarni bla- gajne ministr. prosvete, Trg prestolonaslednika Petra 26/1., za ceno 50 din.

Inserirajte v „Slovenca“!

Brez posebnega obvestila + Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je umrla danes, 27. maja, po težki in dolgo- trajni bolezni, potolažena s tolažili svete vere, naša ljuba soproga, mama, sestra, teta in svakinja, gospa

Jozefina Rosenfeld roj. Brunčič

Pogreb blagopokojnice bo v nedeljo, 29. maja ob 16 (4) izpred javne bolnišnice na pokopališču v Rogoznici pri Ptuj. Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, 30. maja ob 6 zjutraj v Minoritski cerkvi v Ptuj. Ptuj, dne 28. maja 1938.

Zalujoči soproj Robert Rosenfeld, sinova Leopold in Robert, hčerka Ivana in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob priliki težke izgube našega preljubega soproga in očeta izrekli svoje sožalje, na krsto blagega pokojnika položili cvetje in ga spremlili na njegovi zadnji poti, se najjekrejeje zahvaljujemo.

Petrovce pri Celju, 28. maja 1938.

Rodbina Jansekovič

Ne pozabite...

Pri tvrdki »Manica« Manufaktura, komanditna družba
kupite vedno dobro in poceni!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 29. maja: 8 Fantje na vasi, vmes plošče — 9 Poročila — 9.15 Majniški sprehod (plošče) — 9.45 Varski govor (g. dr. Ciril Potokar) — 10.15 Poročila — 10.45 Glasbe iz zavoda Sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano — 11.00 Otrčka ura: Gašperček — 11.30 Plošče — 12.30 Operetna ura. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova in g. Jean Franzl, operni tenorist, in radijski orkester, vmes ob 13. Napovedi — 17. Kmet, ura: Hdešica in kuga pri praščih (g. dr. Simon Zibert) — 17.30 Pisan koncert Radijskega orkestra — 18. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Naša družina in vprašanje socialnega zavarovanja (dr. Milutin Zelič) — 19.50 Prenošmarje iz trnovske cerkve — 20.30 Pisan revija. Sodelujejo: Originalna švicarska godba (Malenski trio), Kmečki trio, Sestre Stritarjeve in Čiranski terost »Vesna« — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Sedaj pa za ples (plošče).

Ponedeljek, 30. maja: 22 Pesmi iz vizičarskega zbiranja v letu 1937 (švicarske popevke s solisti, zbori in orkestrom — plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14. Napovedi — 15. Prognoza in ocena delavnosti pri jaski (g. dr. Fr. Debevec) — 16.20 Charlie Kunt igra skladbe (plošče) — 18.40 Kulturna kronika: Letošnje knjige »Slovenske Matice« (g. prof. France Vodnik) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Gospodarski pomen turizma (dr. M. Brakus) — 19.50 Zanimivosti — 20. Koncert suit (Radijski orkester) — 21.10 Prenošmarje iz Praga. Suk: Dozorevanje, simfonična pesnitev — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Zvoki v oddih (Radijski orkester).

Torek, 31. maja: 11 Solca ura. Glasbeni nastop: harmonika, posli in klavir, izvajajo 4 učenci glasbene šole v Kranju (vodi g. Fekia Albin) — 12. Plesi iz prošlih dni (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Leharjevih operet (Radijski orkester) — 14. Napovedi — 15. Radijski kramel — 16.40 Poklicna posvetovalnica (g. dr. Vlado Schmidt) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Vas v Hrvatski (dr. Drago Hlopupek, Zagreb) — 19.50 Prenošmarje iz trnovske cerkve — 20.30 Koncert pevkega zbora »Grafika« — 21.15 Igor Stravinski (plošče) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Zvoki v dvočetrtinskem in trčetrtinskem taktu (Radijski orkester).

Dragi programi

Nedelja, 29. maja: Belgrad: 20 Pihala, tamburice in solisti — 21.30 Plošče — 22. Poročila — 22.15 Poročila — 22.45 Poročila — 23. Poročila — 23.15 Poročila — 23.45 Poročila — 24. Poročila — 24.15 Poročila — 24.45 Poročila — 25. Poročila — 25.15 Poročila — 25.45 Poročila — 26. Poročila — 26.15 Poročila — 26.45 Poročila — 27. Poročila — 27.15 Poročila — 27.45 Poročila — 28. Poročila — 28.15 Poročila — 28.45 Poročila — 29. Poročila — 29.15 Poročila — 29.45 Poročila — 30. Poročila — 30.15 Poročila — 30.45 Poročila — 31. Poročila — 31.15 Poročila — 31.45 Poročila — 32. Poročila — 32.15 Poročila — 32.45 Poročila — 33. Poročila — 33.15 Poročila — 33.45 Poročila — 34. Poročila — 34.15 Poročila — 34.45 Poročila — 35. Poročila — 35.15 Poročila — 35.45 Poročila — 36. Poročila — 36.15 Poročila — 36.45 Poročila — 37. Poročila — 37.15 Poročila — 37.45 Poročila — 38. Poročila — 38.15 Poročila — 38.45 Poročila — 39. Poročila — 39.15 Poročila — 39.45 Poročila — 40. Poročila — 40.15 Poročila — 40.45 Poročila — 41. Poročila — 41.15 Poročila — 41.45 Poročila — 42. Poročila — 42.15 Poročila — 42.45 Poročila — 43. Poročila — 43.15 Poročila — 43.45 Poročila — 44. Poročila — 44.15 Poročila — 44.45 Poročila — 45. Poročila — 45.15 Poročila — 45.45 Poročila — 46. Poročila — 46.15 Poročila — 46.45 Poročila — 47. Poročila — 47.15 Poročila — 47.45 Poročila — 48. Poročila — 48.15 Poročila — 48.45 Poročila — 49. Poročila — 49.15 Poročila — 49.45 Poročila — 50. Poročila — 50.15 Poročila — 50.45 Poročila — 51. Poročila — 51.15 Poročila — 51.45 Poročila — 52. Poročila — 52.15 Poročila — 52.45 Poročila — 53. Poročila — 53.15 Poročila — 53.45 Poročila — 54. Poročila — 54.15 Poročila — 54.45 Poročila — 55. Poročila — 55.15 Poročila — 55.45 Poročila — 56. Poročila — 56.15 Poročila — 56.45 Poročila — 57. Poročila — 57.15 Poročila — 57.45 Poročila — 58. Poročila — 58.15 Poročila — 58.45 Poročila — 59. Poročila — 59.15 Poročila — 59.45 Poročila — 60. Poročila — 60.15 Poročila — 60.45 Poročila — 61. Poročila — 61.15 Poročila — 61.45 Poročila — 62. Poročila — 62.15 Poročila — 62.45 Poročila — 63. Poročila — 63.15 Poročila — 63.45 Poročila — 64. Poročila — 64.15 Poročila — 64.45 Poročila — 65. Poročila — 65.15 Poročila — 65.45 Poročila — 66. Poročila — 66.15 Poročila — 66.45 Poročila — 67. Poročila — 67.15 Poročila — 67.45 Poročila — 68. Poročila — 68.15 Poročila — 68.45 Poročila — 69. Poročila — 69.15 Poročila — 69.45 Poročila — 70. Poročila — 70.15 Poročila — 70.45 Poročila — 71. Poročila — 71.15 Poročila — 71.45 Poročila — 72. Poročila — 72.15 Poročila — 72.45 Poročila — 73. Poročila — 73.15 Poročila — 73.45 Poročila — 74. Poročila — 74.15 Poročila — 74.45 Poročila — 75. Poročila — 75.15 Poročila — 75.45 Poročila — 76. Poročila — 76.15 Poročila — 76.45 Poročila — 77. Poročila — 77.15 Poročila — 77.45 Poročila — 78. Poročila — 78.15 Poročila — 78.45 Poročila — 79. Poročila — 79.15 Poročila — 79.45 Poročila — 80. Poročila — 80.15 Poročila — 80.45 Poročila — 81. Poročila — 81.15 Poročila — 81.45 Poročila — 82. Poročila — 82.15 Poročila — 82.45 Poročila — 83. Poročila — 83.15 Poročila — 83.45 Poročila — 84. Poročila — 84.15 Poročila — 84.45 Poročila — 85. Poročila — 85.15 Poročila — 85.45 Poročila — 86. Poročila — 86.15 Poročila — 86.45 Poročila — 87. Poročila — 87.15 Poročila — 87.45 Poročila — 88. Poročila — 88.15 Poročila — 88.45 Poročila — 89. Poročila — 89.15 Poročila — 89.45 Poročila — 90. Poročila — 90.15 Poročila — 90.45 Poročila — 91. Poročila — 91.15 Poročila — 91.45 Poročila — 92. Poročila — 92.15 Poročila — 92.45 Poročila — 93. Poročila — 93.15 Poročila — 93.45 Poročila — 94. Poročila — 94.15 Poročila — 94.45 Poročila — 95. Poročila — 95.15 Poročila — 95.45 Poročila — 96. Poročila — 96.15 Poročila — 96.45 Poročila — 97. Poročila — 97.15 Poročila — 97.45 Poročila — 98. Poročila — 98.15 Poročila — 98.45 Poročila — 99. Poročila — 99.15 Poročila — 99.45 Poročila — 100. Poročila — 100.15 Poročila — 100.45 Poročila — 101. Poročila — 101.15 Poročila — 101.45 Poročila — 102. Poročila — 102.15 Poročila — 102.45 Poročila — 103. Poročila — 103.15 Poročila — 103.45 Poročila — 104. Poročila — 104.15 Poročila — 104.45 Poročila — 105. Poročila — 105.15 Poročila — 105.45 Poročila — 106. Poročila — 106.15 Poročila — 106.45 Poročila — 107. Poročila — 107.15 Poročila — 107.45 Poročila — 108. Poročila — 108.15 Poročila — 108.45 Poročila — 109. Poročila — 109.15 Poročila — 109.45 Poročila — 110. Poročila — 110.15 Poročila — 110.45 Poročila — 111. Poročila — 111.15 Poročila — 111.45 Poročila — 112. Poročila — 112.15 Poročila — 112.45 Poročila — 113. Poročila — 113.15 Poročila — 113.45 Poročila — 114. Poročila — 114.15 Poročila — 114.45 Poročila — 115. Poročila — 115.15 Poročila — 115.45 Poročila — 116. Poročila — 116.15 Poročila — 116.45 Poročila — 117. Poročila — 117.15 Poročila — 117.45 Poročila — 118. Poročila — 118.15 Poročila — 118.45 Poročila — 119. Poročila — 119.15 Poročila — 119.45 Poročila — 120. Poročila — 120.15 Poročila — 120.45 Poročila — 121. Poročila — 121.15 Poročila — 121.45 Poročila — 122. Poročila — 122.15 Poročila — 122.45 Poročila — 123. Poročila — 123.15 Poročila — 123.45 Poročila — 124. Poročila — 124.15 Poročila — 124.45 Poročila — 125. Poročila — 125.15 Poročila — 125.45 Poročila — 126. Poročila — 126.15 Poročila — 126.45 Poročila — 127. Poročila — 127.15 Poročila — 127.45 Poročila — 128. Poročila — 128.15 Poročila — 128.45 Poročila — 129. Poročila — 129.15 Poročila — 129.45 Poročila — 130. Poročila — 130.15 Poročila — 130.45 Poročila — 131. Poročila — 131.15 Poročila — 131.45 Poročila — 132. Poročila — 132.15 Poročila — 132.45 Poročila — 133. Poročila — 133.15 Poročila — 133.45 Poročila — 134. Poročila — 134.15 Poročila — 134.45 Poročila — 135. Poročila — 135.15 Poročila — 135.45 Poročila — 136. Poročila — 136.15 Poročila — 136.45 Poročila — 137. Poročila — 137.15 Poročila — 137.45 Poročila — 138. Poročila — 138.15 Poročila — 138.45 Poročila — 139. Poročila — 139.15 Poročila — 139.45 Poročila — 140. Poročila — 140.15 Poročila — 140.45 Poročila — 141. Poročila — 141.15 Poročila — 141.45 Poročila — 142. Poročila — 142.15 Poročila — 142.45 Poročila — 143. Poročila — 143.15 Poročila — 143.45 Poročila — 144. Poročila — 144.15 Poročila — 144.45 Poročila — 145. Poročila — 145.15 Poročila — 145.45 Poročila — 146. Poročila — 146.15 Poročila — 146.45 Poročila — 147. Poročila — 147.15 Poročila — 147.45 Poročila — 148. Poročila — 148.15 Poročila — 148.45 Poročila — 149. Poročila — 149.15 Poročila — 149.45 Poročila — 150. Poročila — 150.15 Poročila — 150.45 Poročila — 151. Poročila — 151.15 Poročila — 151.45 Poročila — 152. Poročila — 152.15 Poročila — 152.45 Poročila — 153. Poročila — 153.15 Poročila — 153.45 Poročila — 154. Poročila — 154.15 Poročila — 154.45 Poročila — 155. Poročila — 155.15 Poročila — 155.45 Poročila — 156. Poročila — 156.15 Poročila — 156.45 Poročila — 157. Poročila — 157.15 Poročila — 157.45 Poročila — 158. Poročila — 158.15 Poročila — 158.45 Poročila — 159. Poročila — 159.15 Poročila — 159.45 Poročila — 160. Poročila — 160.15 Poročila — 160.45 Poročila — 161. Poročila — 161.15 Poročila — 161.45 Poročila — 162. Poročila — 162.15 Poročila — 162.45 Poročila — 163. Poročila — 163.15 Poročila — 163.45 Poročila — 164. Poročila — 164.15 Poročila — 164.45 Poročila — 165. Poročila — 165.15 Poročila — 165.45 Poročila — 166. Poročila — 166.15 Poročila — 166.45 Poročila — 167. Poročila — 167.15 Poročila — 167.45 Poročila — 168. Poročila — 168.15 Poročila — 168.45 Poročila — 169. Poročila — 169.15 Poročila — 169.45 Poročila — 170. Poročila — 170.15 Poročila — 170.45 Poročila — 171. Poročila — 171.15 Poročila — 171.45 Poročila — 172. Poročila — 172.15 Poročila — 172.45 Poročila — 173. Poročila — 173.15 Poročila — 173.45 Poročila — 174. Poročila — 174.15 Poročila — 174.45 Poročila — 175. Poročila — 175.15 Poročila — 175.45 Poročila — 176. Poročila — 176.15 Poročila — 176.45 Poročila — 177. Poročila — 177.15 Poročila — 177.45 Poročila — 178. Poročila — 178.15 Poročila — 178.45 Poročila — 179. Poročila — 179.15 Poročila — 179.45 Poročila — 180. Poročila — 180.15 Poročila — 180.45 Poročila — 181. Poročila — 181.15 Poročila — 181.45 Poročila — 182. Poročila — 182.15 Poročila — 182.45 Poročila — 183. Poročila — 183.15 Poročila — 183.45 Poročila — 184. Poročila — 184.15 Poročila — 184.45 Poročila — 185. Poročila — 185.15 Poročila — 185.45 Poročila — 186. Poročila — 186.15 Poročila — 186.45 Poročila — 187. Poročila — 187.15 Poročila — 187.45 Poročila — 188. Poročila — 188.15 Poročila — 188.45 Poročila — 189. Poročila — 189.15 Poročila — 189.45 Poročila — 190. Poročila — 190.15 Poročila — 190.45 Poročila — 191. Poročila — 191.15 Poročila — 191.45 Poročila — 192. Poročila — 192.15 Poročila — 192.45 Poročila — 193. Poročila — 193.15 Poročila — 193.45 Poročila — 194. Poročila — 194.15 Poročila — 194.45 Poročila — 195. Poročila — 195.15 Poročila — 195.45 Poročila — 196. Poročila — 196.15 Poročila — 196.45 Poročila — 197. Poročila — 197.15 Poročila — 197.45 Poročila — 198. Poročila — 198.15 Poročila — 198.45 Poročila — 199. Poročila — 199.15 Poročila — 199.45 Poročila — 200. Poročila — 200.15 Poročila — 200.45 Poročila — 201. Poročila — 201.15 Poročila — 201.45 Poročila — 202. Poročila — 202.15 Poročila — 202.45 Poročila — 203. Poročila — 203.15 Poročila — 203.45 Poročila — 204. Poročila — 204.15 Poročila — 204.45 Poročila — 205. Poročila — 205.15 Poročila — 205.45 Poročila — 206. Poročila — 206.15 Poročila — 206.45 Poročila — 207. Poročila — 207.15 Poročila — 207.45 Poročila — 208. Poročila — 208.15 Poročila — 208.45 Poročila — 209. Poročila — 209.15 Poročila — 209.45 Poročila — 210. Poročila — 210.15 Poročila — 210.45 Poročila — 211. Poročila — 211.15 Poročila — 211.45 Poročila — 212. Poročila — 212.15 Poročila — 212.45 Poročila — 213. Poročila — 213.15 Poročila — 213.45 Poročila — 214. Poročila — 214.15 Poročila — 214.45 Poročila — 215. Poročila — 215.15 Poročila — 215.45 Poročila — 216. Poročila — 216.15 Poročila — 216.45 Poročila — 217. Poročila — 217.15 Poročila — 217.45 Poročila — 218. Poročila — 218.15 Poročila — 218.45 Poročila — 219. Poročila — 219.15 Poročila — 219.45 Poročila — 220. Poročila — 220.15 Poročila — 220.45 Poročila — 221. Poročila — 221.15 Poročila — 221.45 Poročila — 222. Poročila — 222.15 Poročila — 222.45 Poročila — 223. Poročila — 223.15 Poročila — 223.45 Poročila — 224. Poročila — 224.15 Poročila — 224.45 Poročila — 225. Poročila — 225.15 Poročila — 225.45 Poročila — 226. Poročila — 226.15 Poročila — 226.45 Poročila — 227. Poročila — 227.15 Poročila — 227.45 Poročila — 228. Poročila — 228.15 Poročila — 228.45 Poročila — 229. Poročila — 229.15 Poročila — 229.45 Poročila — 230. Poročila — 230.15 Poročila — 230.45 Poročila — 231. Poročila — 231.15 Poročila — 231.45 Poročila — 232. Poročila — 232.15 Poročila — 232.45 Poročila — 233. Poročila — 233.15 Poročila — 233.45 Poročila — 234. Poročila — 234.15 Poročila — 234.45 Poročila — 235. Poročila — 235.15 Poročila — 235.45 Poročila — 236. Poročila — 236.15 Poročila — 236.45 Poročila — 237. Poročila — 237.15 Poročila — 237.45 Poročila — 238. Poročila — 238.15 Poročila — 238.45 Poročila — 239. Poročila — 239.15 Poročila — 239.45 Poročila — 240. Poročila — 240.15 Poročila — 240.45 Poročila — 241. Poročila — 241.15 Poročila — 241.45 Poročila — 242. Poročila — 242.15 Poročila — 242.45 Poročila — 243. Poročila — 243.15 Poročila — 243.45 Poročila — 244. Poročila — 244.15 Poročila — 244.45 Poročila — 245. Poročila — 245.15 Poročila — 245.45 Poročila — 246. Poročila — 246.15 Poročila — 246.45 Poročila — 247. Poročila — 247.15 Poročila — 247.45 Poročila — 248. Poročila — 248.15 Poročila — 248.45 Poročila — 249. Poročila — 249.15 Poročila — 249.45 Poročila — 250. Poročila — 250.15 Poročila — 250.45 Poročila — 251. Poročila — 251.15 Poročila — 251.45 Poročila — 252. Poročila — 252.15 Poročila — 252.45 Poročila — 253. Poročila — 253.15 Poročila — 253.45 Poročila — 254. Poročila — 254.15 Poročila — 254.45 Poročila — 255. Poročila — 255.15 Poročila — 255.45 Poročila — 256. Poročila — 256.15 Poročila — 256.45 Poročila — 257. Poročila — 257.15 Poročila — 257.45 Poročila — 258. Poročila — 258.15 Poročila — 258.45 Poročila — 259. Poročila — 259.15 Poročila — 259.45 Poročila — 260. Poročila — 260.15 Poročila — 260.45 Poročila — 261. Poročila — 261.15 Poročila — 261.45 Poročila — 262. Poročila — 262.15 Poročila — 262.45 Poročila — 263. Poročila — 263.15 Poročila — 263.45 Poročila — 264. Poročila — 264.15 Poročila — 264.45 Poročila — 265. Poročila — 265.15 Poročila — 265.45 Poročila — 266. Poročila — 266.15 Poročila — 266.45 Poročila — 267. Poročila — 267.15 Poročila — 267.45 Poročila — 268. Poročila — 268.15 Poročila — 268.45 Poročila — 269. Poročila — 269.15 Poročila — 269.45 Poročila — 270. Poročila — 270.15 Poročila — 270.45 Poročila — 271. Poročila — 271.15 Poročila — 271.45 Poročila — 272. Poročila — 272.15 Poročila — 272.45 Poročila — 273. Poročila — 273.15 Poročila — 273.45 Poročila — 274. Poročila — 274.15 Poročila — 274.45 Poročila — 275. Poročila — 275.15 Poročila — 275.45 Poročila — 276. Poročila — 276.15 Poročila — 276.45 Poročila — 277. Poročila — 277.15 Poročila — 277.45 Poročila — 278. Poročila — 278.15 Poročila — 278.45 Poročila — 279. Poročila — 279.15 Poročila — 279.45 Poročila — 280. Poročila — 280.15 Poročila — 280.45 Poročila — 281. Poročila — 281.15 Poročila — 281.45 Poročila — 282. Poročila — 282.15 Poročila — 282.45 Poročila — 283. Poročila — 283.15 Poročila — 283.45 Poročila — 284. Poročila — 284.15 Poročila — 284.45 Poročila — 285. Poročila — 285.15 Poročila — 285.45 Poročila — 286. Poročila — 286.15 Poročila — 286.45 Poročila — 287. Poročila — 287.15 Poročila — 287.45 Poročila — 288. Poročila — 288.15 Poročila — 288.45 Poročila — 289. Poročila — 289.15 Poročila — 289.45 Poročila — 290. Poročila — 290.15 Poročila — 290.45 Poročila — 291. Poročila — 291.15 Poročila — 291.45 Poročila — 292. Poročila — 292.15 Poročila — 292.45 Poročila — 293. Poročila — 293.15 Poročila — 293.45 Poročila — 294. Poročila — 294.15 Poročila — 294.45 Poročila — 295. Poročila — 295.15 Poročila — 295.45 Poročila — 296. Poročila — 296.15 Poročila — 296.45 Poročila — 297. Poročila — 297.15 Poročila — 297.45 Poročila — 298. Poročila — 298.15 Poročila — 298.45 Poročila — 299. Poročila — 299.15 Poročila — 299.45 Poročila — 300. Poročila — 300.15 Poročila — 300.45 Poročila — 301. Poročila — 301.15 Poročila — 301.45 Poročila — 302. Poročila — 302.15 Poročila — 302.45 Poročila — 303. Poročila — 303.15 Poročila — 303.45 Poročila — 304. Poročila — 304.15 Poročila — 304.45 Poročila — 305. Poročila — 305.15 Poročila — 305.45 Poročila — 306. Poročila — 306.15 Poročila — 306.45 Poročila — 307. Poročila — 307.15 Poročila — 307.45 Poročila — 308. Poročila — 308.15 Poročila — 308.45 Poročila — 309. Poročila — 309.15 Poročila — 309.45 Poročila — 310. Poročila — 310.15 Poročila — 310.45 Poročila — 311. Poročila — 311.15 Poročila — 311.45 Poročila — 312. Poročila — 312.15 Poročila — 312.45 Poročila — 313. Poročila — 313.15 Poročila — 313.45 Poročila — 314. Poročila — 314.15 Poročila — 314.45 Poročila — 315. Poročila — 315.15 Poročila — 315.45 Poročila — 316. Poročila — 316.15 Poročila — 316.45 Poročila — 317. Poročila — 317.15 Poročila — 317.45 Poročila — 318. Poročila — 318.15 Poročila — 318.45 Poročila — 319. Poročila — 319.15 Poročila — 319.45 Poročila — 320. Poročila — 320.15 Poročila — 320.45 Poročila — 321. Poročila — 321.15 Poročila — 321.45 Poročila — 322. Poročila — 322.15 Poročila — 322.45 Poročila — 323. Poročila — 323.15 Poročila — 323.45 Poročila — 324. Poročila — 324.15 Poročila — 324.45 Poročila — 325. Poročila — 325.15 Poročila — 325.45 Poročila — 326. Poročila — 326.15 Poročila — 326.45 Poročila — 327. Poročila — 327.15 Poročila — 327.45 Poročila — 328. Poročila — 328.15 Poročila — 328.45 Poročila — 329. Poročila — 329.15 Poročila — 329.45 Poročila — 330. Poročila — 330.15 Poročila — 330.45 Poročila — 331. Poročila — 331.15 Poročila — 331.45 Poročila — 332. Poročila — 332.15 Poročila — 332.45 Poročila — 333. Poročila — 333.15 Poročila — 333.45 Poročila — 334. Poročila — 334.15 Poročila — 334.45 Poročila — 335. Poročila — 335.15 Poročila — 335.45 Poročila — 336. Poročila — 336.15 Poročila — 336.45 Poročila — 337. Poročila — 337.15 Poročila — 337.45 Poročila — 338. Poročila — 338.15 Poročila — 338.45 Poročila — 339. Poročila — 339.15 Poročila — 339.45 Poročila — 340. Poročila — 340.15 Poročila — 340.45 Poročila — 341. Poročila — 341.15 Poročila — 341.45 Poročila — 342. Poročila — 342.15 Poročila — 342.45 Poročila — 343. Poročila — 343.15 Poročila — 343.45 Poročila — 344. Poročila — 344.15 Poročila — 344.45 Poročila — 345. Poročila — 345.15 Poročila — 345.45 Poročila — 346. Poročila — 346.15 Poročila — 346.45 Poročila — 347. Poročila — 347.15 Poročila — 347.45 Poročila — 348. Poročila — 348.15 Poročila — 348.45 Poročila — 349. Poročila — 349.15 Poročila — 349.45 Poročila — 350. Poročila — 350.15 Poročila — 350.45 Poročila — 351. Poročila — 351.15 Poročila — 351.45 Poročila — 352. Poročila — 352.15 Poročila — 352.45 Poročila — 353. Poročila — 353.15 Poročila — 353.45 Poročila — 354. Poročila — 354.15 Poročila — 354.45 Poročila — 355. Poročila — 355.15 Poročila — 355.45 Poročila — 356. Poročila — 356.15 Poročila — 356.45 Poročila — 357. Poročila — 357.15 Poročila — 357.45 Poročila — 358. Poročila — 358.15 Poročila — 358.45 Poročila — 359. Poročila — 359.15 Poročila — 359.45 Poročila — 360. Poročila — 360.15 Poročila — 360.45 Poročila — 361. Poročila — 361.15 Poročila — 361.45 Poročila — 362. Poročila — 362.15 Poročila — 362.45 Poročila — 363. Poročila — 363.15 Poročila — 363.45 Poročila — 364. Poročila — 364.15 Poročila — 364.45 Poročila — 365. Poročila — 365.15 Poročila — 365.45 Poročila — 366. Poročila — 366.15 Poročila — 366.45 Poročila — 367. Poročila — 367.15 Poročila — 367.45 Poročila — 368. Poročila — 368.15 Poročila — 368.45 Poročila — 369. Poročila — 369.15 Poročila — 369.45 Poročila — 370. Poročila — 370.15 Poročila — 370.45 Poročila — 371. Poročila — 371.15 Poročila — 371.45 Poročila — 372. Poročila — 372.15 Poročila — 372.45 Poročila — 373. Poročila — 373.15 Poročila — 373.45 Poročila — 374. Poročila — 374.15 Poročila — 374.45 Poročila — 375. Poročila — 375.15 Poročila — 375.45 Poročila — 376. Poročila — 376.15 Poročila — 376.45 Poročila — 377. Poročila — 377.15 Poročila — 377.45 Poročila — 378. Poročila — 378.15 Poročila — 378.45 Poročila — 379. Poročila — 379.15 Poročila — 379.45

Telefon 45-60

STROJNO PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA

ING. OGNJESLAV BORŠTNAR

LJUBLJANA - ŠIEKA, SV. JERNEJA CESTA ŠTEV. 18

izdeluje razne stroje, strojne dele, transmisije, železne konstrukcije, žagline in mlinске opreme

VODNE TURBINE

zatvornice itd. Montira in popravlja parne kotle. Izvršuje načrte, proračune in ekspertize

Prodamo

Narodne noše pozor!

Najcenejše in najboljše za ženske in moške narodne noše, kakor tudi vse manufakturno blago vam nudi trgovina pri »Zvonu«

I. Strojanski, Ljubljana
Pred Skofljo št. 1
poleg magistrata (rotovža).

Cvetlični med

domači, nudi najceneje J. Menart, Domžale. (1)

Šivalni stroj

nov, pogreznjiv, poceni prodam. »Hermes«, Stari trg št. 21-I. (1)

Kovaški meh

cilindrični, dvojno delujoč, dobro ohranjen, prodam. Polze se v trgovini Karol Albrecht, Kamnik 31. (1)

200 kosov »Wido«

artikla prodam še pod lastno ceno. Naslov na upravo »Slovenec« št. 423. (1)

Pletilni stroj

ročni, za nogavice, kapice, otroške majice, poceni prodam. Naslov v upravi pod št. 8271. (1)

Napredaj

je 4 sedelna kočija (landauer), črna pleskana, v dobrem stanju. — Dobi se po ugodni ceni istotam, tudi odprta kočija s tremi sedelci. Vse se polze na Vidovdanski cesti 5. (1)

Gik

v dobrem stanju napredaj. Medno št. 18. (1)

Vrtni stole

zložljive, nove, poceni prodam. Tribuš, Tržaška št. 42. Telefon 26-05. (1)

Za vsakogar

najboljši nakup obleke, perila itd. pri Presker, Sv. Petra cesta 14, Ljubljana. (1)

Ročno mlatilnico

s motorjem 4 ks, prodam za 2200 din, in nov 10 ks motor na sesalni plin. S. Skrbinašek, Hajdina, Ptuj. (1)

Za birmo

so aktovke, ročne torbice, denarnice, nahrbtniki itd. najprimernejša darila. IVAN KRAVOS Maribor, Aleksandrova 13

Nov redilni prašek

»Redine« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadržuje samo en zavitek za enega prašiča ter stane en zavitek 6 din, po pošti 12 din; 3. zav. po pošti 24 din. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerije K. Kane, Ljubljana, Židovska ulica 1. (1)

KOLESA

najboljših, znanih znamk ugodno kupite pri »TEHNIK«

J. Banjai

Ljubljana, Miklošičeva 20

Košnjo trave

prodam pri Sv. Križu. — Vprašati: Sv. Petra c. 34.

Moške srajce

blaze, kravate, nogavice najceneje in trpežne pri I. Tomšič, Sv. Petra c. 34.

Sv. obhajilo in sv. birma

spominjati na trdno Dolence, Ljubljana, Wolfova ulica 10. (1)

Grobnično

pri Sv. Križu prodam. — Vprašati pri Felici Toman, Realjeva cesta 30. (1)

Šivalni stroj

moderne opremljen prodam za 1200 din. — Flis, krojač, Domžale. (1)

Gostilničarji!

Bizelsko vino in sadjevec z lastnega posestva prodaja ravnatelj Černelič, Celje, Cankarjeva ulica 11. (1)

Mizarji, kolarji!

Tračno žago (Bandsege) prodam z ali brez motorja. Na ogled v Celju. Naslov v upravi »Slovenec« Celje.

»Kappel« pisalni stroji

prilagojeni o odličnih izdelkih nemških tovarn. — Pisalni stroji za pisarno in potovanje. — Najmodernejša oprema! KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44

Banaško lucerno, ribniški fižol za seme in koruzo

za sejanje, dobite v najboljši kakovosti pri trdki Fran Pogačnik d. z o. z. v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 53, v Javnih skladiščih (Balkan). (1)

Mizarji!

Stavbno in pohištveno okovje si nabavite najugodnejše pri trdki »JEKLO« Stari trg.

Kolesa in šivalne stroje

Pred nakupom si ogledite veliko zalogo Dirckopp, Anker, Vesta, in otroška kolesa, šivalne stroje, pogreznjive tudi rabljene, najceneje — prodaja »Triglava«, Resljeva 16. (1)

POSTELJNE MREŽE

izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje ALOJZ ANDLOVIC, Gregorčičeva ulica 5, pri Napoleonovem spomeniku

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nobotičnika«.

VINA

Centralne vinarne v Ljubljani bodo zadovoljila Vaše pivoce najbolji TELEFON ŠTEV. 25-73

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetirske izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik - Mestni trg 13 Ugoden nakup morske trave, žime in cvilha za modroce ter blaga za prevleke pohištva.

Resnice govorijo, ko trdijo, da prodajamo najboljše in najcenejše

kolesa

rezervne dele in motorna kolesa. Velika izbira! Kolesa od 500 din naprej.

Splošna trgovska družba z. o. z. St. Vid nad Ljubljano

Padavica (epilepsija)

krči, živčne bolezni in pomanjkanje spanja. — Zanesljivi in najboljši uspehi so se dosegli z uporabo skozi trideset let preizkušenega

»Epilepsana«

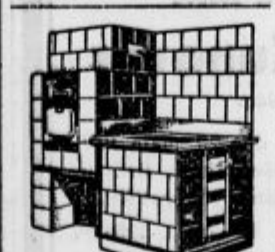
Pobližnja navodila daje lekarna Pišter, Osijek III.

Lepe, dobre in poceni vozičke ima

S. Rebolj & drug Ljubljana

V juniju se preselimo na Miklošičevo cesto!

Štedilnike iz jekla — rje proste, kromirane, železne, vseh velikosti, brzo-parilniške, gnojne, črpalke, vrtno ograje po najnižjih cenah pri

Ciril Podražaj

Ig št. 147 pri Ljubljani.

Več rabljenih koles in novih, prvovrstnih znamk — poceni prodaja Lipar, Cerklje. (1)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrševa cesta 26 (nasproti Gospodarske zveze)

Jabolčnice

45 ht, dobre, sladke, kakor tudi 5—4000 kg sladke krme prodam. Ponudbe na podr. »Slovenec« v Ptuj.

POZOR! POZOR!

Nova kolesa

od 500.— dinarjev dalje: Wanderer, Görliche, Diamant, Brenabor, Herkules, Presto itd., najceneje edino le pri trdki

Plevel v Preski

pri Medvodah

SENO

polsladko, v balah, se dobi pri trdki

FRAN POGAČNIK

d. z o. z. Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) c. št. 33

Javna skladišča (Balkan).

Kolesa

in prvovrstni češki šivalni stroji

po zelo nizkih cenah!

Ljubljana, Tyrševa 51

LETUVIŠČA

Letoviščarji

se sprejemajo. Oskrba 20 dni dnevno. Ponudbe upr. »Slovenec« pod »Postrežba« št. 8263. (1)

Ženitbe

Trgovski sotrudnik

želi poznanstva z dekletom iste stroke v svrhu ženitve. Ponudbe upravi »Slovenec« Maribor pod »Resno« 867.

40 letna

premožna, solidna, poročil resnega idealnega gospoda z lepo eksistenco ali posestvom. Dopise v upravo »Slov.« pod »Zaželjen srečni dom« št. 8498. (2)

Objave

Preklie

Podpisani Ivan Hrovat, posestnik Begunje na Gor. 89, razglasim, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravil moj sin Egidij Hrovat iz Begunj. — Ivan Hrovat I. r. (6)

Preklie

Podpisani Vesenjak Franc, posestnik v Brestnici, obžalujem, da sem raznašal o Ivanu Vobliču, posestniku v Gorisnici, razne neresnične vesti, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Vesenjak Franc.

Na predstojećem velesejmu v Ljubljani obiščite paviljon veletrgovine v vinom

B. Moser Zemun

in pokusite tudi vse druge specialitete

ki je z zakonom zavarovan in v kakovosti ne prekosljiv

Velika dražba

lepe stanovanjske opreme se bo vršila 1. junija 1938 od 9. ure naprej v Mariboru, Aleksandrova 3.

Prodajali bodo: spalnico, jedilnico, gosposko in lovsko sobo, kuhinjo, salonske in klubgarniture, pianino, razno drugo pohištvo, ure, slike, preproge, perilo, srebrnino itd.

Dražbeni predmeti bodo dne 30. in 31. maja 1938 od 9. do 18. ure istotam javno razstavljeni.

Javnosti na znanje

Tehničnim uradom, gradbenim gospodarjem, kakor vsej javnosti vljudno sporočamo, da se je ustanovilo gradbeno podjetje, ki bo izvrševalo solidno in strokovnjsko vsa v gradbeno stroko spadajoča dela v vsakem obsegu, izvrševalo načrte, dajalo tehnična mnenja itd. — po ugodnih cenah.

Za cenj. naročila se najtopleje priporočamo

Gradbeno podjetje Martinec d. z o. z.

Ljubljana — Prule št. 8

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.

SUSAU

Hitra parobrodna služba iz Benetk in Sušaka za Dalmacijo. Odhod iz Sušaka v nedeljo, ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 17. uri. • Turistične proge iz Sušaka (in Trsta) za Grško po zmernih paušalnih cenah. • Dnevna večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovanske obale. • Prospekte in pojasnila daje direkcija na Sušaku in vsi uradi Putnika ter društva »Wagons-Lits/Cook«.

PEČI

sobne in krušne, ploščice za štedilnike, stenske obloge, in dr. nudi najceneje

Keramična zadruga

registрована zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI • TESARSKA ULICA 5 • TELEFON 27-69

Kupujem vsakovrstno divjačino

po najvišjih dnevnih cenah

Veletrgovina JOSIPINA REINHARD, Ptuj Telefon 13

Kipe in slike Srca Jezusovega

za mesec junij v vseh velikostih, od priproste do najfinejše izpeljave, kupite najceneje v trgovini

H. Ničman — Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2

Zaradi bolezni izvršujemo našo žalostno dolžnost naknadno in izrekamo najtoplejšo

zahvalo

vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem, ki so ob bridki izgubi našega neizmerno ljubljenega, plemenitega sina, brata, gospoda

Saše Aleksandra Hadži

ing. chem.

na kateri koli način pomagali rajnkemu v njegovi hudi bolezni in zadnji uri, ali pa so skušali nam lajšati prenašanje gorja. Posebno se zahvaljujemo upravi Spl. bolnišnice v Ljubljani, gg. zdravnikom, čč. sestram, pred. in plemenitemu društvu in vsem, ki so darovali krasne vence in šopke ali prispevali v dobrodelne namene; vsem, ki so spremenili premilega rajnkoga do njegovega groba in vsem, ki so nam telegrafirali, pismeno ali ustmeno izrazili sočutje in nudili z vzvišenimi besedami tolažbo. — Vsem izrekamo globoko zahvalo in prosimo od Boga plačilo. — Večni pokoj našemu nepozabnemu Saši!

Neutolažljivi starši in brat

P.J. KLEFIŠ JAGODINA

FABRIKA SALAMA

MORTADELA I SUHOMESNATE ROBE

Dobrota Klefiševih salam je priznana. Vsaka Klefiševa salama je opremljena z zgornjo etiketo. Salama, ki te etikete nima, ni Klefiševa salama. Izredno dobre kakovosti je tudi Klefiševa praška šunka, kakor tudi vsi drugi mesni izdelki.

Zadnji ostanki!**Japonsko dumping platno**

4 Din 6.—, rožnato za domače obleke
4 Din 8.— se dobi pri

Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15

Botricam in botrom
se
priporoča

Foto atelje - Just
Ljubljana
Tyrševa c. 6
Nasproti Nebotičnika

Za birmo! Ročno delane sandale od Din 16.— naprej, bele nogavice, lastni izdelki od Din 250 naprej, svilene trake, vence, pajčolane najceneje pri
„LUNA“, MARIBOR, samo Glavni trg 24.

Za birmo dobite veliko izbir o ur zlatnine in srebrnine pri ALOJZIJU STUMPF, juvelir, zlatar in srebrar, Maribor, Koroška cesta št. 8.

Prodaja posesti

Drž. hipotekarne banke v Beogradu

Dne 7. junija 1938 bo prodajala na javni licitaciji Drž. hipotekarna banka v svojem poslopu, Vasina ulica št. 1, v Beogradu svojo posest (z opremo), katere se nahaja v centru Beograda v bližini Narodne skupščine v Kosovskoj ulici 11 (hotel »Union-Kosovo«). V posesti so tri štiri nadstropne hiše, katere imajo 171 sob. Površina posesti je 1215 m², od katerih je 1168 m² zazidanih. - Izključna cena nepremičnin je 3.900.000 din, opreme pa 200.000 din. Kavcija je 10% od izključne cene. - Izlicitirana cena za premičnine se položi v gotovini, za izlicitirano ceno nepremičnin se pa sprejme kupec za bančnega dolžnika za 2/3 z 20 letnim rokom in proti 7% letnim obrestim.

Bureau Jugoslavia

Leon Potočnik - Hamburg II

daje pojasnila v vseh gospodarskih vprašanjih, prevzema posredovanje trgovskih poslov. Postoji jo zveze z vodečimi gospodarskimi krogi Nemčije.

ZA BINKOŠTI

45300-1104

Za lepe dneve najcenejši in najprimernejši platneni otroški čevlji z gumastim podplatom. Vel 27—34 Din 19.—, št. 35 do 42 Din 25.—, moški Din 29.—, izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

63.995-1192

Za odpočitek nog elegantni, lahki in udobni čevlji iz belega in drap lakenega platna.

2967-44801

Moške sandale, izdelane iz močnega boksa s prvovrstnimi usnjenimi podplati. Okusno perforirane dajo nogi vso udobnost in zračnost.

40.891-7063

Otroške sandale iz platna z elastičnim podplatom in zapenke preko rista. Od št. 27—30 Din 25.—, št. 31—34 Din 29.—

3185-56.151

Za soparne poletne dneve so najboljše te okusne elegantne in praktične sandalice na jermen. Z usnjenim podplatom in nizko peto. Izdelujemo jih v beli, modri in rdeči barvi.

9837-8642

Nov model! Elegantnim gospodom k poletni obleki te fine čevlje v drap-sivi kombinaciji.

2781-03802

Najboljša zračna spomladna obutev za otroke so te sandale iz močnega usnja z usnjenim podplatom. Št. 27—30 Din 49.—, št. 31—34 Din 59.—, št. 35—38 Din 79.—; moške Din 99.—.

3495-14.175

Lahke in udobne sandalice v rdeči, modri in beli barvi na vezi z nizko peto.

3339-14.699

Moški polčevlji, šivani na rom, izdelani iz finega nubuka, ki so zelo zračni, s perforiranim okrasom in usnjenim podplatom.

26425-2205

Udobni čevlji iz močnega angleškega platna z gumijastim podplatom in nizko peto na zapenke. Praktični za delo v hiši in na dvorišču. Izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

SELCE 3.—, 4.—, 5.— Nudite otrokom udobnost, kupite jim kratke nogavice! Te nogavice so izdelane v vseh barvah s pisanim in enobarvnim ovratnikom.

HAVAJKE Zenske kratke nogavice iz finega mako-bombaža v beli in drugih lepah barvah.

»JADRAN« Poleti ne stiskajte nog s podvezo, nosite kratke nogavice »JADRAN«!

60695-2193

Elegantna dama bo težko našla lepše čevlje k svoji pižami kot so ti. Izdelani so iz pisane platna ter so primerni k vsaki pižami.

Rata

Najboljše angleške štofe

dobite na odplačilo po isti ceni kot za gotovino
V TRGOVINI ANGLEŠKIH ŠTOFOV

Anastas Pavlovič

BEOGRAD Za vzorce obrnite se na Zagreb. **ZAGREB**
PRASKA 4

Hotel Vila Lucija

Aleksandrovo, otok Krk

Pension z vsemi taksami od din 45.— naprej. Prospekti se dobijo brezplačno pri Putniku in pri upravi hotela.

Domača in dunajska kuhinja

Prvovrstna, garantirano pristna vina, vsakovrstna jedila vedno na razpolago. Velika izbira domačega peciva. Kdor želi jesti, ni obvezen jemati pijače. Sprejemamo se abonenti. — Se priporoča

gostilna pri „LOVCU“

Rimska cesta 24 Bleiweisova cesta 2

Zapustil nas je po dolgi, mučni bolezni naš iskreno ljubljeni soprog, oče, sin, brat in stric, gospod

Vinko Kunovar

ključavničar

Pogreb bo v nedeljo, dne 29. maja 1938 ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Dravlje štev. 13, na tamkajšnje pokopališče.
Dravlje - Ljubljana, 28. maja 1938.

Žalujoči ostali

Vsak kupec

AXO KOLESA

je zavarovan proti nezgodi za

Din 10.000.—

Oglejte si lepo zalogo modernih, lepo in solidno izdelanih AXO koles pri

H. SUTTNER - Ljubljana - Aleksandrova c. 6

Zahtevajte brezplačen cenik! Ugodni plačilni pogoji!

ZAHVALA

Ker se mi ni mogoče zahvaliti poedinemu za izraze sočutja, se na ta način najlepše zahvaljujem vsem, ki so izkazali čast mojemu namrelemu dragemu soprogu

RUDOLFU VEROVŠKU

posestniku in upokojencu tobačne tovarne

Predvsem se zahvaljujem g. dr. Misu za požrtvovalno zdravljenje, preč. duhovščini za tolažilne obiske, častitim sestram Vincentinuma za skrbno nego in spremstvo na njegovi zadnji poti. Bog plačaj vsem darovalcem krasnega cvetja! Iskrena hvala častiti duhovščini, očetom salezijancem, gasilskemu društvu, prosvetnemu društvu in bojevnikom za tako častno spremstvo na njegovi zadnji poti. Najiskrenejša hvala tudi vsem znanem in prijateljem dragega pokojnika, ki ste se ga na tako lep način spominjali in mu izkazali zadnjo čast. — Se enkrat: iskrena hvala!

Štepanja vas, dne 28. maja 1928.

Globoko žalujoča soproga Antonija Verovšek roj. Povše v imenu vsega sorodstva.

ZAHVALA

Za vse izkazano sočutje ob prebriski izgubi našega nad vse ljubljenega očka, soproga, brata, svaka in strica, gospoda

KARLA PFAFFA

železniškega uradnika v pokoju

se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo izražamo gg. zdravnikom dr. Ropasu, primariju dr. Pavliču in dr. Polensku ter usmiljenim bratom, ki so mu za časa njegovega trpljenja stali ob strani in mu lajšali bol. Nadalje se zahvaljujemo preč. duhovnikom g. patru Danevu, g. kanoniku Trškani, g. kanoniku Sešku in vikarju g. Oblaku, postajenačelniku g. Jarcu za naklonenost in g. Lapajnetu za ganljivi govor, kakor tudi ostalemu žel. osebju, novomeški godbi za ganljive žalostinke, zastopstvu davčne uprave in vsem ostalim, ki so blagopokojnega spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Za podarjene vence in cvetje naša prisrčna hvala!

Novo mesto, Trst, Steyr, München, Smarje-Sap, Ljubljana, Žužemberk, Št. Vid pri Stični, Sava pri Litiji, Cleveland, dne 29. maja 1938.

Žalujoča rodbina Pfaffova; Marija, sestra, in ostalo sorodstvo.